

Årsmelding 2023 Ås kommune

Ås kommune

09.04.2024

Innhold

Årsmelding 2023 Ås kommune	1
1 Økonomisk oversikt	5
2 Finansielle handlingsregler	11
3 Finansforvaltning	14
Gjeldsforvaltning	14
Kapitalforvaltning	16
4 Investeringer	18
Status investeringsprosjekter	19
5 Organisasjon og internkontroll	24
Organisasjon	24
Årsverk	24
Likestilling	25
Sykefravær	26
Internkontroll	27
6 Befolkningsutvikling	33
7 Hovedsatsinger og verbalvedtak	35
Status verbalvedtak	66
8 Handlingsplan for klima og energi - tiltaksdel 2023	69
Tiltaksliste - reduksjon direkte utslipp	71
Tiltaksliste - reduksjon indirekte utslipp	82
Kommunens tjenesteområder	89
Politikk, stab og fellestjenester	89
Barnehage	94
Grunnskole	100
Barn unge og familier	106
NAV	112
Sykehjem og boliger	118
Hjemmeboende	120
Kultur, samfunn og teknikk	135
Sentrale inntekter og utgifter	145
Vedlegg	147
Vedlegg 1 - Rapportering kulturhuset 2023	147
Vedlegg 2 - Årsregnskap	147

Vedlegg 3 - Oppfølging politiske vedtak.....	147
Kommunestyre	147
Formannskapet.....	157
Partssammensatt utvalg.....	165
Hovedutvalg for helse og sosial.....	166
Hovedutvalg for oppvekst og kultur.....	169
Hovedutvalg for teknikk og miljø	173

Innledning

Ås kommune er i vekst. I løpet av 2023 har befolkningen i kommunen steget med 3,1 %, og teller ved utgangen av året 22 005 innbyggere. Høy vekst gir mange muligheter for kommunen, men legger også press på kommunens tjenester. Bærekraftig vekst innebærer å finne balansen mellom økonomisk utvikling, sosial inkludering og miljøbevaring. Med det følger også krevende prioriteringer.

Til skolestart i august stod nye Åsgård skole klar for å ta imot både forventningsfulle elever og ansatte. Ferdigstillelsen gir kommunen betydelig ledig kapasitet til å møte planlagt befolkningsvekst de kommende årene. Arbeidet med å realisere kommunestyrets vedtak knyttet til arealeffektivisering har pågått for fullt. En prosjektorganisasjon har arbeidet med praktisk gjennomføring for å avvikle leieavtalene i sentrum og flytte kommunens tjenester i kommunale bygg med ledig kapasitet. Leieavtale for Rådhusplassen 29 er sagt opp og tjenester her er flyttet til ledige lokaler på Åsgård skole, Rådhuset og på Moer sykehjem.

Fortsatt høyt rentenivå og høy pris- og lønnsvekst utfordre kommuneøkonomien. Som vekstkommune med høy gjeld må Ås kommune ha stram økonomisk styring og strenge prioriteringer. Underskudd i 2023 understreker dette og signaliserer at kommunen har for høyt aktivitetsnivå i forhold til økonomiske rammer. Arbeidet med omstilling og tilpassing av tjenestenivå til disponible rammer må derfor fortsette.

Ås kommune har tatt imot 154 nye flyktninger i 2023. Mottak av flyktninger er en omfattende oppgave som krever ressurser, planlegging og samarbeid på både lokalt og nasjonalt nivå. Vi strekker oss langt som kommune og kan vise til gode resultater gjennom 2022 og 2023.

NHO's årlige rangering av kommuner viser 10. plass for Ås kommunetotalt sett. 8. plass på kommuneøkonomi. Kommunebarometeret viser 27. plass i 2023.

Det jobbes kontinuerlig for å stimulere og legge til rette for kommunens vedtatte vekstambisjoner. En rekke reguleringsplaner er brakt fram for sluttbehandling i kommunestyret i 2023, og med det også klargjøring for videre utbyggingsvekst. Det er grunn til å tro at kommunens øvrige satsninger, som etablering av felles innovasjonscenter med NMBU, Ard Innovation og Aggrator og nylig inngått samarbeidsavtale med NMBU, vil være nye bidrag i vårt arbeid med å styrke kommunens egen bosteds-, bedrifts- og besøksattraktivitet.

Vi ser tilbake på et år preget av en samlet og god laginnsats. Det er all grunn til å takke alle ansatte for godt utført arbeid gjennom 2023.

1 Økonomisk oversikt

Ås kommunes regnskap for 2023 viser et negativt netto driftsresultat på 31,3 mill. kr, som tilsvarer et negativt resultat på 1,6 % av driftsinntektene. 7 mill. kr av underskuddet dekkes av disposisjonsfondet, kommunens oppsparte midler. Resterende underskudd dekkes i hovedsak av bundne fond innen selvkostområdene. Selvkostområdene hadde i 2023 lavere inntekter enn utgifter. Dette underskuddet dekkes inn med bruk av bundene selvkostfond.

Høyere inntekter enn forventet

Det økonomiske resultatet er 17 mill. kr bedre enn revidert budsjett. Det skyldes i hovedsak:

- Økt rammetilskudd fordi kommunen har fått lavere skatteinntekter i 2023.
- Økt integreringstilskudd til bosetting av flyktninger
- Økt avkastning på kommunens kapitalforvaltning

Skatteinntektene ble 27 mill. kr lavere enn budsjettet. Samtidig fikk Ås kommune økt inntektsutjevning gjennom rammetilskuddet, som følge av at vi har lavere gjennomsnittlige skatteinntekter enn landssnittet. Rammetilskuddet ble derfor 40 mill. kr høyere enn budsjettet. Ås kommune hadde i 2023 gjennomsnittlige skatteinntekter per innbygger på 90% av landssnittet. Dette er en nedgang fra 92 % i 2022. Dette må sees i sammenheng med at det har vært stor tilflytting av studenter og bosetting av flyktninger i 2023.

Ås kommune har tatt imot 154 nye flyktninger i 2023, og dette påvirker også økonomien til mange av kommunens enheter. De endelige inntektene til dekning av disse utgiftene ble først kjent mot slutten av året.

Ås kommune har en stram økonomi, som skyldes blant annet store investeringer og gjeld. I tillegg har det vært økte priser på varer og tjenester som ikke er fullt ut kompensert i budsjettene. Økonomien utfordres også av økte kostnader til ressurskrevende brukere med sammensatte behov. Den statlige tilskuddsordningen for ressurskrevende tjenester dekker ikke alle kostnadene. Mot slutten av året var også sykefraværet ekstraordinært høyt.

Arbeid med omorganisering, effektivisering og identifisering av store kuttiltak har satt press på tjenestene gjennom året som har gått. Økte kostnader til mottak av flyktninger har medført merforbruk i flere av tjenestene. Merkostnadene er kompensert med statlige overføringer, fordelt ut på tjenesteområdene.

Samlet har kommunen investert for 337 mill. kr i 2023. Kommunen hadde ved årsskiftet en samlet gjeld på nærmere 2,67 milliarder kroner, inkludert lån fra husbanken. Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter var på 113 % ved utgangen av 2023.

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor	Oppr. bud.	Rev.bud. 2023	Regnskap 2023	Avvik i kr	
Sum generelle driftsinntekter	-1 403 707	-1 453 738	-1 476 738	-1 498 099	21 361	✓
Motpost avskrivninger	0	-125 050	-115 871	-115 871	0	✓
Netto finansutgifter	110 695	147 019	155 719	137 203	18 516	✓
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	70 830	-20 857	-24 144	-6 856	-17 288	!
Til disposisjon	-1 222 182	-1 452 626	-1 461 034	-1 483 623	22 590	✓
Politikk, stab og fellestjenester	105 147	91 840	106 701	114 972	-8 271	!
Barnehage	185 487	201 314	211 611	210 145	1 466	✓
Grunnskole	244 864	251 210	261 147	264 989	-3 842	!
Barn unge og familier	132 616	137 449	149 515	151 490	-1 975	!
NAV	52 360	57 797	76 856	78 864	-2 008	!
Sykehjem og boliger	201 403	215 611	229 469	231 141	-1 672	!
Hjemmeboende	145 494	134 328	141 598	155 504	-13 906	!
Eiendom	118 911	250 843	198 689	199 851	-1 162	!
Kultur, samfunn og teknikk	42 450	48 742	65 210	66 887	-1 677	!
Sentrale inntekter og utgifter	-6 550	63 491	20 239	9 781	10 458	✓
Sum disponering	1 222 182	1 452 626	1 461 034	1 483 623	-22 590	!
Merforbruk -/mindreforbruk +	0	0	0	0	0	!

Inntekter står med negativt (-) fortegn, utgifter uten fortegn.

(+) positive avvik betyr merinntekter eller mindreforbruk.

(-) negative avvik betyr mindreinntekter eller merforbruk.

KOSTRA hovedtall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe	Landet 09 uten Oslo
Prioritet					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,4 %	2,8 %	-0,5 %	-0,6 %	0,1 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	13,4 %	15,4 %	14,1 %	11,4 %	13,4 %
Økonomi					
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	42,6 %	37,6 %	33,6 %	13,7 %	16,1 %
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	69 945	65 705	63 300	66 563	67 223
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	134,7 %	135,9 %	134,2 %	127,6 %	115,1 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6,3 %	2,6 %	-1,4 %	-0,7 %	1,0 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger *) **)	69 236	69 383	71 550	73 676	74 512
Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,1 %	6,1 %	6,9 %	5,2 %	4,4 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	113,0 %	117,1 %	113,0 %	99,8 %	92,2 %

Hovedoversikt driftsregnskap

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift
Regnskap

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-514 357	-550 243	-556 543	-596 674
Inntekts- og formuesskatt		-768 373	-747 386	-764 086	-736 912
Eiendomsskatt	17	-69 914	-75 000	-75 000	-75 916
Andre skatteinntekter		0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-62 541	-88 009	-88 009	-99 328
Overføringer og tilskudd fra andre		-209 897	-137 871	-199 290	-233 958
Brukerbetalinger		-74 002	-65 857	-68 057	-70 463
Salgs- og leieinntekter		-149 031	-152 457	-148 457	-146 500
Sum driftsinntekter	2, 8, 9	-1 848 115	-1 816 823	-1 899 442	-1 959 751
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	16	854 138	804 763	900 472	907 227
Sosiale utgifter	3, 16	219 133	232 624	249 507	241 652
Kjøp av varer og tjenester		484 654	437 469	510 408	577 157
Overføringer og tilskudd til andre	16, 17	127 689	229 449	131 703	130 061
Avskrivninger	1, 2, 7, 10, 13	110 847	125 050	115 871	115 877
Sum driftsutgifter	2	1 796 460	1 829 355	1 907 960	1 971 974
Brutto driftsresultat		-51 655	12 532	8 519	12 224
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter	12	-32 800	-31 396	-31 396	-44 635
Utbytter	12	-1 431	-9 800	-12 100	-18 503
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		54 669	91 221	102 221	100 683
Avdrag på lån	7, 13	93 036	97 138	97 138	97 454
Netto finansutgifter	2	113 474	147 163	155 863	135 000
Motpost avskrivninger	10	-110 847	-125 050	-115 871	-115 877
Netto driftsresultat	2, 15	-49 027	34 646	48 511	31 347
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		16 005	0	0	6
Avsetninger til bundne driftsfond	6, 20	12 673	4 072	6 138	7 518
Bruk av bundne driftsfond	6, 20	-34 316	-17 711	-30 192	-31 696
Avsetninger til disposisjonsfond	6	75 164	680	980	18 262
Bruk av disposisjonsfond	6	-20 500	-21 687	-25 437	-25 437
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	15	49 027	-34 646	-48 511	-31 347
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0	0

I oppstilling av driftsresultat står inntekter med negativt (-) fortegn, utgifter står uten fortegn.

(+) positivt driftsresultat betyr at utgiftene har vært høyere enn inntektene.

I oppstilling for «Disponering eller dekning av netto driftsresultat», står bruk av fond med negativt (-) fortegn, avsetninger til fond står uten fortegn.

Driftsinntekter

Kommunens driftsinntekter ble 60 mill. kr høyere enn revidert budsjett.

Skatteinntektene ble 27 mill. kr lavere enn budsjettet. Samtidig ble rammetilskuddet 40 mill. kr høyere enn budsjettet som følge av økt inntektsutjevning på grunn av lavere skatteinngang. Nettoeffekt for skatt og rammetilskudd ble på ca 13 mill. kr i økte inntekter.

Eiendomsskatten ble ca 0,9 mill. kr høyere enn budsjettet.

Andre overføring og tilskudd fra staten ble 11,3 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes økt bosetting av flyktninger som har bidratt til økt integreringstilskudd på 8 mill. kr og økning i andre statlige tilskudd på ca 3,3 mill. kr.

Overføringer og tilskudd fra andre ble 34,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Av dette er 6,5 mill. kr merinntekter knyttet til refusjoner for gjestebarn i private barnehager og refusjoner ved Ås læringscenter fra samarbeidskommunene som følge av økt aktivitet. Ubudsjetterte sykerefusjoner utgjør ca 5,7 mill. kr av merinntektene. Resterende merinntekter er blant annet refusjoner fra IKS, øremerkede tilskudd fra staten knyttet til blant annet videreutdanningsmidler og søknadsbaserte tilskuddsmidler. Merinntektene fordeler seg på mange av virksomhetene.

Brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter gjelder i stor grad inntekter i virksomhetene. Samlet ble disse som budsjettet. Det er 6,2 mill. kr høyere brukerbetaling for opphold på sykehjem. Samtidig er det mindre inntekter fra brukerbetaling kulturskole, hjemmebaserte tjenester og forebyggende helsetjenester. Dette er nærmere kommentert innunder den enkelte virksomhet.

Driftsutgifter

Kommunens lønnsutgifter har et merforbruk på 6,7 mill. kr i forhold til revidert budsjett. Det er foretatt betydelige økte budsjettendringer siden opprinnelig budsjett. Dette skyldes at årets lønnsoppgjør er tilført virksomhetene samt regulering av sykerefusjoner som går til vikarer og overtid. I tillegg reguleres pottter som er budsjettet sentralt, ut på enhetene gjennom året i henhold til gitte føringer for midler. Midler til sårbare barn i barnehage og økte lønnsutgifter til håndtering av flyktninger fra Ukraina er eksempler på dette. I tillegg får kommunen søknadsbaserte tilskudd gjennom året som også medfører økte lønnsutgifter finansiert av eksterne midler.

Sosiale utgifter ble 7,8 mill. kr lavere enn budsjettet, og henger sammen med lavere pensjonskostnader enn revidert budsjett per 2. tertial.

Kjøp av varer og tjenester ble 66,7 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak økte priser på varer og tjenester. Det er særlig økte kostnader til lisenser, IKT-systemer, forsikringer, husleie, driftstilskudd private barnehager, kjøp av barneverntjenester fra staten og kjøp av plasser til ressurskrevende tjenester fra andre private. Dette er nærmere omtalt under den enkelte virksomhet i årsmeldingen.

Lønnsreserve og pensjon

Resultatet av lønnsforhandlingene for kommunal sektor innebar en ramme på 5,4 %. Dette var 1,2 % høyere enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Budsjettet for lønnsoppjøret 2023 ble derfor økt med 10 mill. kr i budsjettreguleringer per 1. tertial.

For Ås kommune ble endelig lønnsoppgjør 1,3 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Dette kan skyldes lokale svingninger i hvordan lønnsoppjøret slår ut i ulike kommuner.

Pensjonskostnadene ble 11 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Det ble brukt 50 mill. kr av premiefond i KLP til å dekke pensjonskostnader. Premiefondet i KLP er et øremerket fond som kun kan brukes til å dekke Ås kommunes pensjonskostnader.

Netto finanskostnader

Netto finanskostnader ble 20,8 mill. kr lavere enn budsjettet. Dette skyldes i hovedsak økte renteinntekter og utbytte. Renteutgiftene ble også noe lavere enn budsjettet.

Avskrivninger og avdrag på lån

Det var opprinnelig budsjettert med 97,1 mill. kr i minimumsavdrag. Det er innbetalt 97,4 mill. kr i avdrag og tilsvarer omtrent beregnede avdragskostnader for 2023.

Avsetninger

Netto bruk av disposisjonsfond er på ca 7 mill. kr. Dette er ca 17,3 mill. kr mindre enn revidert budsjett. Altså brukes det mindre av kommunens oppsparte midler for å dekke inn merforbruket i virksomhetene enn tidligere anslått. Bedringen skyldes i hovedsak økt rammetilskudd, integreringstilskudd og økt avkastning på kommunens kapitalforvaltning.

Netto avsetninger til bundne driftsfond er omtrent som revidert budsjett.

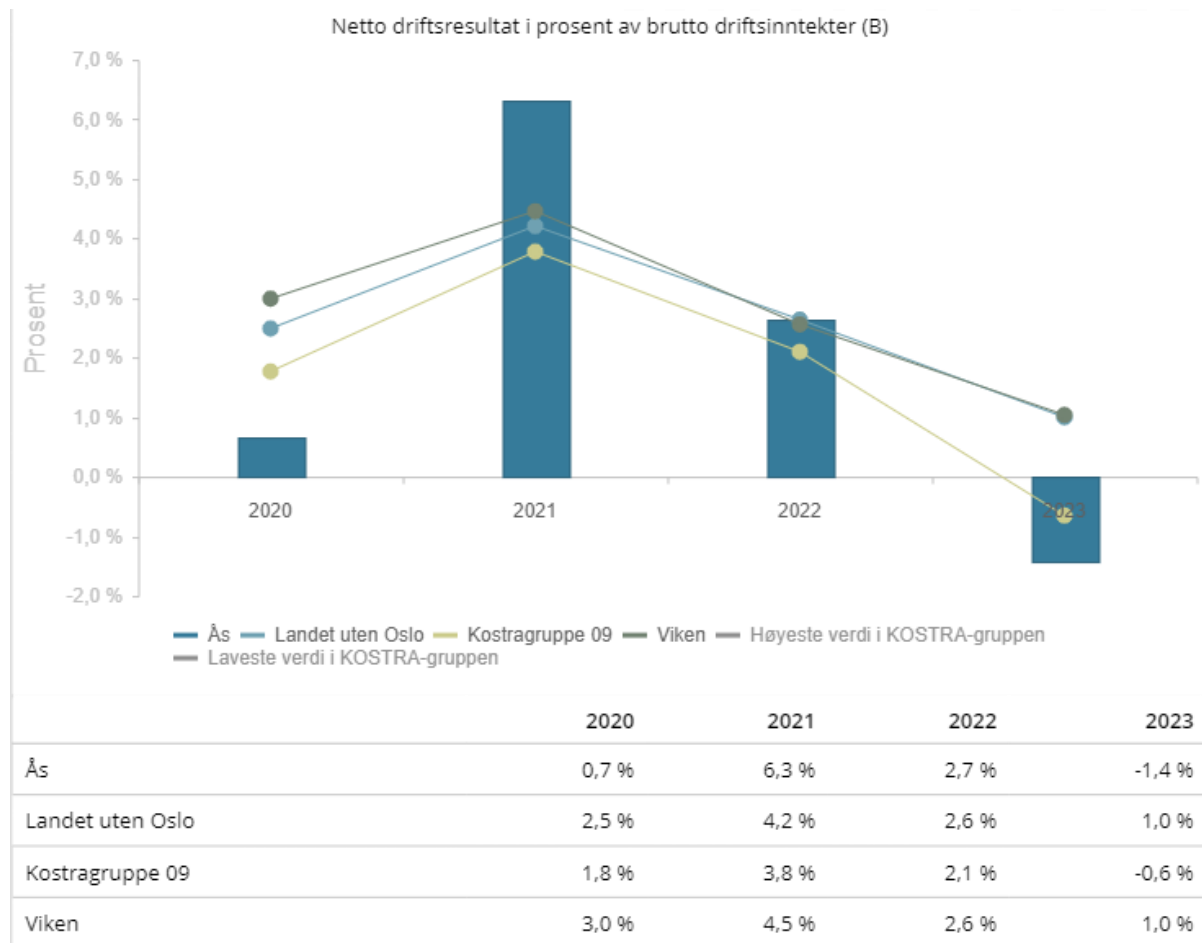
2 Finansielle handlingsregler

Kommuneloven tydeliggjør kommunenes ansvar for å ivareta egen økonomi og handlingsrom på lang sikt. Kommunestyrene får ansvar for en mer helhetlig økonomistyring der finansielle måltall/handlingsregler skal være ett av verktøyene. jf.§14.2.

Ås kommune vedtok finansielle handlingsregler i desember 2019. De finansielle handlingsregler skal sikre en bærekraftig økonomisk utvikling for kommunen. Dette skal sikre gode tjenester også for kommende generasjoner.

Handlingsregel 1 Netto drift

Handlingsregel 1: Minimum 1 % netto driftsresultat i perioden

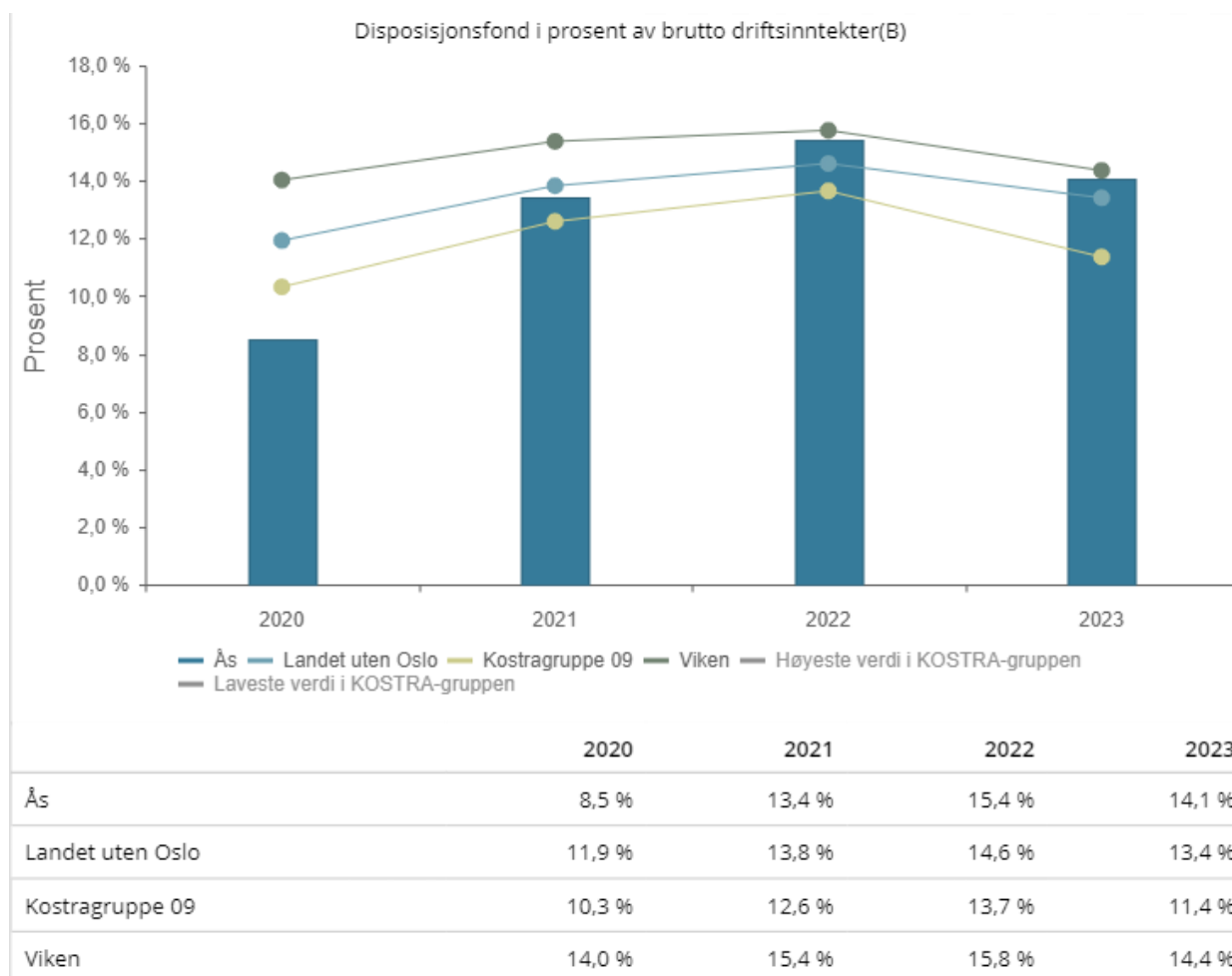
Anbefalt nivå fra Teknisk beregningsutvalg er et netto driftsresultat på 1,75 %. Ås kommunes vedtatte handlingsregel på 1 % er lavere og satt med utgangspunkt inntektsnivå, kostnadsstruktur og gjeldsnivå på vedtakstidspunktet.

Kommunen må ha økonomi til å møte svingninger i utgifter og inntekter og kunne dekke uforutsette hendelser. Kommunen må også kunne sette av midler til noe egenfinansiering av investeringer. I 2021 og 2022 hadde kommunen ekstraordinært gode resultater. I disse årene ble det satt av midler til fremtidige perioder med dårligere resultater.

I 2023 hadde Ås kommune et dårligere netto driftsresultat enn foregående år, noe som gjenspeiler en samlet trend i Norge. Midler avsatt tidligere år ble i 2023 brukt til å balansere driften.

Handlingsregel 2 Disposisjonsfond

Handlingsregel 2: Disposisjonsfond skal være minimum 10 % av brutto driftsinntekter

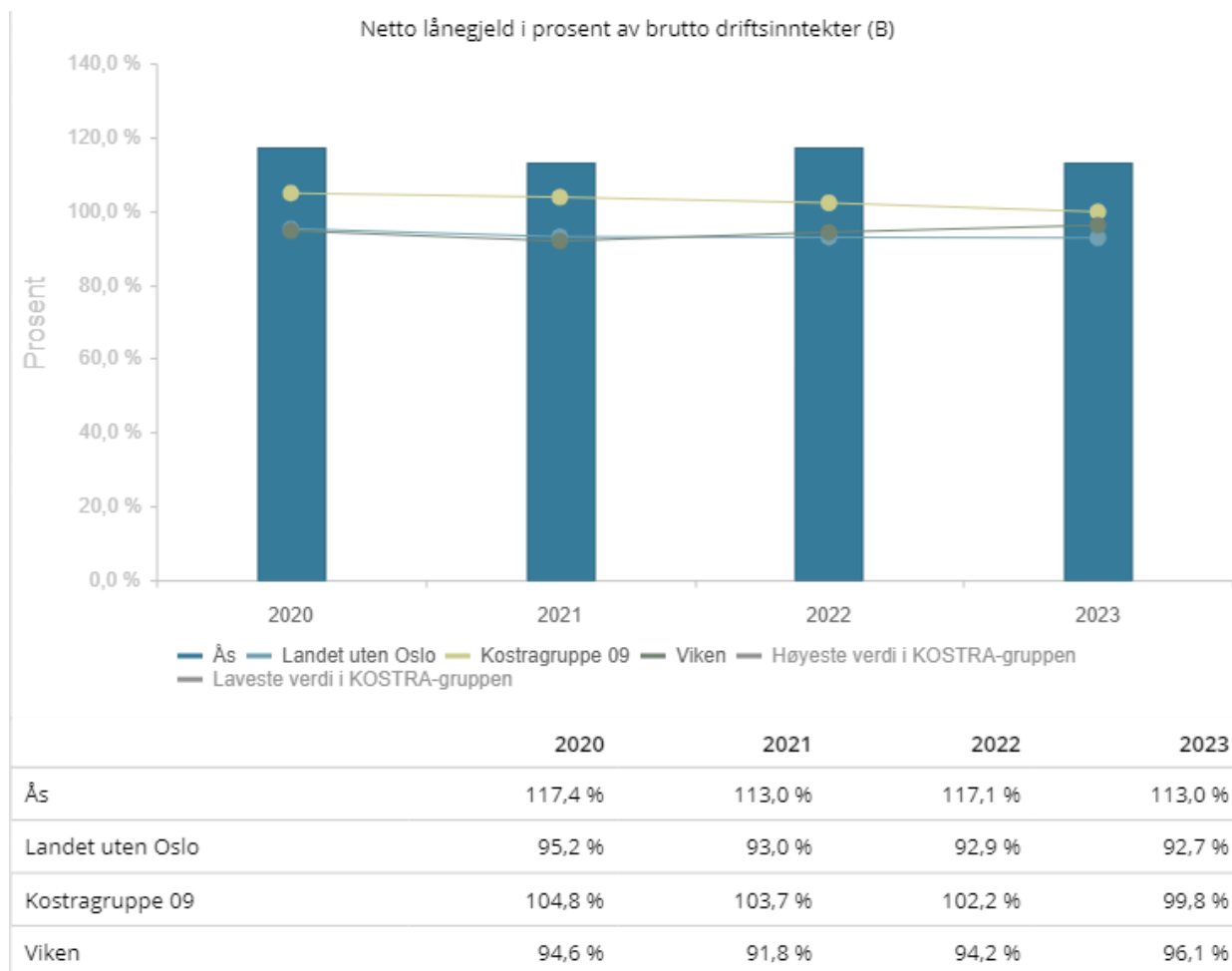

Kommunens disposisjonsfond er kommunens oppsparte midler. Kommunen trenger en buffer for å dekke eventuelle underskudd, uforutsette hendelser og nedgangskonjunkturer i økonomien.

Fondet hadde en nedgang fra 15,4 % i utgangen av 2022 til 14,1 % i 2023. Nedgangen i fondet fra 2022 til 2023 skyldes det negative driftsresultatet i 2023. Fondets størrelse i prosent av driftsinntektene fortsatt er godt over handlingsregelen på 10 %.

Handlingsregel 3 Netto lånegjeld

Handlingsregel 3: Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter skal ikke overstige 106 %

Netto lånegjeld er et uttrykk for kommunens reelle lånebelastning. Ved utgangen av 2023 ligger denne på 113 % av driftsinntektene.

Netto lånegjeld i Ås kommune gikk ned fra 2022 til 2023, men er fortsatt høyere enn gruppene kommunen sammenligner seg med. Generelt vil dette si at driftsinntektene har økt mer enn lånegjelden. Dette er en positiv utvikling, men netto lånegjeld ligger fortsatt over handlingsregelen på 106 %. Samlet har kommunen investert for 337 mill. kr. i 2023, og ved årsskiftet var kommunens totale lånegjeld på ca. 2,67 milliarder kroner.

3 Finansforvaltning

Gjeldsforvaltning

Kommunens lån skal settes sammen med tanke på å oppnå de overordnede målene for finansporteføljen, jf. Ås kommunes reglement for finansforvaltning.

Kommunestyret vedtok låneopptak til finansiering av investeringer på 168,968 mill. kr, jf. protokoll fra kommunestyret 14. desember 2022. Dette er tatt opp som to lån i Kommunalbanken i 2023. I tillegg vedtok kommunestyret låneopptak til finansiering av investeringer på 31 mill. kr i budsjettreguleringer 1. tertialrapport 2023. Låneopptak for disse investeringer er ikke tatt opp i 2023 og vil bli tatt opp i 2024.

Ås kommune hadde per 31.12.2023 følgende gjeldsportefølje:

Lånenummer	Långiver / Motpartsnavn	Utestående restgjeld	Rente	Sluttdato	Produkt
Total		2 364 843 350	4,59 %		
NO0013081984	DnB	350 000 000	5,02 %	29.02.2024	Sertifikat
NO0013100602	DnB	300 000 000	4,93 %	13.03.2024	Sertifikat
NO0013096305	Handelsbanken	150 000 000	4,90 %	13.03.2024	Sertifikat
NO0012519661	DNB	300 000 000	4,95 %	06.05.2024	3 mnd Nibor
KBN-20210224	KommunalBanken	93 771 910	1,37 %	27.12.2024	Fastrente
KBN-20210099	KommunalBanken	152 981 000	4,98 %	07.04.2026	3 mnd Nibor
KBN-20230318	KommunalBanken	300 000 000	5,22 %	16.10.2026	3 mnd Nibor
KBN-20170103	KommunalBanken	197 253 240	1,83 %	15.05.2035	Fastrente
KBN-20170101	KommunalBanken	18 231 840	5,12 %	15.05.2035	P.t. rente
KBN-20170566	KommunalBanken	87 584 020	5,32 %	11.11.2047	3 mnd Nibor
KBN-20230463	KommunalBanken	43 218 000	5,21 %	08.12.2053	3 mnd Nibor
KBN-20230004	KommunalBanken	13 996 740	5,10 %	12.10.2060	3 mnd Nibor
KBN-20130007	KommunalBanken	299 297 230	5,10 %	12.10.2060	3 mnd Nibor

Årsmelding 2023

Lånenummer	Långiver / Motpartsnavn	Utestående restgjeld	Rente	Sluttdato	Produkt
KBN-20230014	KommunalBanken	58 509 370	3,49 %	24.01.2063	Fastrente

Refinansieringsrisiko

Ås kommune har per 31.12.2023 en utestående langsiktig gjeld, utenom lån fra Husbanken, på 2 364,8 mill.kr. Gjennomsnittlig rente for hele låneporteføljen var på 4,59 % per 31.12.2023. Andelen sertifikatlån og lån med forfall innen et år er nå på 34 % som er innenfor finansreglementets grense på 60%. Langsiktig gjeld inkludert lån fra Husbanken er på 2 665,7 mill. kr.

Renteutgifter

Rentenivået var ved inngangen til 2022 på et historisk lavt nivå, med en gjennomsnittlig rente på 0,98% for Ås kommune. Ved utgangen av 2022 var rentenivået for Ås kommunes låneportefølje økt til 3,37 % og ligger nå på 4,59 %. Som følge av høy prisstigning og svak kronekurs har sentralbanken økt renten mer enn forventet i 2023. Dette medfører også økte renter på kommunens lån. Opprinnelig vedtatt budsjett for renteutgifter for 2023 var på 85,6 mill. kr. Revidert budsjett var på 96,6 mill. kr. Endelig regnskap endte på 95,2 mill. kr i renteutgifter, det vi si ca 1,4 mill. kr lavere enn revidert budsjett

Renterisiko

349,5 mill. kr av låneporteføljen er fast, noe som utgjør 15 % av porteføljen utenom lån i Husbanken. Inkludert lån i Husbanken er rentebindingen på 21 %.

Kapitalforvaltning

Langsiktig finansiell aktiva

Langsiktig finansiell aktiva er plassering av midler fra tidligere salg av E-verksmidler. I henhold til Ås kommunes finansreglement kan finansiell aktiva plasseres i bankinnskudd, rentepapirer og aksjer etter rammene gjengitt nedenfor. Langsiktig finansiell aktiva er klassifisert som omløpsmidler i regnskapet.

Sum langsiktig finansiell aktiva var på 2140,3 mill. kr per 31.12.2023. Dette er plassert i kapitalmarkedet som forvaltes av Bergen Capital Management AS som har tatt over forvaltningen av midlene 31.8.2023. Frem til da var midlene forvaltet av DNB Asset Management og Arctic Asset Management. Det har vært en positiv avkastning på kommunens plasseringer i kapitalmarkedet i 2023. Avkastningen ble på 18,5 mill. kr eller 9,4 %. Dette er 6,4 mill. kr mer en årsbudsjettet på 9.8 mill. kr.

Forvalter	Avkastning	Kjøp/salg 31.08.2023*	Beholdning 31.12.2023	Beholdning 31.12.2022
DNB Asset Management AS	7,12 %	-116 050	0	108 337
Arctic Fund Management	4,63 %	-91 532	0	87 478
Bergen Capital Management AS	3,24 %	207 582	214 318	0
Sum rentepapirer og aksjefond			214 318	195 815

*Beholdning i DNB og Arctic ble overført til forvaltning hos Bergen Capital Management AS den 31.8.2023

*Tall i 1 000 kr

Rammer og faktiske plasseringer:

Plassering pr. gruppe	Plassering i %	Rammer
Renteplasseringer (sertifikater og obligasjoner)	78,8 %	100 %
Aksjefond	21,2 %	25 %

Avkastningen av E-verksmidlene påvirkes av kurssvingninger selv om aksjeandelen er lav. Kommunen må ha buffere for å dekke år med dårlig avkastning. De årene kommunen oppnår høy avkastning og overskudd i driften bør derfor bufferen styrkes for å kunne møte svingninger i avkastningen uten at dette trenger å få direkte følger for driften.

Årsmelding 2023

Overskuddslikviditet

Overskuddslikviditet er likvide midler som i henhold til likviditetsprognosen ikke vil komme til anvendelse innen de nærmeste 12 månedene.

Kommunens bankinnskudd var på ca 187,5 mill. kr per 31.12.2023. For å oppnå bedre avkastning på kommunens likviditetsoverskudd har Ås kommune plassert overskuddslikviditet i pengemarkedsfond, korte obligasjonsfond og bankinnskudd utenfor konsernkonto. Alle plasseringer er foretatt innenfor rammene til kommunens finansreglement. Det var plassert 329,6 mill. kr i obligasjons- og pengemarkedsfond per 31.12.2023:

Forvalter	Beholdning 31.12.2022	Beholdning 31.12.2023	Avkastning	Avkastning %
Odin rente	84 382	90 767	6 385	7,57 %
KLP FRN	98 603	104 345	5 742	5,82 %
DNB FRN	126 566	134 500	7 934	6,27 %
Sum	309 551	329 612	20 061	6,48 %

*Tall i 1 000 kr

Kommunens likviditet er midler fra kommunens bundne og ubundne fond, samt ubrukte låneopptak. Renteinntektene avhenger av beholdningen på likviditet som igjen avhenger av fremdriften i investeringsprosjekter.

Det var budsjettert med renteinntekter fra bankinnskudd og likviditetsplasseringer på 25,7 mill. kr. Årets renteinntekter endte på 37 mill. kr som var 11,3 mill. kr bedre enn revidert budsjett.

4 Investeringer

Ås kommune har i 2023 hatt brutto investeringer på til sammen 337 millioner kroner, hvorav 115 millioner kroner er finansiert ved bruk av lån. Kompensasjon av merverdiavgift utgjorde 43 millioner. Salg av driftsmidler stod for 22 millioner og knytter seg til salg av to eiendommer. Tilskudd fra andre dreier seg om statlige og fylkeskommunale tilskudd, i hovedsak knyttet til Åshallen og Kinnsåsen. I tillegg er det i løpet av året vederlagsfritt overdratt flere anlegg knyttet til vei, vann og avløp. Verdien av disse bokføres som tilskudd.

Sum investeringer er lavere enn budsjettet og skyldes i hovedsak at framdriften er forsinket i forhold til budsjettforutsetningene. Noen av investeringsprosjektene strekker seg over flere år og avviket mellom regnskap og budsjett kan forklares ved periodiseringsutfordringer for de ulike prosjektfasene. Ubrukte tildelinger overføres til 2024 etter avslutning av regnskapet for 2023.

Bevilgningsoversikt investering – investeringsregnskap

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering						
Regnskap						
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Opprinnelig Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	7, 10, 11	431 287	282 413	478 048	328 162	
Tilskudd til andres investeringer	11	285	0	0	171	
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5, 7	2 762	2 800	2 800	3 080	
Avdrag på lån	6, 7	22 147	0	0	5 822	
Sum investeringsutgifter	2	456 482	285 213	480 848	337 235	
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift		-71 610	-39 155	-73 291	-43 226	
Tilskudd fra andre		-21 165	-63 250	-189 827	-89 851	
Salg av varige driftsmidler	7, 10	-17 523	-10 000	-10 000	-22 340	
Bruk av lån	7, 13	-310 684	-169 808	-269 869	-115 833	
Sum investeringsinntekter	2	-420 983	-282 213	-542 987	-271 249	
Videreutlån						
Videreutlån		53 815	40 000	40 000	45 394	
Bruk av lån til videreutlån	13	-53 815	-40 000	-40 000	-45 394	
Avdrag på lån til videreutlån	6	0	6 500	6 500	0	
Mottatte avdrag på videreutlån		-20 375	-6 500	-6 500	-26 415	
Netto utgifter videreutlån	2, 7	-20 375	0	0	-26 415	
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift		-16 005	0	0	-6	
Avsetninger til bundne investeringsfond	6	927	47 000	124 000	22 297	
Avsetninger til ubundet investeringsfond	6	2 185	0	3 394	3 394	
Bruk av ubundet investeringsfond	6	-2 230	-50 000	-65 256	-65 256	
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-15 123	-3 000	62 139	-39 571	
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)						
		0	0	0	0	
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk						
		0	0	0	0	
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)						
Inntekter til fordeling		0	0	0	0	
Utgifter til fordeling		434 334	285 213	480 848	331 413	
Sum til fordeling (netto)	11	434 334	285 213	480 848	331 413	

Status investeringsprosjekter

Ordinære investeringer

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett	
	Rev. bud.	Regnskap Kommentar
Arealeffektivisering og samlokalisering	6 000	1 326 Rammen er avsatt til etablering av kontorplasser i ledige areal på Åsgård skole, ombygging Rådhuset og tilpasninger modulscolen. Prosjektet avsluttes i 2024 og midler avsatt til modulscolen tilbakeføres.
Biler/Maskiner. Vei, idrett og natur	2 341	3 305 Pågår. Anskaffelser av biler/maskiner gjennomføres i hht revidert plan. Ny politisk sak for videre investeringbehov.
Brannsikkerhet formålsbygg	592	0 Restmidlene kan ses i sammenheng med branntiltak 0700.
Brevvoll - Tilrettelegging av ny leieavtale	244	6 Pågår. Kommunen vurderer fortløpende tiltak for å fremheve Brevvoll og videreutvikle forholdet til DNT med tilhørende leieavtale.
Bygningsmessige tilpassninger Omsorgsboliger	1 000	4 166 Arbeidet med ombygging av underetasje Dr. sødrings vei 10 og Tunveien 1 er ferdigstilt. Prosjektetene har omfattet tiltak for bedre bomiljø og sikkerhet for ansatte, samt brannteknisk oppgradering. Merforbruk 2023 dekkes av ny bevilging i 2024.
Digitalisering av byggesaksarkiv	3 807	0 Prosjektet gjelder digitalisering av kommunens eiendomsarkiver. Det er ikke påløpt kostnader i 2023, men det vil fortsatt påløpe kostnader/fakturaer for prosjektet fremover.
Digitaliseringsprosjektet	1 084	0 Det er ikke påløpt kostnader på dette prosjektet i 2023, da det har vært begrenset kapasitet i Stor Follo IKT som følge av forbedredelse og gjennomføring av overgang til ny IKT driftsleverandør IKOMM.
E.kap tilskudd KLP	2 800	3 080 <p>Egenkapitaltilskudd til KLP for 2023 ble på 3 080 437 kr. Dette er ca 280 000 kr over budsjett.</p>
FDV system	231	0 Midlene er tenkt bruk til utvidelse av Plania ordresystem/fakturering bolig.
Flerbrukshall Ås VGS	17 069	14 372 Prosjektet er ferdigstilt og sluttoppgjør er avsluttet. Det er pr nå gitt tilsagn om 12,8 mill. kroner av totalt søknadsbeløp på 18,4 mill. kroner. Forventet sluttkostnad ligger under vedtatt budsjett for prosjektet. Sluttrapport utarbeides våren 2024.
Hurtigladepunkt for El-bil	2 416	22 Arbeidet pågår. Det er bestilt og utført flere arbeid fra leverandør på Bjørenbekk, Brevvoll, Nordbytn og Kulturhus
Infrastrukturiltak - Sentrum	40 220	1 982 Finansieringsmodellen for områdereguleringen i sentrum er vedtatt. Påløpte kostnader knytter seg til utforming av finansieringsmodellen, utredninger av kryssløsninger og projektering av VA-anlegg.
Internkostnader prosjekt til fordeling	0	80
Kinnsåsen - oppgraderinger	0	12 Pågår. Midler avsatt i økonomiplanen i 2024. Politisk oppnevnt utvalg for Kinnsåsen, venneforening etablert nødvendige investeringstiltak. Fokus på brannsikring og tiltak som gjør

Årsmelding 2023

Årets budsjett

Investering	Rev. bud.	Regnskap	Kommentar
			stedet attraktivt for bruk. Tiltak vil bli planlagt i samarbeid med venneforeningen og kommunens fagfolk.
Kirkelig Fellesråd	750	0	Det settes av en fast årlig investeringsramme på 0.75 mill. kr. til investeringer for kirkelig fellesråd. Rådet prioriterer innenfor denne rammen og vil disponere bevilgningen for 2023 og 2024 til anskaffelse av ny lastebil.
Kjøp av boliger flyktninger	40 000	8 661	Kjøpt to leiligheter i 2023. En tre-roms og en fire-roms i Ås sentrum. Boligene er utleid. Resterende midler er tatt ut fra budsjett 2024.
Kjøp av transportmiddel HS Kveldroveien/Myråsdalen - totalfornying-trafiksikkerhet	856 250	916 0	Ferdig og kan avsluttes. Bilen ble levert i oktober Pågår. Gjennomført kartlegging av bæreevne. Politisk sak våren 2024 om alternativ.
Mindre investeringsprosjekter	3 196	92	Midlene er avsatt som en reserve til uforutsette og akutte investeringsbehov som oppstår gjennom året. Det er i 2023 brukt midler til sikringstiltak for NAV.
Moer sykehjem 1 byggetrinn 2016-2021	2 694	343	Prosjektet er ferdigstilt, men noen tavler må byttes. Ferdigstilles våren 2024. Sluttrapport er under arbeid.
Moer sykehjem, inventar og IKT	3 676	3 505	Her er det et underforbruk men noen av midlene skulle vært overført til Prosjektavdelingen
Nettverksprosjektet Fønix	0	1 394	I forbindelse med overgang til IKOMM som driftsleverandør av IKT tjenester er det igangsatt et IKT nettverksprosjekt. Prosjektet består av kartlegging, dokumentasjon og modernisering av nettverket. Det er behov for utskifting av komponenter som har passert forventet levetid, og det skal etableres en utskiftingsplan for utstyr og komponenter som sikrer at nettverket hele tiden er sikkert og stabilt. Det er påløpt 1,9 mill. kr til nettverksprosjektet i 2023.
Ny barnehage Dyster/Eldor	116	218	Arbeidet med å slutføre detaljreguleringsplanen er gjenopptatt. Detaljreguleringsplanen legges fram for politisk behandling våren 2024.
Ombygging Langbakken 27 til ungdomshus	245	0	Prosjektet er ferdig med et merforbruk på 0,255 mill. kr. Merforbrukes dekkes av ubundet investeringsfond.
Opparbeide uteområde moduls skolen	6 000	0	Dispensasjon for videre bruk av moduls skolen ble ikke innvilget. Midlene kan dermed omdisponeres til andre tiltak i 2024.
Oppgradering av kulturhus	1 000	1 366	Etablert nytt kinoanlegg i 2023.
Oppgradering Moer sykehjem	0	121	Ferdig og kan avsluttes.
Oppgradering utearealer skoler og barnehager	604	0	Restmidlene på prosjektet er planlagt brukt til utskifting av lekeapparater skoler og barnehager.
Oppgradering veilysanlegg	2 301	607	Arbeid pågår med oppgradering av anlegg i henhold til ny plan. Utarbeider strateginotat for videre prosess
Prosjektrettede rekkefølgekrav	0	142	
Robotisering og utvikling av Arkiv	794	0	Sak og arkivsystemet ble lagt over i skyen i 2022. Robotisering er foreløpig satt på vent i Stor Follo IKT-samarbeidet.
Salg eiendommer	0	67	Togrenda barnehage og Skoleveien 4 er solgt i 2023.

Årsmelding 2023

Årets budsjett

Investering	Rev. bud.	Regnskap	Kommentar
Sjøskogen skole - oppgradering uteområder	-1 269	-250	Prosjektet ble ferdigstilt i 2022. Som følge av økte priser i markedet har tilbudet etter anbudskonkurranse blitt noe høyere enn budsjettet. I tillegg har det blitt noen justeringer av utførelsen av uteområdet. Regnskapet for prosjektet er avsluttet. Avvik foreslås finansiert av pott for fullfinansiering av prosjekter etter anbudskonkurranse, konto 25350141.
Sjøskogen skole, ombygging	3 000	0	Under planlegging av prosjekt ble det funnet utfordringer med ombygging for høyere utnyttelse som resulterte i at prosjektet ble stanset høsten 2023. Siden det er vedtatt utvidelse av skolen i handlingsprogram 2024-2027 ses behov for rehabilitering i sammenheng med dette prosjektet.
Solberg Bru	12 098	21 460	Anlegget er fullført og overtatt av Ås kommune i november 2023.
Solceller - Energiltak kommunale bygg	25 000	0	Beregninger viser at det ikke er lønnsomt å etablere solceller på nye bygg. Det anbefales å se på energiltak i sammenheng med rehabiliteringsprosjekter. Anbefaling legges frem i egen sak.
Solfallsveien 27b	12 010	0	Det legges fram en politisk sak om prosjektet våren 2024.
Standardheving parkeringsplasser og etablering av parkeringsautomater	2 807	1 581	Pågå. Det vil utføres standardheving med skilting, oppmerking og innføring av parkeringsbestemmelser i sentrum, samt innkjøring av nytt system til p-hus.
Standardheving/Påkostning	8 817	13 921	I 2023 har følgende blitt utført på prosjektet: Oppgradering av heis Dr. sødrings vei 10Etablering av aktivitetssenter for rus og psykisk helse i HellingUtskiftning av ventilasjonsaggregat KajaveienBrannalarmanlegg og varmepumper KinnsåsenHCWC med spyl og tørk på Rustad (UU-tiltak)Skur Søråsteigen barnehageAdgangskontrollsystem TunveienBrannalarmanlegg Ås klubbhusOppgradering til universell utforming Norby tun ungdomsskoleProsjektet har gått over rammen, men det er sett i sammenheng med restmidler på andre generelle investeringsprosjekter (mindre investeringstiltak, branntiltak og universell utforming) som dekker merforbruket. Kommunedirektøren kommer tilbake til kommunestyret med sluttrapportering og avslutning av disse prosjektene.
Teknologi og IT Helse	6 743	0	Det er satt av midler til prosjekter for utvikling av velferdsteknologi. Det er ikke påløpt kostnader i 2023.
Tiltaksplan for idrett, nærmiljø og friluftsliv	13 910	3 161	Tiltak i vedtatt plan er under planlegging. Tiltaksplan er under rulling.
Tiltaksplan sykling, gange og trafiksikkerhet	10 121	5 909	Pågå. Det er startet opp arbeider knyttet til tiltak N1- Nebbaveien, N2 - Breivollveien(strakstiltak), S1 - Brekkeveien, S10-Langbakken (utredning). Det arbeides med Hjertesone Nordby og Brønnerud skole.
Tomtekjøp	0	1	Regnskap 2023 gjelder tinglysningsgebyr for overtakelse av veiareal.
Trådløst nett og kabling på skole og barnehage	1 321	0	Kartleggingen i nettverksprosjektet Fønix vil identifisere lokasjoner som ikke har tilstrekkeleg ikt nettverk i dag. Dette prosjektet er avsatt til å finansiere trådløst nett og infrastruktur i skoler og barnehager.

Årsmelding 2023

Årets budsjett

Investering	Rev. bud.	Regnskap	Kommentar
Universell utforming	1 793	210	Prosjektet ses i sammenheng med prosjekt 0700 hvor det er gjennomført tiltak for universell utforming på Nordbytn ungdomsskole og Rustad.
Utbyggingsavtaler	-73	5 736	
Utskiftning av senger på Moer	338	62	Ferdig
Utstyr kjøkken ved utvidelse sykehjem	559	808	Ferdig og kan avsluttes. Overforbruket må ses i sammenheng med underforbruket på 0327 Inventar Moer sykehjem
Utvide p-plass seniorsenter Nordby	550	127	Avventes. Arbeidet er ikke igangsatt da det ikke er ressurser tilgjengelig for oppfølging. Gjennomføres våren 2024
Utvikling av Hogstvedtareal (gamle rensanlegg)	250	539	Oppstart gjennomført. Konsulent har utarbeidelse av forstudie. Gjennomført sikringstiltak av selve tomte mot 3. mann
Videreutvikling av SD-anlegg	738	785	Rammen brukes til oppgradering av programvare sentralt driftsystem.
Åsgård skole Inventar og IKT	18 389	8 559	Prosjektet er ferdigstilt. Kostnader som skal belastes dette prosjektet er ført på byggeprosjektet. Dette korrigeres ifm. rapport for 1. tertial 2024.
Åsgård skole, utvidelse	138 009	154 561	Skolen er ferdigstilt og tatt i bruk til skolestart som planlagt. Sluttoppgjør med entreprenør er avsluttet. Forventet sluttkostnad for prosjektet er ca. 490 millioner kroner inkl. mva, noe som tilsvarer ca. 15 millioner kroner over gjeldende ramme på 475 millioner kroner. Kostnadsøkningen skyldes i hovedsak krigen i Ukraina og uforutsette kostnader knyttet til riving og utgraving av tomten. Sluttrapport utarbeides og legges fram høsten 2024. Slutfaktura fra entreprenør skal splittes mellom byggeprosjektet og inventarprosjektet. En teknikalitet har ført til at hele slutfaktura er belastet byggeprosjektet. Dette vil bli korrigeret ifm. rapportering for 1. tertial 2024.
Sum	395 397	262 953	

Årsmelding 2023

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett	
	Rev. bud.	Regnskap Kommentar
Biler, maskiner VAR	6 164	561 Pågår. Anskaffelser av biler/maskiner gjennomføres i hht plan.
Hovedplan Vann og avløp	31 290	40 644 Pågår. Fordeles ut på underprosjekter iht. hovedplan. Arbeidene er iht. budsjett og fremdriftsplan.
Infrastrukturtiltak - Sentrum	0	1 991 Finansieringsmodellen for områdereguleringen i sentrum er vedtatt. Påløpte kostnader knytter seg til utforming av finansieringsmodellen, utredninger av kryssløsninger og prosjektering av VA-anlegg.
Mindre investeringsprosjekter VA	11 966	632 Pågår. Fordeles ut på underprosjekter. Gjennomført ett anlegg for å forbedre vannleveranse sør i kommunen (Kroer).
Oppgradering Vann og avløp	25 029	3 183 Pågår. Fordeles ut til diverse underprosjekter iht. tiltaksplan. Denne kontoen benyttes også til den kommunale andelen av infrastrukturtiltak (sentrumsutvikling).
Reservevannforsyning Ås kommune	11 051	4 868 Prosjektorganisasjonen er etablert med samarbeidskommunen Frogn. Valg av vannleverandør for reservevannsløsning vil bli gjennomført i første halvår i 2024. Prosjektet er i en planleggingsfase og det arbeides med å få på plass nødvendige utredninger for å kunne legge frem et grunnlag for politisk beslutning innen 15.12.2024. Det er inngått rammeavtaler for rådgivningstjenester med tre konsulentfirmaer. Prosjektet er delt inn i tre delstrekninger og valgt konsulenter for utarbeidelse av forprosjekt for disse strekningene. Forprosjektene er planlagt ferdig i løpet av april 2024.
Utbedring eksisterende høydebasseng Aschjemskogen	32	32 Anlegget er overtatt og tatt i bruk.
Utbyggingsavtaler	-81	16 588
Sum	85 451	68 499

Sum øvrige prosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett	
	Rev. bud.	Regnskap Kommentar
Sum	0	0

5 Organisasjon og internkontroll

Organisasjon

Ås kommune er administrativt organisert med 7 virksomhetsområder; skole, barnehage, barn unge og familier, NAV, Eiendom og kultur, samfunn og teknikk. I tillegg er det stabsområder innen HR organisasjon, økonomi og digitalisering og en fagstab. I 2023 ble det gjort en justering av administrativ organisering. Slik er nåværende organisering:

Årsverk

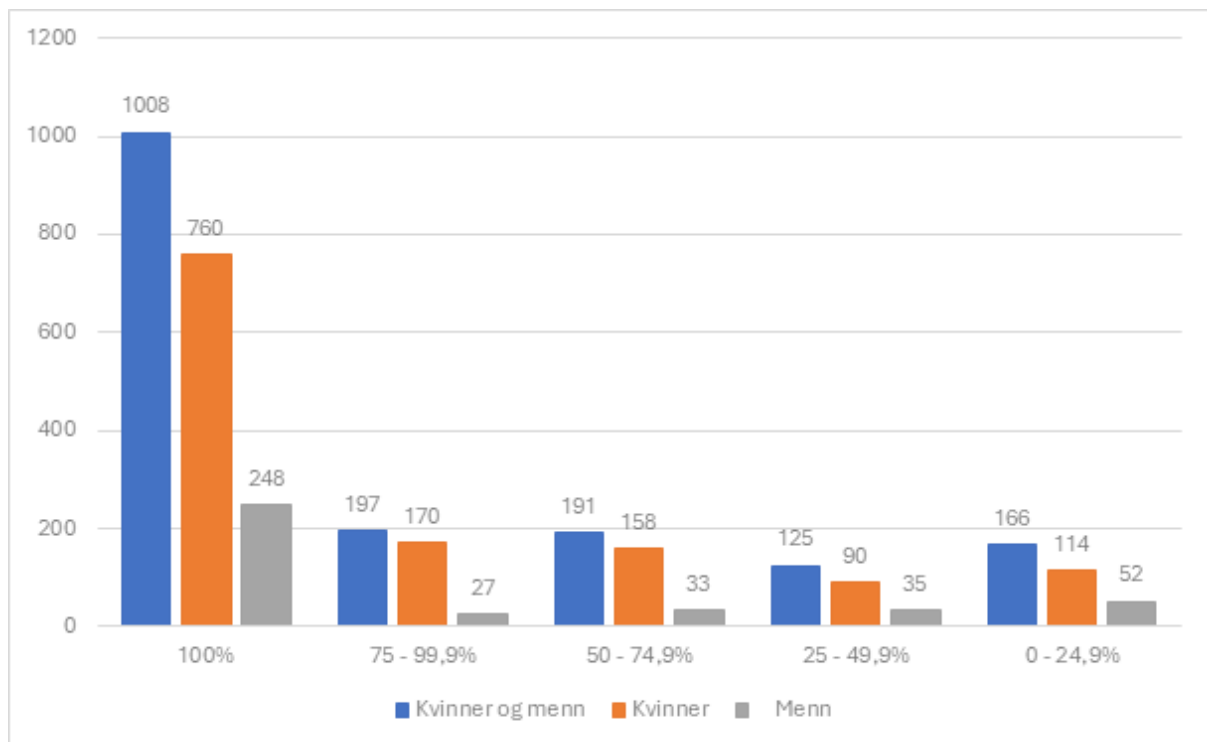
Årsverk fordeler seg på følgende måte:

Virksomhetsområde	Årsverk 2023
Virksomhet NAV	32
Organisasjon og fellestjenester	45
Virksomhet eiendom	87
Virksomhet kultur, samfunn og teknikk	100
Virksomhet barn, unge og familier	123
Virksomhet barnehage	164
Virksomhet skole	305
Virksomhet helse og mestring	408
Totalt	1264

Tabellen under viser årsverk fordelt på kjønn.

Årsverk - kjønnsfordelt	2019	2020	2021	2022	2023
Andel kvinner totalt - %	75	77	77	77	77
Andel menn totalt - %	25	23	23	23	23
Ledere – kvinner - %	76	75	69	69	70
Ledere – menn - %	24	25	31	31	30

Diagrammet under viser fordelingen av stillingsstørrelser og kjønn, i 2023.

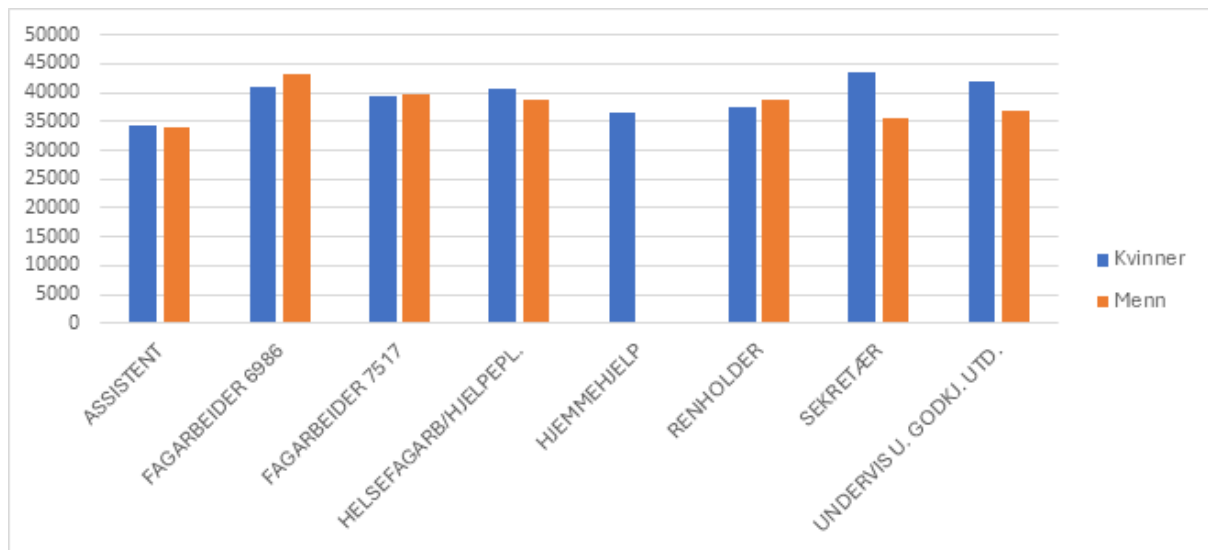

Likestilling

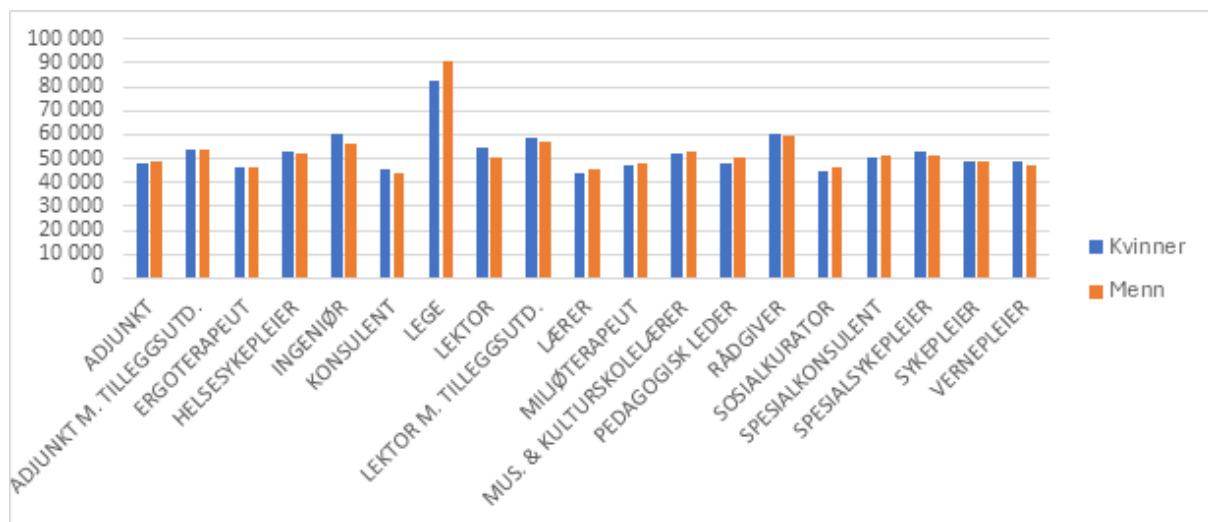
Ås kommune har ansatte med ulike minoritets- og/eller innvandrerbakgrunn i flere tjenesteenheter (omsorgssektoren, skole, administrasjonen, teknisk etc.). Kommunen følger KS tariff og har kjønnsnøytral lønns- og arbeidsgiverpolitikk. Dette praktiseres ved alle deler av arbeidsgiverfunksjonen som stillingsutlysninger, lønns- og arbeidsvilkår, kompetanseutviklingsmuligheter, permisjonsmuligheter og sykefraværsoppfølging.

Diagrammene nedenfor gir opplysninger om kvinners og menns lønn som er relevante med hensyn til lønnskartleggingsplikten etter Likestillings- og diskrimineringsloven (Idl) § 26. Hovedtrekkene i diagrammene viser at Ås kommune i de fleste stillingsgrupper har en tilnærmet lik gjennomsnittslønn for kvinner og menn. I noen stillingsgrupper er det imidlertid forskjeller. Disse forskjellene kan hovedsakelig begrunnes ut fra sentral tariffavtale, ansiennitet, den enkelte ansattes formelle kompetanse, realkompetanse, særskilte forhold og/eller stillingens innhold. Der det mangler referansetall for kvinner eller menn i tabellene, skyldes dette at det er 5 eller færre ansatte i gruppen og disse er derfor skjult.

Diagrammet under viser fordelingen av gjennomsnittlig månedlig grunnlønn på kjønn i enkelte stillinger på fagarbeider/assistentnivå.

Diagrammet under viser fordelingen av gjennomsnittlig månedlig grunnlønn på kjønn i enkelte stillinger på høyskole-, master- og universitetsnivå.

Sykefravær

Sykefraværet i Ås kommune har vært 9,02 % i 2023. Av dette er 2,79 % fravær under 16 dager, som arbeidsgiver dekker selv. Ås kommunes mål er et totalt sykefravær på 7 %. 2023 har vært preget av epidemi. Ås kommune lagt inn betydelige ressurser i "Virksomhetsbasert sykefraværsoppfølging", hvor

samarbeidet med NAV Ås er satt i system og virksomhetene har fått tett og rask oppfølging fra NAV og personal. Dette arbeidet påvirker ikke sykefraværstatistikken, men det er sannsynlig at det påvirker hvor mange som er ute av stillingen sin som følge av langvarig sykdom. Det har vært arbeidet mye med stabilisering av drift, som betyr at enheter/avdelinger har ansatte som er sykmeldte, men tilstedeværelse på arbeidsplassen har vært hovedfokus. I perioder med mye epidemi er stabilisering av drift en hovedoppgave for ledere.

Ås kommune tilbyr bedriftsinterne praksisplasser (utprøving på annet arbeidssted) og omplasserer ansatte som har blitt syke til andre arbeidsplasser, dersom det er hensiktsmessig. Omplussing betinger at den ansatte er kvalifisert for stillingen, gjennomgår opplæring som kvalifiserer dem og at det er ledighet i stilling. Oppfølging og rapportering på sykefravær er en lederoppgave og løses i linjeledelsen.

Sykefravær totalt:

Type fravær	2019	2020	2021	2022	2023
Korttid	2,47	1,72*	2,06	1,84	2,79
Langtid	6,17	7,34*	7,07	5,35	6,16
Totalt	8,64	9,06*	9,14	7,23	9,02

Ås kommunes måltall for sykefraværet er at sykefraværet ikke skal overstige 7 %. Sykefraværet har gått opp i 2023. Arbeidsgiver mener det er indikasjoner på at enheter/avdelinger har en situasjon med mange ansatte som er syke samtidig på grunn av epidemi, og ansatte er oftere / lengre borte i slike situasjoner. Det er lavere terskel å være hjemme hvis man mistenker en smittsom sykdom.

Det er stort oppmerksomhet på å få ansatte tilbake på jobb eller å avvikle de arbeidsforhold hvor det er avklart at ansatte ikke kan komme tilbake i stilling. Det er også arbeidet systematisk med omplassering av ansatte som har mulighet for "annet passende arbeid" i andre avdelinger eller virksomheter i Ås kommune. Kommunen er av den oppfatning at dette arbeidet ikke kunne vært gjennomført med like stor styrke uten et svært godt samarbeid med NAV Ås. Det er ikke statistikk på dette arbeidet, men det arbeides med å finne løsninger for dette på sikt.

Kommunen skal fortsette arbeidet med opplæring i HMS-arbeid og sykefraværsoppfølging.

Internkontroll

Kommunedirektøren har hovedansvaret for internkontroll med administrasjonens virksomhet, jfr. kommuneloven § 25-1.

"God internkontroll handler i stor grad om systematisk arbeid, god organisering og dokumentasjon, arbeidsmetoder og samhandling som kan forebygge lovbrudd og uønskede hendelser. Internkontroll kan overlappes med virksomhetsstyring, men er i større grad risikobasert enn det mål- og resultatstyringen er, som har oppmerksomheten på å realisere mål." (KS Kommunedirektørens internkontroll veileder)

Internkontroll og styring er et viktig lederansvar. Internkontrollen skal bidra til å sikre kommunens måloppnåelse, operasjonalisering av politiske vedtak, samt etterlevelse av lovverk gjennom interne prosesser, rutiner, melding og behandling av uønskede hendelser for å forebygge at det skjer igjen. Risiko- og sårbarhetsanalyser utgjør en sentral rolle i internkontrollarbeidet sammen med avviks- og

forbedringssystemet. KSX er styringssystemet i kommunen hvor leder har oversikt over gjeldende rutiner og praksis.

Kommuneplan, årlige handlingsprogram m/økonomiplan/budsjett, tertialrapportering og årsmelding er en viktig del av kommunens internkontrollsystem og skal bidra til å sikre en høy etisk standard gjennom kravene og strategiene som settes.

Kommunedirektørens ivaretagelse av kommunelovens §25-1 punktene a-e ivaretas i kommunens internkontrollsystem (kvalitetssystem) på følgende måte:

a) har utarbeidet en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

Kommunens styringsdokumenter, delegeringsreglementet, KSX, etiske reglementer.

b) har nødvendige rutiner og prosedyrer

Kommunens felles rutiner og prosedyrer ivaretas blant annet gjennom følgende områder:

Økonomi, anskaffelser og finansforvaltning

Personalforvaltning og arbeidsgiverområdet

Informasjonssikkerhet

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Personopplysningssikkerhet og personvern

Krisehåndtering og beredskap

Tjenestebeskrivelser

I KSX har vi prosesser for alle virksomhetsområder og rutiner som sikrer iverksettelse og oppfølging av lov, avtaleverk og politiske vedtak

c) avdekker og følger opp avvik og risiko for avvik

KSX forbedringssystem, for melding av uønskede hendelser, forbedringsforslag og varsling av kritikkverdige forhold, risiko og sårbarhetsanalyser.

d) dokumenterer internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig

Dette skjer i KSX (dokumentbase og forbedringsmeldinger), sak/arkivsystemer, økonomisystemer.

e) evaluerer og ved behov forbedrer skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Løpende evaluering og justering gjennom handlingsprogram med økonomiplan, årsmelding, revisjoner, medarbeiderundersøkelse, risiko og sårbarhetsanalyser.

For året 2023 har Ås kommune gjennomført følgende tiltak for å styrke internkontrollen og sikre en høy etisk standard:

- Den økonomiske rapporteringsstrukturen med månedlige rapportering og oppfølging av tiltak for å holde budsjettrammene har hatt fokus også i 2023.
- Virksomhetsledere i Ås kommune rapporterer på sjekklister hver tertial som har til hensikt å sikre oppfølging av viktige internkontrolltiltak. Dette omfatter kontrollspørsmål innenfor økonomistyring, anskaffelser, ledelse og personal.
- Revidering av politikernes reglementer ble ferdig i 2023.
- Det er arbeidet videre med å løfte frem positiv forbedringskultur. Arbeidet forsetter og følges opp videre i driften.
- Kommunens sikkerhetsutvalg har i 2023 hatt fire møter. Sikkerhetsutvalget er en pådriver for systematisk og jevnlig opplæring i informasjonssikkerhet og personopplysningssikkerhet.
- Som en del av internkontrollen med tema Informasjonssikkerhet og personvern deltar Ås kommune i et fagsamarbeid med kommunene Vestby og Frogn (Stor Follo IKT).
- Kommunen har deltatt i NSMs sikkerhetsmåned i 2023 hvor ansatt har fått e-læring tilsendt for gjennomgang. Sikkerhetsutvalget er proaktiv ovenfor IKOMM og SFIKT i sikkerhetsspørsmål, drøfter sikkerhetsspørsmål og hendelser som oppstår både i og utenfor kommunen.

Statistikk - uønskede hendelser

Internkontrollen har et elektronisk kvalitetssystem som ivaretar regeletterlevelse og behandling av uønskede hendelser (avvik). Ansatte melder uønskede hendelser innen disse fire kategoriene:

- Tjeneste/bruker - Hendelser og situasjoner som angår tjenestemottagere. For eksempel elever, pasienter og lignende.
- Organisasjon/internt - Hendelser og situasjoner knyttet til interne forhold på arbeidsplassen. Dette kan være seg samarbeid, organisering, avtaler, regelbrudd osv.
- HMS - Hendelser og situasjoner knyttet til helsen, miljøet eller sikkerheten til de ansatte. Videre også hendelser som vedgår det indre eller ytre miljø på arbeidsplassen. For eksempel skade på utstyr, miljøutslepp, skade på ansatt osv.
- Personvern/informasjonsikkerhet - personvernloven (GDPR)

Ledere med personal og økonomiansvar har myndighet til å behandle og lukke uønskede hendelser (avvik). Alle uønskede hendelser skal behandles og lukkes av leder i løpet av 14 dager. I svaret til melder beskriver leder hvordan hendelsen behandles og hva som blir oppfølgingsarbeid. Forbedringsarbeid handler om å rapportere hendelser som avviker fra rutiner/ønsket tilstand, og så lære av feil og bidra til forbedring av tjenester / oppgaver.

I år blir det ingen sammenligning av antall uønskede hendelser med tidligere år. Årsaken er at vi 1.1.23 fikk ny organisering av staber og virksomheter. Denne omorganiseringen medførte flytting av enheter, ansatte og noen ledere fikk ansvar for nye områder. Utdyping av innholdet i kategoriene er en utfordring og vi skal 2024 finne et bedre system for hvordan rapporteringsarbeidet skal være, slik at vi får dokumentert hvordan uønskede hendelser blir fulgt opp. Ett avvik kan registreres i flere kategorier noe som medfører at antall når man legger sammen tallene i kolonnekategoriene, blir høyere enn totalt antall avvik for enheter og organisasjonen totalt.

Antall uønskede hendelser (avvik) i 2023

Virksomhetsområde	HMS	Tjeneste	Organisasjon	Personvern/ informasjonssikkerhet	Totalt
Skole	211	170	39	2	422
Barnehage	6	15	16	2	39
Barn, unge og familier	16	43	10	1	70
Helse og mestring	132	300	84	14	530
NAV	8	3	2		13
Kultur, samfunn og teknikk	26	8	8		42
Eiendom	6	2	4		12
HR organisasjon	1	3	4	2	10
Økonomi og digitalisering	2	1	5		8
Totalt antall avvik	408	545	172	21	1146

Det er virksomhetsområde helse og mestring som har flest antall uønskede hendelser hvor legemiddelhåndtering utgjør den største andelen av meldte hendelser. Enhetene arbeider kontinuerlig og godt med å følge opp hendelsene og bruker eksempler på avvik i personalmøter for å bevisstgjøre ansatte med tanke på å redusere hendelser. Lista for å melde hendelser skal være lav. I virksomhetsområde skole er det i kategorien vold og trusler det meldes flest avvik. Skolene har fokus på dette området og alle avvik behandles og følges opp av ledere. Virksomhetsområde barn, unge og familier meldes det hendelser ifølge oppfølging av avtaler og medisinhåndtering som blir fulgt opp av lederne. Det ble meldt ett avvik til Datatilsynet i 2023. Avviket handlet om at sensitiv eller taushetspliktig informasjon ble sendt på epost.

IKT sikkerhet og personopplysningssikkerhet

Trusselbildet rundt Digitale løsninger er stadig økende og i endring. Kommunens leverandør av IKT tjenester, IKOMM ASm jobber kontinuerlig med IKT sikkerhet og har utført en rekke tiltak som skal bidra til å hindre uønskede angrep og data på avveie. En av de største truslene som mange virksomheter har opplevd siste året er Kryptovirus som låser ned alle data, og man krever løsepenger for å gi tilgang til data. Det har også vært tilfeller der personopplysninger har blitt spredt åpent ut dersom man ikke betaler. Disse hendelsene kommer ofte inn i systemene ved at enkeltkontoer blir angrepet og brukernavn/passord kommer på avveie og at man klikker på linker i eposter som gjør at skadelig programvare blir installert. Disse kan ligge uvirksomme i lang tid, før de utløses. De finnes da også på Backup slik at man verste fall må bygge opp alt på nytt. For enheter og virksomheter i kommunene er det viktig at man har oppdaterte kriseplaner for bortfall av digitale tjenester. Det vil kunne skje og man må være forberedt. Kriminelle elementer vil alltid ligge i forkant av utviklingen og det er bortimot umulig å beskytte seg 100%.

Sikkerhet og brukervennlighet går ikke alltid hånd i hånd. Bruk av internett og applikasjoner vil alltid medføre en viss risiko, og angrepene rettes ofte mot den enkelte bruker. Derfor er opplæring, bevisstgjøring og holdninger et viktig område man må ha fokus på. ROS benyttes som et viktig instrument ved nyanskaffelser eller endringer i løsninger.

Noen av våre IKT-tiltak:

- Alle ansatte har fått tilbud om kurs i informasjonssikkerhet.
- Vi har fagsamarbeid mellom Ås, Vestby og Frogn på Sikkerhet og personvern.
- Vi har to-faktorautentisering.
- Vi har geo-pålogging som gjør at ansatte bare kan logge seg på i godkjente land.
- Vi har gjennomført kriseøvelse og oppdatert kriseplaner
- Vi har gjennomgått og vurdert nye tiltak etter *NSM grunnprinsipper for IT sikkerhet*
- Det gjennomføres en modernisering av IT løsningene, slik at man har færre systemer og derav færre angrepsflater.
- Løsning for oppdatering av PC, også på hjemmekontor
- Avtale med leverandør på bistand ved angrep
- Jevnlig scanning av infrastruktur for å avdekke sikkerhetshull
- Faste vedlikeholds kvelder en gang pr. mnd
- Ny backupløsning
- Opprydning i administratortilganger og innført godkjennelsesordning for administratortilgang
- Godkjennelse av mobile enheter for synkronisering av epost
- Flyttet servere og tjenester til Skyløsninger.
- Faset ut gamle løsninger om ikke supporteres
- Redusert risiko for maskinvaresammenbrudd
- Opprydning i brannmurregler
- Strammet inn mulighetene for enheter og virksomheter til selv å anskaffe digitale løsninger.
- Systematisert ROS analyser og vurderinger for personvern i alle nye anskaffelser
- Sperret for trafikk til land som kommunene normalt ikke skal utveksle data med (Eks Russland og Kina)

Etisk standard

Ås kommune har vedtatt etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte i kommunen. Retningslinjene definerer felles standarder og skal sikre god etisk praksis. Kommunen har også et samfunnsansvar for å ivareta lovkrav og utforme mål som skal sikre høy etisk standard. Disse målene framgår gjennom mål og strategier i kommuneplanen, handlingsprogrammer og temaplaner. Kommunen har innlemmet klimabudsjettet i den årlige utformingen handlingsprogram. Dette er et viktig ledd og et eksempel på hvordan kommunen tar samfunnsansvar for å sikre høy etisk standard i hele kommunens virksomhet.

Forvaltningsrevisjoner og eksterne/interne tilsyn - 2023

Kontrollutvalget i Ås vedtar årlig forvaltningsrevisjoner og andre undersøkelser som revisjonen skal gjennomføre for Ås kommune. [Her](#) finner du rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner, undersøkelser og eierskapskontroll Viken kommunerevisjon har gjennomført for Ås kommune de siste årene.

Forvaltningsrevisjon

Viken kommunerevisjon har i 2023 gjennomført forvaltningsrevisjon om overordnet arbeidsmiljø i Ås kommune. Prosjektets formål har vært å kartlegge og vurdere om kommunen har tilstrekkelige strukturer, ledelse og internkontroll som sørger for et forsvarlig arbeidsmiljø i kommunen. Rapporten finner du [her](#).

Eierskapskontroll

Viken kommunerevisjon har i 2023 gjennomført eierskapskontroll og utarbeidet rapporten [Eierskapskontroll Søndre Follo Renseanlegg IKS og Åspro AS](#). Formålet med eierskapskontrollen er å undersøke om Ås kommune forvalter sine eierinteresser i tråd med lovkrav, etablerte normer for god eierstyring og kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Eksterne tilsyn 2023

I 2023 har kommunen hatt følgende tilsyn:

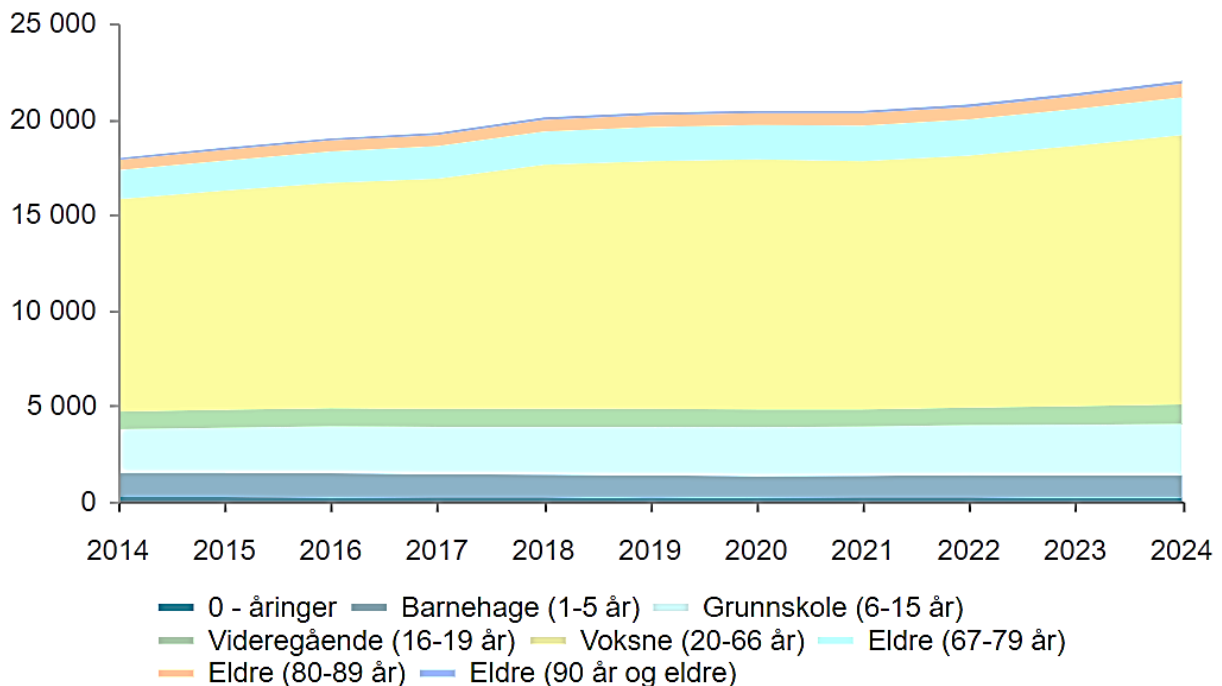
Type tilsyn	Antall
Arbeidstilsynet	4
Tilsyn systematisk arbeid etter folkehelseloven - miljørettet helsevern	4
Follo brannvesen - branntilsyn	9
Statsforvalteren i Oslo og Viken	3
El-tilsyn	1

6 Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling i Ås kommune

Per 01.01 2023 var det 21 350 innbyggere i Ås kommune. Ved utgangen av 2023 var det 22 005 innbyggere i kommunen. Det tilsvarer en folkevekst på 665 innbyggere i løpet av 2023, en økning på 3,1 % fra 2022. Som grunnlag for økonomiske beregninger i HP2023-2026 ble det innarbeidet en befolkningsvekst på 429 innbyggere i 2023. Beregningen er basert på et gjennomsnittsnivå av framskrivninger fra SSB og kommunens egen KOMPAS-framskriving.

Figur 1: Figur som viser befolkning i ulike aldersgrupper og samlet folketall i kommunen per 01. januar i perioden 2014 til 2024.

Fra utgangen av 1. til utgangen av 2. kvartal 2023 gikk folketallet ned, men fra 2. kvartal til 4. kvartal økte folketallet. Svingningen gjennom året skyldes studenteffekten.

Antall fødte i 2023 er på omtrent samme nivå som i 2022 og antall døde har gått ned. Det er netto innvandring og flytting som forklarer mesteparten av befolkningsveksten. Innenlands innflytting har økt og innvandring er redusert sammenlignet med 2022. Fødselsoverskuddet har gått opp sammenlignet med 2022, men er lavere enn i 2020 og 2021.

Årsmelding 2023

Tabell 1: Tabell som viser befolkningsutvikling per årsak per kvartal i 2022 og 2023. Data fra tabell 01222 og 12887 fra SSB.

	1.Kvartal 2022	2.Kvartal 2022	3.Kvartal 2022	4.Kvartal 2022	1.Kvartal 2023	2.Kvartal 2023	3.Kvartal 2023	4.Kvartal 2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	20 780	20 918	20 857	21 149	21 350	21 512	21 419	21 736
Fødte	37	51	46	41	47	39	42	48
Døde	29	44	42	37	36	26	29	23
Fødselsoverskudd	8	7	4	4	11	13	13	25
Innvandring	79	102	220	109	101	65	160	89
Utvandring	48	60	74	34	47	62	57	65
Innflytting, innenlands	441	356	737	497	442	369	818	587
Utflytting, innenlands	342	466	595	378	345	478	617	366
Netto innvandring og flytting	130	-68	288	194	151	-106	304	245
Folkevekst	138	-61	292	201	162	-93	317	269
Folketallet ved utgangen av kvartalet	20 918	20 857	21 149	21 350	21 512	21 419	21 736	22 005

7 Hovedsatsinger og verbalvedtak

Kommuneplanens samfunnsdel 2022-34 gir overordnede mål for de kommunale virksomhetene samt strategier for hvordan målene skal nås (Slik gjøres det). Disse målene og strategiene er grunnlaget for hovedsatsinger i kommunens handlingsprogram og økonomiplan.

FELLES FOR KOMMUNENS SAMFUNNS- OG TJENESTEUTVIKLING

Av kommuneplanens 26 mål, er det ni av dem som går på tvers av kommunens tjeneste- og samfunnsutvikling. Disse ni målene skal alle virksomhetene rapportere på.

1.1 Sammen for å nå målene

Mål 1

Ås kommune har et aktivt lokaldemokrati og samarbeider på tvers av virksomhetene med innbyggere, organisasjoner, næringsliv og regionale myndigheter for en bærekraftig tjeneste- og samfunnsutvikling.

Slik gjøres det:

- 1.1 Se samfunns- og tjenesteutviklingen i sammenheng.
- 1.2 Tilrettelegge for at alle innbyggerne kan delta på ulike samfunnsarenaer.
- 1.3 Sikre en aktiv og bærekraftig næringsutvikling.
- 1.4 Utvikle ulike former for innbyggermedvirkning som bidrar til demokratideltakelse.
- 1.5 Sikre innbyggerne påvirkningsmuligheter i saker som gjelder dem selv og lokalsamfunnet.
- 1.6 Øke dialog og samhandling mellom kommunale tjenester og frivillig sektor.
- 1.7 Forenkle og synliggjøre kommunale bidrag og støtte til frivillig sektor.
- 1.8 Være en pådriver for å etablere nettverk, partnerskap og samarbeidsavtaler med frivilligheten, næringslivet, studenter, utdannings- og forskningsinstitusjoner, offentlige, myndigheter, nabokommuner og andre aktører.

RAPPORTERING MÅL 1:

1.1

Eksempler på tiltak som ser samfunns- og tjenesteutvikling i sammenheng:

- Det nasjonale prosjektet «Fremtidens kulturskole» med KS og Norsk kulturskoleråd
- Internasjonalt kompetansesamarbeid med Jarocin by i Polen, et EØS- og KS-samarbeid
- Etablering av kommunalt fagnettverk «Kultur og helse»
- Videreutvikling og etablering av Ås kulturelle ressurscenter under kulturskolen
- Ås kulturelle ressurscenter jobber for å etablere samarbeid med skoler og helse hvor kultur brukes som verktøy mot utenforskap. Det jobbes også med en større søknad til Creative Europe for finansiering av tiltak.
- Ås kulturelle ressurscenter har som en del av kulturskolen etablert gamingstuer for seniorer for å motvirke utenforskap blant eldre og bidra til digital læring.

- Prosjekt «Ås som demensvennlig samfunn»
- Prosjektet «Xenofobia – frykten for det ukjente»
- Etableringen av BIT innovasjonssenter i Ås.
- Etablering av et nytt talentutviklingsprogram «UngInnovasjon».
- Gjennomført kurs i «Strategisk byutvikling».
- Videreføring av prosjektet "Sammen familie"
- Åpen møteplass for flyktninger drevet av frivilligheten hver uke hele året også i sommerferien.
- Tilbud om digihjelp
- Bibliotekene har førstelinjehjelp med utfylling av offentlige skjema, visumsøknader osv. for å hjelpe innbyggerne med å bruke digitale tjenester.

Kommuneplanens samfunnsdel er en plan for utvikling av kommunens tjenester og kommunen som samfunn. Den brukes som grunnlag for bl.a.:

- Utarbeidelse av temaplaner for samfunns- og tjenesteutvikling.
- Utvikling av kommunens plan- og rapporteringssystem.

1.2

Eksempler på tiltak som legger til rette for at alle innbyggere kan delta på ulike samfunnsarenaer er:

- Ås kulturelle ressurscenter, under kulturskolen. Tiltak mot utenforskap som barnas verdensdag og vårfestival, samt målrettede tiltak som gamingstuer for eldre, Xenophobia eller VR-teknologi for inkludering.
- Arrangementer på bibliotekene som Språkkafé, Etter skoletid, Spilltirsdag, bokprat og verksteder i skoleferiene. Totalt sett har bibliotekene i 2023 hatt 296 ulike arrangement med 8365 deltakere.
- Frivilligsentralen i Ås med bl.a. Sammen familie, digiHjelp, datalab for eldre og språkkafé/språkkurs.
- Universell utforming av formålsbygg. Det er gjennomført tiltak på Norbytun ungdomsskole og Rustad i 2023.

1.3

- For å sikre en aktiv og bærekraftig næringsutvikling er BIT innovasjonssenter etablert i Ås sentrum i samarbeid med NMBU, ARD Innovation og Aggrator inkubator. Dette er lokalisert i Rådhusplassen 27, og er under utvikling.
- Bibliotekene blir etter Covid-19 i økende grad brukt som kontorplass av ulike yrkesutøvere.

1.4

- I arbeidet med kommunale planer arrangeres det folkemøter, høringer og ulike typer brukerinvolvering. Eksempel på dette er åpne møter med kafedialoger i forbindelse med arbeidet med kommunedelplan for

nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer samt jordvernstrategier for Follokommunene.

1.5

- I arbeidet med nye avtaler for eldre- og seniorsentrene er det lagt til rette for involvering og medvirkning.
- NAV Ås har brukerutvalg som møtes 4 til 6 ganger årlig. I brukerutvalget sitter representanter for NAV sine prioriterte brukergrupper. Utvalget har dialog om alle saker som har direkte betydning for innbyggerne som har behov for NAV sine tjenester, samt at de involveres i NAV sine overordnede strategier.
- Samtaletjenesten benytter tilbakemeldingsverktøyet FIT (Feedback Informed Treatment). Dette er et verktøy som brukes for å endre og forbedre tjenesten i tråd med erfaringer og brukernes ønsker. Det gjennomføres brukerundersøkelser i flere andre deler av virksomheten.
- På Moer helsehus, Moertunet og boliger voksne avholdes det brukerrådsmøter ihht fastsatt mandat. Dette er en struktur for å sikre pårørende- og brukermedvirkning.
- Bibliotekene har et tett samarbeid med flere frivillige lag og foreninger om arrangementer etter deres ønsker.

1.6

- Det samarbeides med frivillige, lag og foreninger gjennom frivilligsentralen. Det gjennomføres ulike tiltak for flyktninger og inkludering generelt. Det ses på løsninger for hvordan kontakten med bl.a. idretten kan bedres.
- Er i gang med å utrede intern organisering/samhandling for bedre dialog og samskaping med idrett og frivillighet, samt revidering av samarbeidsavtalen mellom idrettsrådet og kommunen.
- Kulturskolen tilpasser fagtilbudet til samtidens behov. Tilbud innenfor vår tids kulturuttrykk innen dans, visuell kunst, gaming, spillutvikling og annet. Dette åpner dørene for flere grupper med barn og unge.
- Biblioteket arrangerer språkkafé ukentlig. Den er åpen for alle, og er flittig brukt av læringscenteret.
- Bibliotekets samling av norskopplæringsressurser er flittig brukt, både av flyktninger og NMBU-studenter.
- Innbyggertorget er ett verktøy for mer samarbeid og samskaping i kommunen og fungerer sammen med frivilligsentralen som en møteplass og tilrettelegger for frivilligheten. Innbyggertorget gir informasjon, råd og veiledning om kommunens tjenester og har god kjennskap til kommunens tjenester, svarer på spørsmål og gir veiledning.

1.7

- På kommunens nettsider er det vist til Tilskuddsportalen, et digitalt oppslagsverk med over 2700 søkbare tilskudd. Ås kommune har noen

søkbare midler til frivillig sektor i Ås. Støtteordningene [synliggjøres på kommunens hjemmeside](#).

1.8

Eksempler på tiltak der kommunen er pådriver for å etablere nettverk, partnerskap og samarbeidsavtaler:

- Kulturskolen drifter Talentutviklingsprogrammene UngMusikk og UngKunst, et avtalefestet samarbeid med universiteter/høgskoler, fylkeskommunen, videregående skoler, folkehøgskoler og 36 kommuner i Viken.
- Ås har fått midler fra Viken til oppstart av et nytt regionalt program, UngInnovasjon. Skoleåret 2023/2024 er et pilotår for Unginnovasjon med utgangspunkt i kulturskolen, ungdomsskolene, Ås videregående skole, Ungt entreprenørskap Viken, Vitenparken, NMBU, studentinnovasjon, ARD og Aggrator. Kommunene i Follo inviteres først med i UngInnovasjon, deretter inviteres alle kommunene og videregående skoler i Akershus.
- For næringslivet, se kapittel 1.2 Attraktive Ås – kunnskapskommunen.

1.2 Attraktive Ås - kunnskapskommunen

Mål 2:

Ås kommune er en attraktiv kunnskapskommune basert på samarbeid mellom kommunen, innbyggere, utdanningsinstitusjoner, universitetet og tilgrensende institutter og næringsliv.

Slik gjøres det:

2.1 Næringsutvikling

- Utarbeide planer for utvikling av næringsliv og etablere møteplasser for samarbeid med næringslivet.
- Bidra i samarbeidet mellom utdanningsaktørene på Ås, universitetet, fylkeskommunen og det lokale næringslivet for å utveksle fagkompetanse og skape gode overganger mellom utdanningsnivåene og næringslivet

2.2 Samarbeid med universitetet om å:

- Utvikle Ås med kvaliteter som gjør at det blir attraktivt for studenter, forskere og næringsliv fra hele verden å bo og jobbe i Ås.
- Utvikle et kulturtilbud med aktiviteter, opplæring og opplevelser innenfor kunst- og kulturfaglige områder.
- Investere i og bruke idretts- og kulturanlegg.
- Bidra i arbeidet med å utvikle Campus Øst.
- Legge til rette for studentfrivillighet og studentvelferd.

2.3 Omdømme

- Styrke lokal identitet, tilhørighet og trivsel blant de som bor i og besøker kommunen.

- Invitere sentrale aktører til å delta i et felles prosjekt for å tydeliggjøre merkevaren Ås.
- Nå bedrifter, innbyggere og besøkende som skal bidra til ønsket vekst.
- Identifisere særtrekk, kvaliteter og egenskaper ved Ås som skal vises fram for ulike målgrupper.

RAPPORTERING MÅL 2:

2.1

- Arbeidet med temaplan for næring er i gang, og opplegg for arbeidet med planen er presentert for politikerne. Det legges vekt på workshops og møtepunkter mellom kommunen, Campus Ås, næringslivet og politikere. Avventer det videre arbeidet til ny næringsrådgiver er på plass.
- I slutten av mars ble det arrangert en investorkonferanse på Campus Ås med deltagere fra hele verden. Ås bidro med støtte til konferansen, og brukte anledningen til presentere Ås for potensielt næringsliv, innovasjonsbedrifter og fagfolk. Tech Tour ønsker å arrangere dette på Ås også i 2024 og vi er i gang med planleggingen. Det arbeides med å få med de andre Follo-kommunene.
- [Ny nettside for næringslivet i Ås](#) ble forsiktig lansert sommeren 2023. Den skal bidra til at kommunikasjon med næringslivet blir enklere og at informasjonen næringslivet trenger blir mer tilgjengelig. Gjennom høsten 2023 skal vi fylle siden med innhold.
- Kommunen deltar i prosjekt «Bærekraftløftet Viken!» i regi av KS og NHO. Prosjektet skal med utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål bl.a. bidra til å mobilisere næringsliv og andre samfunnsaktører.
- Det er holdt en del forelesninger for 1.års studenter og mastergradsstudenter om Ås kommunes rolle og ansvar, samt plan- og rapporteringssystemet til kommunen.

2.2

BIT innovasjonssenter har startet opp - og er i utvikling. Eksempel på tiltak er:

- UngInnovasjon, talentutviklingsprogrammet for innovasjon som binder grunn- og videregående skole sammen med etter- og videreutdanningstilbudet på Campus Ås.
- Senterleder ble tilsatt august 2023 og har allerede gitt store positive ringvirkninger.
- Å tilsette en senterleder ila høsten 2023
- Innovasjonssenteret er også et første steg på veien mot Campus Øst, og prosjektdirektør for Campus Øst sitter i arbeidsutvalget for senteret, og leder Attraktive Ås i prosjektstøttegruppen til Campus Øst.
- Ny samarbeidsavtale mellom Ås kommune og NMBU ble underskrevet sommeren 2023. Gjennom workshops høsten 2023 ble det nedsatt tre arbeidsgrupper som skal arbeide med hhv. stedsutvikling, innovasjon og næringsliv og kompetanseutveksling. Det er avholdt en kick off mellom styringsgruppen og arbeidsgruppene der arbeidet ble ytterligere konkretisert.

2.3

- Samarbeid med Frogn kommune om turistinformasjon er igangsatt, og felles profilering av enkelte attraksjoner vil begynne sommeren 2024.
- Et omdømmeprojekt ble igangsatt høsten 2023.

Arrangementer som Smak Ås, Ås jazz og Barnas verdensdag er begivenheter som er med på å styrke lokal identitet, tilhørighet og trivsel blant de som bor i og besøker kommunen.

1.3 Langsiktig økonomisk utvikling (3-4)

Mål 3

Ås kommune er en økonomisk robust kommune som oppfyller de vedtatte handlingsreglene: 1 % netto driftsresultat, 10 % disposisjonsfond og 106 % gjeldsgrad.

Slik gjøres det:

3.1: Sikre prioritering av tiltak og tilpassing av tjenestenivå som ivaretar de økonomiske handlingsreglene.

3.2: Arbeide aktivt med å sikre god økonomistyring i hele organisasjonen, herunder bruke sterkere virkemidler for å redusere lånegjelden.

3.3: Utvikle bærekraftindikatorer og andre indikatorer for målene i kommuneplanens samfunnsdel som del av kommunens handlingsprogram og økonomiplan.

RAPPORTERING MÅL 3:

3.1

- Videreutvikling av kommunens helhetlige plan- og rapporteringssystem (kommuneplan, temaplaner, handlingsprogram/økonomiplan og rapportering) skal bidra til et bedre grunnlag for prioritering av tiltak og tilpassing av tjenestenivå. Det skal sikre at de økonomiske handlingsreglene ivaretas. Det er etablert et fagnettverk som skal bidra i dette arbeidet.

3.2

- Det arbeides med å sikre god økonomistyring i hele organisasjonen, ved bl.a. å bruke sterkere virkemidler for å redusere lånegjelden. Dette forutsetter streng prioritering av nye investeringer.

3.3

- Kommunen deltar i prosjekt «Bærekraftløftet Viken!» for å utvikle indikatorer og måletall for FNs 17 bærekraftsmål som er tatt i bruk i kommuneplanen. Prosjektet er i regi av KS og NHO.

Mål 4

Ås kommune jobber for en sirkulær økonomi som opprettholder verdien av produkter, materialer og ressurser så lenge som mulig ved å utnytte og gjenbruke ressursene mer effektivt.

Slik gjøres det:

4.1: Gjennomføre anskaffelser som gir økonomiske og miljømessige gevinster som sikrer seriøse og anstendige arbeidsforhold og unngår sosial dumping.

4.2: Utarbeide klimabudsjett og klimaregnskap som synliggjør ressursbehov, prioriteringer, ansvar og måloppnåelse.

4.3: Utvikle rutiner for å i høyest mulig grad utnytte kommunens eksisterende ressurser best mulig,

herunder bygningsmasse, møbler og annet utstyr fremfor å anskaffe nytt.

4.4: Etterspørre gjenbruk av byggeråstoff og overskuddsmasser i aktuelle tiltak.

RAPPORTERING MÅL 4:

4.1

- Ny anskaffelsesstrategi med økt vekt på å ivareta klima, miljø og samfunnsansvar i anskaffelser, er vedtatt av kommunestyret juni 2023. Det innebærer bl.a. å vurdere kommunens behov og alternative måter å dekke disse behovene på. Må vi kjøpe nytt, eller kan det deles på utstyr og ressurser?
- Kommunen deltar i prosjekt «Bærekraftløftet Viken!» som med utgangspunkt i FNs 17 bærekraftsmål skal bidra til innovative anskaffelser.
- Felles innkjøpskontor (FIK) har fått innvilget Klimasatsmidler til treårig prosjektstilling som klima- og miljørådgiver, som skal jobbe systematisk med klima- og miljøkrav i anskaffelser.
- Algoritmene i det nasjonale fjernlånssamarbeidet bibliotekene mellom er gjennomgått for å sikre mest mulig optimale låneveier. Dette hindrer at materiale blir transportert unødvendig.

4.2

- Klimabudsjettet er en integrert del av kommunens handlingsprogram. Det skal sikre et eierskap til tiltakene og at tiltakene gjennomføres.

4.3

- I kommunens reviderte anskaffelsesstrategi er det vektlagt at kommunens eksisterende ressurser skal utnyttes best mulig framfor å kjøpe nytt. Det gjelder bygningsmasse, møbler og annet utstyr.

4.4

- Kommunen deltar i forskningsprosjektet EarthresQue (Senter for Forskningsdrevet Innovasjon v/NMBU). Det skal utvikle teknologier og systemer for bærekraftig håndtering og behandling av avfall og overskuddsmasser. Ås deltar i arbeidsgruppa Rammeverk (lover, forskrifter, arealplaner, marked, innkjøp). EarthresQue (senter for forskningsdrevet innovasjon) vurderer om detaljregulering for terrengregulering og nydyrking på Riis gård (R-341) skal brukes som case i arbeidet.

1.4 Medarbeidere og kompetanse

Mål 5

Ås kommune er en kostnadseffektiv og fleksibel organisasjon med kompetente og motiverte medarbeidere.

Slik gjøres det:

5.1: Være en attraktiv og fremtidsrettet arbeidsgiver som i størst mulig grad tilbyr hele og faste stillinger.

5.2: Samarbeide om å utvikle de kommunale tjenestene.

5.3: Tilrettelegge for kompetanseutvikling i tråd med kommunens behov.

RAPPORTERING MÅL 5:

5.1

- Det er viktig med en bevisst, systematisk og strategisk satsing på kompetanse for at kommunen skal lykkes som samfunnsutvikler og som produsent av velferd. Kommunen må ha god nok kompetanse til å utføre og utvikle tjenestene innenfor gitte økonomiske rammer. Det er vedtatt en overordnet rekrutteringsstrategi som også omhandler omdømmebygging/profilering av Ås kommune som arbeidsgiver. Heltidskultur er under implementering i driften.

5.2

Eksempler på samarbeid for utvikling av de kommunale tjenestene er:

- Fagnettverket Kultur og helse.
- Samarbeidet mellom virksomhetene Barnehage, Skole og Barn, unge og familie og BTI-modellen.
- Tverrfaglig tildeling av boliger i boligtildelingsutvalget (NAV Ås, Barn unge og familier, Forvaltning, Hjemmeboende og Eiendom)
- Prosjekt Fremtidens boliger: Tverrfaglig sammensatt gruppe for å kartlegge fremtidens behov for kommunale boliger.
- Temaplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer: Tverrfaglig sammensatt prosjektgruppe som jobber for en helhetlig utvikling av området.
- Restanseutvalg kommunale husleierestanser: Et samarbeid mellom Økonomi, NAV Ås og Eiendom/boligforvaltning
- Arealeffektive bygg, fase II: Bredt sammensatt styringsgruppe og arbeidsgrupper som skal sikre realisering av målene fra prosjektets fase I.
- Bosetting av flyktninger: Tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe som samarbeider om en helhetlig mottakelse av flyktninger (NAV Ås, Skole, barnehage, Helse og mestring, Eiendom og Kultur og samskaping)
- Boligteam – tverrfaglig sammensatt gruppe som arbeider for at innbyggere/brukere som har en varig funksjonsnedsettelse skal kunne få nødvendig bistand til å tilrettelegge/tilpasse sin bolig, slik at de kan fungere i eget hjem.

5.3

Tiltak som er i gang for å legge til rette for kompetanseutvikling er:

- Det gjennomføres jevnlig felles opplæring og kompetansetiltak innen arbeidsgiverområdet, samt kontinuerlig i ict-systemer og støtteverktøy. Felles kompetansetiltak publiseres på intranett.
- Kommunen har søkt og fått tildelt midler til kompetansehevende tiltak for ansatte i oppvekstsektoren. Det er inngått en samarbeidsavtale med Universitetet i Sørøst-Norge (USN) om gjennomføring av disse tiltakene.
- Oppvekst har utarbeidet en strategisk plan for tverrfaglig kompetanseheving som følges
- Prosjektet «Heltidskultur i helse og mestring» er avsluttet og er under implementering i driften.
- Det er søkt om og tildelt midler til kompetansehevende tiltak til ansatte i helsesektoren som ønsker å heve sin kompetanse innenfor ulike felt.
- Enhet Kommunalteknikk er godkjent som læringsbedrift. Det er innført ny vaktordning for ansatte for å sikre en mer sikker og kostnadseffektiv drift.

Fagarbeidere i eiendom får tilbud om å ta fagbrev i byggdrifterfaget – et gratis tilbud fra Arbeidslivets kompetansesenter i samarbeid med Viken fylkeskommune.

1.5 Digitalisering

Mål 6

Ås kommune har brukervennlige digitale løsninger for innbyggere og ansatte som bidrar til utvikling, effektivisering og økt inkludering for å møte de ulike samfunnsutfordringene.

Slik gjøres det:

6.1: Utvikle løsninger som legger vekt på brukernes behov og tilbyr brukerstøtte, forenkling og automatisering.

6.2: Prioritere og realisere de gode ideene og aktiviteter som gir gevinst for tjenestene.

6.3: Utvikle den digitale kompetansen til ansatte og innbyggere.

6.4: Samarbeide om integrerte og helhetlige løsninger.

6.5: Vektlegge informasjonssikkerhet og personvern.

6.6: Være pådriver for at det etableres infrastruktur som gir fleksible arbeidsordninger for ansatte og innbyggere.

RAPPORTERING MÅL 6:

6.1

- Det jobbes med å bytte ut programvare til bruk for kommunikasjon med foreldre i barnehage og skoler.
- Det jobbes med å implementere et nytt system for søknad, tildeling og forvaltning av kommunale utleieboliger som skal gi bedre oversikt og data over søkere, boliger og leietakere, og kommunen skal kunne planlegge ut fra behov og utnytte boligmassen bedre.
- Ved omlegging av nettsidene er det lagt vekt på å bygge opp tjenesten med utgangspunkt i brukernes behov. Det er fortsatt behov for å arbeide videre med automatisering og forenkling av tjenester til innbyggerne. Kommunen tar stadig i bruk digitale søknadsskjemaer, men potensiale for å øke tilbudet er stort.
 1. Kommunikasjon

6.2

Prioritering og vekting av digitaliseringsprosjekter gjøres løpende gjennom partnersamarbeidet i StorFollo IKT. Det er utarbeidet en vektingsmodell hvor man vurderer innmeldte IKT-behov etter bestemte kriterier som sikrer at målene i digitaliseringsstrategien nås.

6.3

I perioden er det startet opp et pilotprosjekt, Digihjelp, som skal gi kompetanseheving for innbyggere med lav digital kompetanse. Som et ledd i innføring av Microsoft 365 er det gjennomført kurs, men det er fortsatt et stort behov for å heve kompetansen i organisasjonen. Det er også gjennomført obligatorisk kurs i IKT-sikkerhet for alle ansatte.

6.4

Det er utarbeidet en retningslinje for informasjonsforvaltning som trekker opp prinsipper for bruk, gjenbruk og gjenfinning av data.

6.5

Innføring av Microsoft 365 og omlegging til skybasert infrastruktur har gitt økt sikkerhet og mer fleksible og moderne arbeidsverktøy for samhandling og kommunikasjon internt. Dette er de største prosjektene som er gjennomført i perioden.

6.6

I forbindelse med overgang til IKOMM som Ikt driftsleverandør er det igangsatt et prosjekt som kartlegger og moderniserer kommunens IKT nettverk. Dette skal sikre et mer stabilt og sikkert IKT nettverk.

Alle elever og ansatte i Ås-skolen har 1:1 med digitale hjelpemidler. Elevene på barnetrinnet har læringsbrett (Ipad), elevene på ungdomsskolen har PC. Vektingen i bruken av digitale og fysiske læremidler skal avgjøres av målet med opplæringen og hver enkelt elev sitt behov for tilpasning.

1.6 Kommunikasjon

Mål 7

Ås kommunes informasjons- og kommunikasjonskanaler er tilgjengelige, trygge og gjenkjennelige, raske og effektive, og det er lagt til rette for dialog og medvirkning.

Slik gjøres det:

7.1: Kommunisere og informere slik at det er samsvar mellom tjenestene kommunen leverer og forventningen innbyggerne har til de samme tjenestene.

7.2: Være åpen, tydelig og tilgjengelige for innbyggere og andre målgrupper i alle deler av kommunen.

7.3: Informere om kommunens rolle som samfunnsutvikler og kommunisere med innbyggere og andre om aktiviteter og tilbud hvor kommunen er involvert. Legge til rette for deltakelse, medvirkning og frivillighet.

7.4: Kommunisere internt for å få økt samhandling på tvers av organisasjonen, jobbe smartere og mer effektivt, samt synliggjøre kommunens profil som arbeidsgiver.

7.5: Ha en trygg og forsvarlig kommunikasjon og informasjon i tråd med gjeldende lovverk.

RAPPORTERING MÅL 7:

7.1

- Nettsidene for virksomhet Helse- og mestring er gjennomgått for at innholdet skal være mer brukervennlig. Det jobbes videre med å kvalitetssikre skjemaer og linker.
- Ny løsning for telefoni og sentralbord ble gjennomført høsten 2023 i samarbeid med ny IKT leverandør IKOMM. Foreløpig må gammel telefonsentral beholdes for å ivareta DECT telefoner på sykehjemmet og porttelefoner som er knyttet til den gamle sentralen. I tillegg må alle dagens telefoner flyttes over på ny løsning. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

7.2

- Mestrings-trappen er ferdigutviklet. Dette er et digitalt verktøy for å få informasjon om kommunens helsetjenester. Den skal integreres som en del av nettsidene for virksomhet Helse og mestring.

- Enhet Kommunalteknikk jobber med å informere innbyggerne tidlig om planlagte og pågående arbeider som påvirker tjenestene. Informasjon skal være tilgjengelig på kommunes hjemmesider.
- Entreprenørportalen er et søknadssystem for arbeider på private stikkledninger for vann og avløp. Portalen ble tatt i bruk 01.05.2023. Informasjon om portalen vil bli lagt ut på kommunens hjemmeside, og sendt til lokale entreprenører/rørleggere per e-post.
- Nettsidene til barnehagene er fornyet og videreutviklet i forhold til behov

7.4

- Se kapt. 1.1, punkt 1.8

1.7 Samfunnssikkerhet og beredskap

Mål 8

Ås kommune er et trygt og robust samfunn som forebygger og reduserer skadevirkningene dersom uønskede hendelser inntreffer.

Slik gjøres det:

- 8.1: Styrke beredskapsarbeidet i egen organisasjon gjennom økt kunnskap, systematisk forebyggingsarbeid og testing av beredskap og planverk.
- 8.2: Samarbeide med private og offentlige aktører for å kartlegge, forebygge og begrense uønskede hendelser.
- 8.3: Forebygge uønskede konsekvenser som følge av bortfall av strøm og vannforsyning.
- 8.4: Bidra til økt geografisk stedsfesting av risiko til bruk i arealplanleggingen.
- 8.5: Arbeide målrettet med klimatilpasning og samfunnssikkerhet i planleggingen og forebygge konsekvenser av flom, ras, skred og tørke.
- 8.6: Aktivt trene egen organisasjon i årlige beredskapsøvelser for å være godt rustet til innsats dersom det oppstår uønskete hendelser.

RAPPORTERING MÅL 8:

8.1

- Risiko- og sårbarhets-analyse (ROS-analyse) for barnehagene og skolene er revidert og ferdigstillt. tiltakskort.
- Virksomhet Barn, unge og familier skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse høsten 2023.

8.1 og 8.6

- Risiko- og sårbarhets-analyse (ROS-analyse) for virksomhet Helse- og mestring er revidert. Det er utarbeidet en beredskapsplan med tilhørende tiltakskort basert på analysen.
- Arbeidet med revisjon av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er påbegynt. Ferdigstilles høsten 2023.
- Det er laget en plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap. Planen inneholder blant annet et øvelsesprogram for alle virksomheter.
- Kriseledelsen er kurset i proaktiv stabsmetodikk og har gjennomført flere øvelser for å trene på metodikken.

- ROS-analyse for vann- og avløpssektoren er ferdigstilt. Beredningsplaner for kommunalteknikk er revidert, basert på analysen.
- Det er laget en ny vaktordning som skal sikre kontinuitet og robusthet for vannforsyning og avløpshåndtering.
- Analysen er en del av grunnlaget for temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023-2035.
- Kommunen som eier av vann- og avløpsledninger, praktiserer en streng håndtering av tilkobling av ledningsnett. Dette for å ivareta kommunens ansvar som vannverkseier etter forsyningsforskriften.

1.8 Klima

Mål 20

Det direkte klimagassutslippet i Ås kommune er redusert med 65 % i 2030 og med 90-95 % i 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 2017. Ås er klimanøytral i 2050.

Slik gjøres det:

- 20.1 Redusere klimagassutslippene fra transportsektoren både for intern- og gjennomgangstrafikk.
- 20.2 Redusere klimagassutslippene fra stasjonær forbrenning uten å øke elektrisitetsforbruket.
- 20.3 Redusere klimagassutslippet fra avfalls- og avløpssektoren.
- 20.4 Øke matproduksjonen i landbruket uten at klimagassutslippene øker.
- 20.5 Redusere det indirekte klimagassutslippet.
- 20.6 Redusere klimagassutslipp fra byggeplasser.

RAPPORTERING MÅL 20:

Se rapporteringen på klimabudsjettet.

1.9 Folkehelse

Kommunen skal arbeide helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risiko for sykdom og tidlig død blant innbyggerne. Folkehelseoversikten for Ås gir et grunnlag for satsingsområder som det skal legges vekt på i egne prosjekter og i de ulike tjenesteområdene der det er relevant.

1 Bidra til trygge og gode bomiljøer der en legger vekt på boligsammensetning og universell utforming.

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor arealforvaltning (kapt. 2.4) og bolig og eiendomsforvaltning (kapt. 2.6).

Eks. på tiltak:

- Det gis innspill og faglige råd i kommunens plan- og folkehelseforum der reguleringsplaner for nye utbyggingsområder diskuteres, samt på interne oppstartsmøter for nye reguleringsplaner for utbygging.

2. Gjennomføre tiltak som resulterer i økt bruk av sykkel, gange og kollektiv

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor arealforvaltning (kapt. 2.4) og teknisk infrastruktur (kapt.2.5) samt tiltak i klimabudsjettet.

Eks. på tiltak:

- Vintersykkelfest ble arrangert i november med stor pågang av innbyggere som fikk gratis sykkelsjekk og omlegging til piggdekk.
- Det er etablert hjertesone ved Brønnerud og Nordby skole.
- Det legges til rette for at ansatte skal kunne bruke sykkel framfor bil i tjenesten. Flere arbeidsplasser har fått tjenestesykler med midler fra Viken fylkeskommune. Det er kjøpt inn en el-sykkel til hukommelsesteamet og tre nye kassesykler. To til Nordby barnehage og en til Frydenhaug beranehage. En kassesykkel ble overført fra Ås ungdomsskole til Frydenhaug barnehage da den ble lite brukt ved skolen.
- Bygdebikesyklene er delt ut til tre skoler. Og de ikke brukbare syklene er brukt til sykkelreparasjonskurs i regi av Frivilligsentralen.

3. Legge til rette for aktiviteter som bidrar til at befolkningen opplever flere leveår med god helse og trivsel.

Dette området må ses i sammenheng med det arbeidet som pågår innenfor bl.a. oppvekst og opplæring (kapt.2.1) samt helse og mestring (kapt.2.2).

Eks. på tiltak:

- Fulgt opp «Leve hele livet-reformen» med aktiviteter i vedtatt tiltaksplan.
- Holdt foredrag til aldergruppa 55+ om hvordan legge til rette for å opprettholde god helse og trivsel.

Etablere møteplasser som er inkluderende og tilgjengelige på tvers av generasjoner og uavhengig av sosiale eller økonomiske forutsetninger.

Dette området må ses i sammenheng med det arbeidet som pågår innenfor bl.a. oppvekst og opplæring (kapt.2.1), helse og mestring (kapt.2.2) og kultur og fritid (kapt. 2.3).

Eks. på tiltak:

- Det er søkt og mottatt midler fra Viken fylkeskommune til utbedring av stien nord for Kinnsåsen.
- Det er mottatt 50.000,- fra Kartverket til kartlegging av tilgjengelighet i friluftsområder. Kartleggingen er gjennomført i august.

4. Forebygge og snu en negativ utvikling i barn og unges psykiske helse med bl.a. et bedre helsetilbud.

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor bl.a. oppvekst og opplæring (kapt. 2.1.) og kultur og frivillighet (kapt. 2.3).

5. Utjevne sosiale forskjeller med vekt på barn som vokser opp i lavinntektsfamilier.

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor bl.a. oppvekst og opplæring (kapt. 2.1.) og kultur og frivillighet (kapt. 2.3).

6. Vektlegge kultur- og friluftsliv som helsebringende aktiviteter i tjenestetilbud.

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor bl.a. oppvekst og opplæring (kapt. 2.1.), kultur og frivillighet (kapt. 2.3) og arealforvaltning (kapt. 2.4).

7. Ta vare på naturområder nær tettsteder som arenaer for hverdagsaktivitet, turer og friluftsliv.

Dette området ses i sammenheng med arbeidet som pågår innenfor arealforvaltning (kapt. 2.4) og teknisk infrastruktur (kapt. 2.5).

Eks. på tiltak:

- Utarbeidelse av kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsområder.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

2.1 Oppvekst og opplæring (9-14)

Mål 9

Ås kommune har et inkluderende oppvekstmiljø med kompetente fagmiljøer som jobber tverrfaglig for å ivareta barns og familiers behov.

Slik gjøres det:

9.1 Innføre tverrfaglig samhandlingsmodell som involverer alle aktuelle virksomheter.

9.2 Sikre tidlig innsats ved å sette inn målrettede tiltak tidlig i barnehager, skoler og familier uten unødvendige byråkratiske prosesser.

9.3 Utvikle kunnskapsbasert praksis som skaper tilhørighet for den enkelte, inkluderer alle i fellesskapet og motvirker utenforskap.

9.4 Sikre gode overganger mellom tjenester.

9.5 Sikre gode bomiljøer for alle.

9.6 Utjevne sosiale forskjeller med vekt på barn som vokser opp i lavinntektsfamilier.

RAPPORTERING MÅL 9:

9.1

- Virksomhet Oppvekst jobber med å implementere samhandlingsmodellen Bedre Tverrfaglig innsats (BTI) i hele virksomheten.
- BTI-nettverk er etablert og startet opp høst 2023.

9.2

- Effekten av tidlig innsats viser en mer helhetlig tilnærming til inkludering og det spesialpedagogiske feltet. Ås kommune erfarer at innføringen av BTI er et viktig hjelpemiddel for at barn, unge og familier som strever skal få hjelp på et tidligere tidspunkt. Evaluering viser at flere barn, unge og familier som strever får hjelp tidligere enn før.
- Opplæring av ansatte innenfor TIBIR er gjennomført, det er laget en plan for veiledning av disse ansatte.

9.3

- Det er utarbeidet en strategisk plan for tverrfaglig kompetanseheving for å sikre helhetlig praksis og kunnskap på tvers av virksomhetene Barnehage, Grunnskole og Barn, familier og unge. De fleste av tiltakene blir finansiert av tilskuddsmidler fra statsforvalter.
- Tiltaksdelen til plan for samordnet og helhetlig innsats for barn og unge i Ås 2020-2024 er revidert med nye tiltak.
- Veileder for bekymringsfullt fravær er revidert

9.4

- Plan for overgang barnehage-skole, SFO er revidert og oppdatert.

9.5

- Alle planer som kan påvirke barn og unges oppvekstmiljø legges frem for Planforum, hvor målet er å bidra til å belyse hvordan en plan påvirker barn og unges liv.

9.6

- Kommunen har søkt og fått midler fra Bufdir som skal bidra til at barn som lever i lavinntektsfamilier skal få bistand til å delta i fritidsaktiviteter og kulturlivet i Ås-samfunnet. Midlene skal brukes til ferieaktiviteter, fritidskasse og aktiviteter i regi av ungdomshus, lag og foreninger.
- 8 barnefamilier fikk startlån og kjøpte seg bolig i 2023

Mål 10

Barnehagene i Ås legger til rette for gode dannelsesprosesser som setter barn i stand til å mestre livets utfordringer.

Slik gjøres det:

10.1 Jobbe etter felles holdninger og verdier gjennom prosjekterende arbeidsmåter.

10.2 Gjennomføre kompetansehevende tiltak.

10.3 Utvikle tverrfaglig profesjonsfellskap i barnehagen.

10.4 Jobbe forebyggende for å sikre et godt psykososialt miljø i barnehagen.

10.5 Videreutvikle det pedagogiske arbeidet basert på Reggio Emilias barnehagefilosofi.

RAPPORTERING MÅL 10:

10.1

- Det er gjennomført kompetansetiltak for alle ansatte i barnehagene basert på den enkelte barnehages behov. Nettverkssamlinger, fagsamlinger, plandager og ledernetverk har inneholdt elementer fra felles verdigrunnlag som barnehagene støtter seg på, og som er i tråd med nasjonale føringer om inkludering, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid.

10.2

- Det er utarbeidet en Strategisk plan for tverrfaglig kompetanseheving som beskriver hvilke kompetansehevingstiltak som er planlagt. Det er gjennomført plandag med fokus på kompetanse innenfor autisme, inkludering, læringsmiljø, barnesamtaler, tverrfagligmøter, BTI og Tibir.
- Tiltakene i Barnehagebasert kompetanseplan er gjennomført
- Det jobbes kontinuerlig mer å utvikle profesjonsfelleskapet i barnehagene slik at kvaliteten styrkes og opprettholdes over tid.

10.3

- Ressursbarnehagene har jobbet i nettverk for å utvikle spesialpedagogiske kompetansen

10.4

- Kommunen fikk tildelt midler til å videreutvikle arbeidet med et inkluderende læringsmiljø. Det har blitt utarbeidet nye planer og rutiner for å forebygge et godt psykososialt miljø i barnehagene. Et eksempel på tiltak er kurs om å skrive aktivitetsplaner med tilhørende refleksjon over egen praksis i alle barnehagene.

10.5

- Barnehagene har hatt stort fokus på refleksjon og atelierkultur dette året.

Mål 11

Ås-skolen bidrar til faglig og sosial utvikling hos elevene slik at de har best mulige forutsetninger til å håndtere egne liv og bidra i samfunnet.

Slik gjøres det:

11.1 Styrke lærernes faglige samarbeid og utvikle profesjonsfelleskap på alle nivåer.

11.2 Arbeide systematisk med å sikre at elevene opplever en trygg og god skolehverdag.

11.3 Følge opp alt skolefravær systematisk.

RAPPORTERING MÅL 11:

11.1

- Grunnskole har over en 4-års periode samarbeidet med FIKS (Forskning, innovasjon og kompetanseutvikling i skolen) ved Universitetet i Oslo om innføringen av nye læreplaner. Samarbeidet skal styrke det faglige samarbeidet og styrke det profesjonsfaglige samarbeidet både internt på den enkelte skole og i Ås-skolen samlet sett.
- Grunnskole har søkt om midler via Dekomp-ordningen til Statsforvalteren under hovedoverskriften Inkluderende læringsmiljø med USN (Universitetet i Sørøst Norge). Dette samarbeidet har startet opp i august 2023 ved at USN har bidratt både på skoleledersamling og felles plandager for alle ansatte i Ås-skolen.

11.2

- Arbeidet med å sikre alle elever en trygg og god skolehverdag er det et hovedfokus i Ås-skolen som det jobbes kontinuerlig med. Elever som har det trygt og godt på skolen har bedre forutsetninger for å lære. Ås kommune har en overordnet plan for dette arbeidet for både barnehage og skole, i tillegg har den enkelte skole en plan som beskriver hvordan skolen arbeider. Det er startet opp et felles arbeid i samarbeid med USN for å revidere skolenes lokale handlingsplaner i løpet av skoleåret 2023/24.
- Virksomhet grunnskole inviterte alle foreldre i Ås-skolen til et felles foreldremøte i november 2023 med hovedtema om hvordan skole og foreldre kan jobbe sammen for å sikre at elevene våre har gode hverdager.
- Flere elever strever bl.a. psykisk, med opplevd utenforskap og lite stabilitet i familiære forhold. Korona-pandemien førte til at elevene mistet 2 år med verdifull sosial trening i kritisk utvikling. Dette preger skolehverdagen for noen elever. Disse elevenes strev påvirker også de andre elevenes skolehverdag.
- Elevundersøkelsen (2023) viser at skole- og læringsmiljø i Ås er preget av trivsel. Det er likt med landsgjennomsnittet. Dette er et kontinuerlig fokus i skolenes arbeid.
- Av elevene på 7. trinn svarer ca. 12,3 % at de har blitt mobbet på skolen. Dette er noe under nivået på landsnittet. Av elevene på ungdomstrinnet svarer 12,4% av elevene at de har opplevd mobbing, dette er over nivået i landet for øvrig. Det er variasjoner mellom trinn på samme skole og skolene mellom. Dette er resultater Ås kommune ikke er fornøyd med. Hver skole bruker tid på å analysere egne resultater, samt å lage en plan for tiltak som skal settes inn. Dette kommer i tiltakene som skolene allerede har iverksatt.
- Virksomhet Grunnskole og Barnehage har søkt og fått tildelt midler via Dekomp-ordningen. Midlene skal brukes i arbeidet med inkluderende læringsmiljø. Ås kommune skal samarbeide med Universitetet i Sørøst Norge om dette.
- Det er laget en strategisk plan for tverrfaglig kompetanseheving for Ås kommune. Den beskriver kompetansehevingstiltak som er planlagt å bidra til at elevene får en trygg og god skolehverdag. Pedagogisk utviklingsplan for Ås kommune definerer at arbeidet med elevenes psykososiale læringsmiljø er et utviklingsområde. Dette skal det jobbes med på alle skolene i Ås. For Nordbytn ungdomsskole er det søkt ekstern bistand, og elever, ansatte og foresatte melder at tiltakene som er satt inn ved skolen har positiv effekt, men det er et møysommelig arbeid å snu en kultur.

11.3

- Når flere elever strever, fører det ofte til at flere elever har bekymringsfullt høyt fravær fra skolen. Arbeidet for å sikre høy grad av tilstedeværelse hos elevene, henger sammen arbeidet som blir gjort for å sikre at elevene opplever en trygg og god skolehverdag. Det tas tidlig kontakt i et fraværsløp for å avdekke årsak og sammenheng rundt fravær.
- Ås kommune har revidert planen for arbeidet rundt bekymringsfullt fravær.

Mål 12

Ås kommune yter tidlig innsats slik at barn, unge og familiene deres opplever trygghet, mestring og utvikling.

Slik gjøres det:

12.1 Tilpasse hjelp til barn, unge og familiene deres slik at de opplever at denne har en ønsket effekt.

12.2 Ha nødvendig og oppdatert kunnskap og kapasitet til å oppdage barn, unge og familier som trenger støtte og tilleggsutfordringer på et tidlige tidspunkt.

12.3 Etablere tverrfaglig samarbeid slik at de som trenger ekstra oppmerksomhet, opplever at beslutninger fattes i samråd med dem selv.

12.4 Ha nulltoleranse mot alle former for diskriminering.

RAPPORTERING MÅL 12:

12.1

- Barn, unge og familier har mer komplekse og alvorlige hjelpebehov enn tidligere. Dette har ført til at virksomhet Barn, unge og familier har igangsatt kompetanseheving av ansatte for å kunne gi tilpasset og effektiv hjelp bl.a i form av gruppetilbud.

12.2

- 17 ansatte i virksomhet Oppvekst har tatt kurs i en evidensbasert rådgivningsmodell. Det skal bidra til systematisk veiledning til foreldre som strever i foreldrerollen. For å klare å møte det økende behovet, tilbys det ulike former for gruppetilbud til foreldre. Gruppetilbud til barn og unge er under utvikling.

12.3

- For å sikre at tiltakene oppleves som effektive for innbyggerne har flere av tjenestetilbudene i virksomhet Barn, unge og familier igangsatt Feedback-orienterte tjenester (FIT). FIT er et systematisk verktøy som skal bidra til at tjenestemottager kontinuerlig gir tilbakemeldinger om effekten av hjelpen.
- Virksomhet Barn, unge og familier har ansvar for møteledelse og innkallinger til de tverrfaglige ressursteamene for henholdsvis barnehage og skole, samt er knutepunktet i samhandlingen med barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikk (BUP).

12.4

- Det jobbes kontinuerlig med det psykososiale miljøet i barnehager og skoler, i nært samarbeid med hjelpetjenestene i virksomhet Barn, unge og familier.

Mål 13

Ås kommune har tjenester til gravide, vordende foreldre, barn og unge som bidrar til god helse, mestring og livskvalitet.

Slik gjøres det:

13.1 Ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse for å kunne oppdage og bistå gravide, vordende foreldre, barn og unge med nødvendig og rett hjelp til rett tid.

13.2 Ha universelle tiltak og drive forebyggende arbeid for god psykisk helse.

RAPPORTERING MÅL 13:

13.1

- Jordmødre og helsestasjonen har gjennom opplæringsprogrammet «Tidlig Inn» tatt i bruk en kartleggingsmetode for å avdekke rus og psykiske utfordringer. Det har ført til at jordmor og helsesykepleier fanger opp flere gravide som har behov for bistand. Noen får tilstrekkelig hjelp av å følges opp med ekstra konsultasjoner, mens andre henvises videre til voksentjenesten og/eller til spesialisthelsetjenesten. Gjennom Tidlig Inn-programmet fikk ansatte også opplæring i tegn og symptomer på vold og omsorgssvikt og opplæring i samtalemetodikken Motiverende intervju.

13.2

- Barnehage og skole legger vekt på arbeidet med inkluderende og trygge læringsmiljø for barn og unge. Helsestasjonen og skolehelsetjenesten når barn og unge i skolealder. I tillegg har kommunen to ungdomshus. Disse arenaene er viktige i det forebyggende arbeidet. Her kan barn og unge kan få kontakt med øvrig hjelpeapparat når det er nødvendig.

Mål 14

I Ås kommune har personer med nedsatt funksjonsevne mulighet til å delta i samfunnslivet på lik linje med andre innbyggere. Familier med barn og unge med funksjonsnedsettelse får god oppfølging og avlastning i hverdagen. FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne skal ligge til grunn for kommunens arbeid for denne gruppen.

Slik gjøres det:

14.1 Legge til rette for aktiviteter med universell utforming.

14.2 Prioritere ressurser slik at personer med nedsatt funksjonsevne får nødvendig assistanse og kan delta på lik linje med andre.

RAPPORTERING MÅL 14:

14.1

- Barnehager, skoler og fritidsarenaer i Ås kommune tilstreber å legge til rette for aktiviteter med universell utforming, hvor barna og unge kan delta.
- Eiendom har utført tilpasninger av Nordbytun ungdomsskole og Rustad skole for bedre tilgjengelighet
- Ordninger som støttekontakt, brukerstyrt personlig assistanse er bl.a. tjenester som muliggjør at innbyggere kan delta på lik linje med andre

14.2.

- Kommunen har støttekontakter som kan bistå barn som er i behov for assistent for å kunne delta på lik linje med andre.

2.2 Helse og mestring (15-17)

Mål 15

Innbyggere i Ås bor hjemme lengst mulig fordi de mestrer eget liv, tjenestene gis til hele mennesket i hele kommunen, og kommunens tjenester samhandler seg imellom og med brukerne.

Slik gjøres det:

- 15.1 Legge til rette for at innbyggerne planlegger for egen alderdom og mestrer eget liv lengst mulig.
- 15.2 Se hele mennesket med både fysisk og psykisk helse.
- 15.3 Utvikle tjenestetilbud i Ås sentrum og Ås nord.
- 15.4 Samhandle på tvers av virksomhetene og gi et godt tilpasset tilbud til den enkelte med færrest mulig tjenesteytere per bruker.
- 15.5 Sikre boliger som ivaretar innbyggernes behov.
- 15.6 Samarbeide interkommunalt og med distriktpsykiatrisk senter (DPS) om ambulerende helhetlige tjenester til de som sliter mest innenfor rus/psykiatri.
- 15.7 Tilrettelegge for ulike boformer med sosiale fellesfunksjoner.

RAPPORTERING MÅL 15:

15.1/15.2

- Forvaltningen er styrket med fokus på gode kartlegginger av bl.a. innbyggerens egne ressurser og tildele tjenester på rett nivå. Styrkingen legger ekstra vekt på psykisk helse og rehabilitering. Det gir grunnlag for mer riktige vurderinger og prioriteringer. Rehabilitering og psykisk helse har fått større plass i dette arbeidet.
- Det gis råd -og veiledning om mestring og forebygging gjennom bl.a. tilrettelegging i hjemmene, bruk av velferdsteknologi og hjelpemidler. «Mulighetsrommet» benyttes som visningsrom av ulike teknologiske løsninger, seniorkontakten og aktuelle ansatte gir tidlig råd og veiledning i sitt daglige arbeid.

15.3

- Frisklivssentralen er i gang igjen og satser på tidlig innsats og fysisk aktivitet i grupper. Det planlegges aktivitetsgrupper nord i bygda. For å nå aldersgruppa 50+ ble det arrangert et seminar i april med mange deltakere.

15.4

- Kalenderplan er innført som en del av heltidskultur prosjektet i hjemmesykepleien sør, Dr Sørdringsvei bolig og korttidsavdelingen på Moer sykehjem. Dette planlegges også for andre tjenestesteder. Større stillinger vil bl.a. gi færre tjenesteytere hos den enkelte innbygger og mer kontinuitet i tilbudet.
- Samhandling på tvers og helhetlige tjenester er et kontinuerlig arbeid som har høy prioritet.

15.5

- Det har over tid pågått et arbeid for å vurdere kommunens boligmasse og den mest hensiktsmessige bruken av denne opp mot behov. Det er som følge at dette arbeidet utført bygningsmessige tiltak for å forbedre tilstand, sikkerhet og funksjonalitet i Tunveien og Dr. Sørdrings vei. Det gjøres løpende justeringer og tilpasninger og bygningsmessige tiltak er under planlegging i Kajaveien, Sleipners vei, Liaveien og Solfallsveien 27 B. Videre kartlegging opp mot fremtidens behov pågår.
- Ergoterapeuter, fysioterapeuter, ansatte i hjemmebasert tjenester, sammen med saksbehandlere for Husbankens låne- og tilskuddsordninger og eiendomsfaglige ressurser i eiendom bistår med å tilrettelegge boliger med mindre og større grep. Hensikten er at innbyggerne i Ås skal kunne bo hjemme så lenge som mulig.

- Det har i 2023 vært en innledende dialog med private eiendomsutviklere etablering om husbankfinansierte omsorgsboliger for salg

15.6

- Samarbeidstilbudet FACT (Flexible Assertive Community Treatment) er en fleksibel, aktiv oppsøkende behandling. Distriktpsikiatrisk senter (DPS) og kommunene Nesodden, Frogn og Ås samarbeider om dette tilbudet. Tilbudet gis til personer med alvorlig psykiske lidelser. Det har base på Granheimtunet på Solberg.
- Det er startet et helseteam sammen med politiet, DPS og representanter fra kommunen. Dette teamet jobber med samfunnsvern og med vekt på de innbyggerne som kan opptre truende og være farlig for lokalsamfunnet.

15.7

- Tilrettelegge for ulike boformer med sosiale fellesfunksjoner tas inn i arbeidet med reguleringsplanene som utarbeides. Kommunen ser også på hvilke muligheter det er for å tilrettelegge for sosiale fellesfunksjoner i allerede eksisterende bygg.

Mål 16

Ås kommune er et demensvennlig samfunn og har differensierte institusjonstjenester som møter behovet om kortere og færre sykehusinnleggelser.

- **Slik gjøres det:**

16.1 Utvikle Moertunet til å bli et ressurscenter innenfor demens.

16.2 Utvikle Moer helsehus til et forsterket sykehjem med tjenestetilbud innen pleie, opptrening, rehabilitering og lindrende- og etterbehandling.

RAPPORTERING MÅL 16:

16.1

- Ås kommune ble kåret til årets demensvennlige kommune 2022, dette er et kontinuerlig arbeid også framover. Begrunnelsen for prisen er blant annet samarbeidet mellom helse og kultur om satsningen på Ås som demensvennlig samfunn.
- For å øke kunnskap og kompetanse om demensvennlig samfunn er det i år arrangert allmøter for innbyggere og ansatte i næringslivet i Ås. Det er interesse for dette, og flere butikker har fått sertifiseringsbeviset. Vinterbro senteret ble landets først demensvennlige kjøpesenter.
- Det er flere ansatte med videreutdanning i demens og psykiatri.
- Musikterapi brukes daglig i avdelingene.
- Det er etablert et eget kor for personer med demens. Koret består av beboere på sykehjemmet, brukere av dagsenteret og hjemmeboende.

16.2

Det arbeides med å utvikle Moer helsehus med tjenestetilbud innen pleie, opptrening, rehabilitering, lindrende- og etterbehandling:

- Vi arbeider strategisk med innhold i hva Moer helsehus skal være utfra dagens og framtidens behov.
- I alle formelle møter med brukerråd og pårørende, og til andre interessenter informeres det om tjenesten.
- Det er i den medisinske korttidsavdeling helsehus-profilen er mest synlig. Moer helsehus har kompetanse og erfaring nok til å ta imot de fleste av pasientene fra A-hus. På denne måten vil pasientene komme raskere tilbake til kommunen. Moer sykehjem er opptatt av at pasienter ikke skal legges inn på sykehus hvis det kan gis samme tjeneste på helsehuset.
- Antall langtidsplasser er redusert etter sammenligning av dekningsgraden med andre kommuner. Moer sykehjem ligger nå på samme nivå som sammenlignbare Follokommuner og landet ellers. Nasjonale føringer og mål 15 i kommuneplanens samfunnsdel sier at innbyggere skal bo hjemme lenger før de eventuelt får vedtak om sykehjemsplass. Dette gir utslag i at pasienter som kommer inn på langtidsavdelingen er sykere enn tidligere.
- Utvikle samarbeidet med Ås kommunale fastlegekontor som har sine lokaler på Moer helsehus. De har allerede gått til innkjøp av medisinskfaglig utstyr (ultralydapparat) sammen som kan brukes både på fastlegekontoret og helsehuset. Da gis alle legene opplæring av utstyret. Det finnes også blant annet EKG og blærescan som kan brukes i begge enhetene.

Mål 17

NAV Ås inkluderer flere av de med nedsatt arbeidsevne, de som mottar økonomisk stønad, innvandrere utenfor EU/EØS, unge og langtidsledige på arbeidsmarkedet.

Slik gjøres det:

17.1 Øke veiledernes kompetanse om inkludering.

17.2 Bygge ut arbeidsgiverkontakten ytterligere.

17.3 Utforske og forberede et utvidet NAV-samarbeid på tvers av kommunegrensene om flere tjenester.

17.4 Videreutvikle samarbeidet med læringscenteret.

17.5 Videreutvikle samarbeidet med Ås internasjonale kultursenter ved kulturskolen og andre aktuelle tjenester i kommunen.

RAPPORTERING MÅL 17:

17.1

- Det er utarbeidet en overordnet kompetanseplan. Inkluderingskompetanse er et av de sentrale satsningsområdene. I det begrepet ligger veilednings-, markeds- og relasjonskompetanse. Dette følges også opp i de ansattes individuelle utviklingsplaner.
- Alle ansatte som jobber med å følge opp innbyggerne i Ås kommune skal gjennomføre kollegaveiledning. Dette skal gjennomføres kontinuerlig og følges opp halvårlig av NAV-leder. Kontorets allmøter, fagmøter og statusmøter brukes til å jobbe med kompetanseheving.

17.2

- Strategisk rammeverk for markedsarbeidet i NAV skal bl.a. bidra til at tjenestene som leveres til arbeidsgivere er helhetlige, koordinerte og brukerrorettede. NAV Ås jobber primært inkluderingsbasert, og i mindre grad rekrutteringsbasert. Det prioriteres å samarbeide med de virksomhetene som ønsker å inkludere arbeidssøkere som er i NAV sine prioriterte målgrupper i

tråd med strategisk rammeverk for markedsarbeid. Det er gjennomført møter med aktuelle arbeidsgivere i Follo-regionen med mål om å inngå inkluderingsavtaler.

17.3

- NAV-kontorene i Follo samarbeider om spesifikke tjenester som for eksempel samarbeid om individuell jobbstøtte (IPS) og supported employment (SE).

17.4 og 5

- NAV Ås og Ås læringscenter samarbeider om introduksjonsprogram til nyankomne flyktninger til kommunen. Det samarbeides også om praksis til deltakerne og samtaler om individuell plan. NAV Ås holder kurs for deltagerne om arbeidsliv og økonomi. Det er også inngått samarbeid om norskopplæring som et alternativ til å kjøpe tiltak fra tiltaksenheter i NAV.
- Ås læringscenter ønsker å være et ressurscenter for voksenopplæring i regionen. Med dette målet for øyet har senteret økt antall kveldskurs på skolen, vi kommer til å ha kveldskurs på tre nivåer, og økt også mengden prøver. Vi kjører nå norskprøver fire ganger per år, og samfunnskunnskapsprøve (som trengs for å få statsborgerskap) hver måned. Vi oppretter også midlertidig et digitalt norskkurs.
- Ås læringscenter samarbeider med kommunale enheter som kulturskolen om f.eks. språkkafe og et ukrainsk kor og miljørådgiver om utdeling av noen sykler i forbindelse med opphør av Bygdebike (se klimabudsjettet). Læringscenteret har også samarbeid med kommunens samtalejeneste som har kurs om psykisk helse med deltagerne. Det er opprettet en egen ungdomsgruppe for alderen 16-18 år som ikke har rett til intro, men som får egen undervisning i kommunen.
- Ås læringscenter har en jobbespesialist i 50% stilling for å effektivisere jobbsøking for deltakere i introduksjonsprogrammet, og bidra til at flere av flyktningene kommer ut i arbeid. Jobbespesialisten skal hjelpe deltakere med å finne og søke jobber, samt å være en ressurs i opplæring i det å søke jobb. Dette gjøres i tett samarbeid med NAV Ås.

2.3 Kultur og frivillighet

Mål 18

Ås kommune har et godt og inkluderende kultur- og fritidstilbud for alle alders- og målgrupper, felleslokaler som samler lag og foreninger samt et godt opplæringstilbud innen kunst- og kulturfag i kulturskolen uavhengig av økonomi og sosiale forhold.

Slik gjøres det:

18.1 Utvikle gode betingelser for frivilligheten som grunnlag for fritidsaktiviteter for barn, unge og voksne, blant annet sommerskole.

18.2 Utvikle de kommunale kultur- og fritidstilbudene for å kunne dekke ny og økt etterspørsel. 18.3:

- Gi tilbud til alle aldersgrupper med vekt på gruppen 0-19 år ved bruk av kulturskolen som ressurscenter.
- Etablere fysisk og økonomisk tilgjengelige tilbud.

18.4 Etablere tilgjengelige og egnede arenaer og lokaler for kultur, idrett og andre fysiske- og fritidsaktiviteter.

18.5 Legge til rette for sambruk av offentlige bygg og anlegg.

18.6 Søke eksterne midler og samarbeidspartnere som kan bidra til å realisere prosjekter og tiltak i

kommunen og i regionen.

18.7 Ta vare på og formidle kommunens kulturhistorie.

RAPPORTERING MÅL 18:

- Det gjennomføres tiltak for inkludering og for flyktninger.
- Det samarbeides med KS om to prosjekter:
 - EØS-prosjekt med Jarocin by i Polen. Representanter fra byen var nylig på besøk og fikk bl.a. informasjon om kommunens arbeid med klima og miljø.
 - Vertskap for delegasjon fra Latvia om byutvikling.
- Det er opprettet et kommunalt fagnettverk for kultur og helse.

18.1

- Bibliotekene samarbeider med enkeltpersoner og lag som ønsker en arena for arrangement.
- Det samarbeides med frivilligheten selv om det er lite stimuleringsmidler.
- Kulturskolen tilbyr sommerskoleaktiviteter når det gis tilskudd.
- Det er etablert ny portal for frivillige lag og foreninger på kommunens hjemmeside.
- Tre uker med sommercamp på Breivoll i samarbeid med Zuccarello-stiftelsen er gjennomført sommeren 2023 og planlegges videreført kommende år.
- Innbyggertorget fungerer sammen med frivilligsentralen som en møteplass og tilrettelegger for frivilligheten.

18.2

- Kultur- og fritidssektoren er fortsatt i en fase der både deltakelse og publikumstill ikke er tilbake til nivåene fra før pandemien, men det har likevel vært økning i aktivitet og tilbud.
- Kulturskolen er blant de ledende på landsbasis i antall elever i kulturskolen. Likevel er potensialet fortsatt enda høyere og det jobbes hele tiden med å utvikle innholdet for å møte samtidens behov innenfor gitte rammer.
- Kulturhus og kino varierer tilbudet og opplever god økning i antall publikummere. Det er ansatt ny kinosjef som startet før sommeren 2023.
- Bibliotekene har måttet redusere tilbud og åpningstider pga. ressursmangel.
- Nasjonalt pilotprosjekt «Fremtidens kulturskole» er avsluttet. Ås sine resultater av tiltak for inkludering og god psykisk helse ble løftet frem.
- Digihjelp prosjektet fortsetter, eksternt finansiert koordinator er ansatt og frivilligheten er sterkt involvert i kurs og drop inn tilbud.

18.3

- Alle aldersgrupper har et tilbud, men begrenset kapasitet gir ventelister på flere tilbud. Søkere over 19 år må dekke kostnaden for de ordinære tilbudene. Kulturskolen som ressurscenter samarbeider med de andre enhetene i virksomhet Kultur og samskaping og frivillige om å arrangeres åpne kurs og aktiviteter for alle.
- Kulturskolen gir et mangfoldig og bredt tilbud. På tross av at det tilføres mye eksterne tilskudd begrenser budsjettet muligheten for en utvidelse av tilbud nord i kommunen, og for grupper med spesielle behov.
- "Fritidskassen" ble lansert våren 2023 og her kan privatpersoner og lag/foreninger søke om stipend for enkelttagere. Dette for å bekjempe utenforskap og gi flere barn og unge mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Mange har så langt søkt noe som viser at behovet er stort.

18.4

- Idretten har fått gode arenaer innendørs, men melder om behov for utendørsarenaer og et enklere tilgjengelig kontaktpunkt i kommunen. Utarbeidelse av kommunedelplan for nærmiljø- og idrettsanlegg, friluftsområder og ferdselsårer følger bl.a. opp dette.
- Det er utfordringer med å ha nok tilgjengelige og egnede lokaler for kulturaktivitet.
- Med sterkt begrensede tilskuddsmidler til lag og foreninger er leiekostnader en utfordring.
- Kjøkken/serveringsløsningen på kulturhuset har vært ute på anbud og ny leverandør er på plass fra januar 2024.

18.5

- Lokaler sambrukes, men det er et stort potensial for å kunne utnytte lokaler bl.a. i skolene mer ved tilrettelegginger for avgrensninger og adgangskontroll i lokalene. Skal følges opp som del av prosjekt arealeffektive bygg.

18.6

- Det er søkt om og mottatt tilskudd på til sammen ca. kr.3 mill. til ulike tiltak og prosjekter i første tertial. I tillegg kommer de faste årlige bevilgningene fra Viken, nå Akershus og Østfold fylkeskommuner på kr. 3,6 mill. til interkommunale talentutviklingsprogrammene UngMusikk og UngKunst som Ås driver. Det er i tillegg gitt oppstartsmidler fra Viken fylkeskommune på kr 300.000 til nytt talentutviklingsprogram UngInnovasjon. Høsten 2023 fikk UngKunst innvilget nye 1.2 mill.

18.7

- Kommunens kulturhistorie forvaltes i av lokalhistorisk arkiv og bibliotekene og i reguleringsplaner.
- Temaplan for kulturminner ble vedtatt i kommunestyret høsten 2023.
- Begrensede tidsressurser er et hinder for mye utadrettet virksomhet.

2.4 Arealforvaltning

Mål 19

Ås er et nullutslippssamfunn med trygge, inkluderende og attraktive tettsteder og lokalsamfunn som ivaretar kommunens historie og særpreg. Dette samfunnet er utviklet i balanse mellom vekst og vern av landbruks-, natur- og friluftsområder.

Arealstrategier (Slik gjøres det):

19.1 Prioriterte utbyggingsområder

- Konsentrere 90 % av boligveksten innenfor utbyggingsgrensen til Ås sentrum og del av Solberg som grenser til Ski. Videre sørge for at boligveksten ellers skjer i tilknytning til allerede bebygde områder som har et godt kollektivtilbud eller for å opprettholde og utvikle bygdesamfunn.

19.2 Bevaring

Årsmelding 2023

- Bevare dyrka og dyrbar jord, naturmangfold, myrer, dyreliv og vannmiljø, kulturminner og kulturmiljø samt arealer for friluftsliv.
- Hindre arealbruk og tiltak som får negativ virkning på vannmiljøet.

19.3 Mobilitet

- Prioritere gang-, sykkel- og kollektivtrafikk i etablering og utforming av vei- og gatenett i Ås sentrum og på Solberg.
- Være pådriver for et godt kollektiv- og sykkelveitilbud i kommunen og mellom kommunen, nabokommuner og Oslo.
- Arbeide for å redusere gjennomgangs- og lokaltrafikken i Ås, spesielt på Fv.152 mellom Korsegården og Holstad, Fv.1383 Askehaugveien, Fv.1384 Sundbyveien og Fv.1385 Kongeveien.

19.4 Kvalitets- og miljøkrav

- Stille kvalitets- og miljøkrav til utviklingen i vekstområdene og øvrige boligområder.
- Følge opp miljøtiltak i landbruket, herunder sikre at buffersonen på seks meter i vannområdene PURA og MORSA blir håndhevet.

19.5 Næringsliv og arbeidsplasser

- Tilrettelegge for arbeidsplasser i alle deler av kommunen etter ABC-prinsippet om rett virksomhet på rett sted.
- Utvikle potensialet for stedsbasert næringsutvikling og lokal mat samt turisme rettet mot natur- og kulturopplevelser.

RAPPORTERING MÅL 19:

19.1

- Prioriterte utbyggingsområder følges opp gjennom planbehandling av arealer avsatt i kommuneplanens arealdel. Følges videre opp gjennom behandling av detaljplanforslag som oppfølging av områdeplan for Ås sentralområde. I perioden har følgende reguleringsplaner vært under arbeid:

Prioritert utbyggingsområde Ås:

R-321 Vollskogen – Vedtatt plan

R-351 Nordre del av Studentbyen Pentagon – Førstegangsbehandling

R-345 Langbakken midtre (Felt B3) – Nytt offentlig ettersyn

R-339 Detaljregulering for Langbakken 12-16 (BAA1) - Planforslag under utarbeidelse

R-342 Detaljregulering for Moerveien 11-13 (B9-B10) - Planforslag under utarbeidelse

R-343 Detaljregulering for del av Sagaveien-Moerveien (B11) - Planforslag under utarbeidelse

R-347 Detaljregulering for Moerveien 30-34 (B12) - Planforslag under utarbeidelse

Utenfor prioriterte utbyggingsområder:

R-341 Riis masseinntak – Vedtatt plan

R-344 Askehaug gård – Forberedes for sluttbehandling

R-350 Et område ved Holstadkrysset – Planforslag under utarbeidelse

Oversendt kommuneplanens arealdel til KDD for avgjørelse av innsigelser til boligformål Rustadporten og bestemmelse §21.3 ang. plasskrevende varehandel.

19.2

- Arbeid med strategier for jordvern pågår. Follo landbrukskontor har i samarbeid med NIBIO og NMBU ferdigstilt et omfattende kunnskapsgrunnlag for de fem Follo-kommunene i arbeidet med jordvernstrategier. Jordvernstrategier skal behandles politisk i 2024.
- Informasjon om verneområdene i kommunen er oppdatert på kommunens nettside.
- Bekjempelse av fremmede arter basert på prioritering av arter og lokaliteter er igangsatt.
- Utarbeidelse av skjøtselsplan for hule eiker på Breivoll er igangsatt.
- Rapport om kartlegging av dammer i Ås er ferdig, kartlegging av fugl i Kjøøyabukta verneområde er påbegynt.
- Arbeid med detaljplan for styrket vern av småhusbebyggelse ved Kaja, Søråsteigen og Gamleveien som oppfølging av områdeplan for Ås sentralområde er under arbeid.
- R-328 Områderegulering for frittliggende småhusbebyggelse er vedtatt.
- Temaplan for kulturmiljø er vedtatt.
- Igangsatt bekjempelse av fremmede arter i tilknytning til verneområder.
- Innvilget tilskudd til bekjempelse av fremmede arter.
- Deltar i samarbeidsprosjekt kalt Østersheltene, hvor flere næringer og kommuner planlegger bekjempelse av stillehavsøsters og sirkulær bruk av ressursene.
- Igangsatt skjøtsel i kommunale verneområder.
- Fulgt opp henvendelser om ulovlig fjerning av vegetasjon ifb utbygging og flomsikring og tilsyn av salamanderdammer.

19.3

Prioritere gang-, sykkel- og kollektivtrafikk i etablering og utforming av vei- og gatenett i Ås sentrum og på Solberg med bl.a. følgende tiltak:

- Hensyntas i reguleringsplaner og i sentrumsutviklingen generelt.
- Utrede løsninger for fortau i Brekkeveien (tiltak S1) og Nebbaveien (tiltak N1) pågår.
- Vei- og gatenormalen har vært på offentlig høring.
- Videreføre og følge opp rekkefølgekrav for utbedring av infrastruktur i sentrumsområdet.
- Etablering av ny sykkelvei mellom Ås sentrum og Holstad v/Statens vegvesen pågår.

- Være pådriver for et godt kollektiv- og sykkelveitilbud i kommunen og mellom kommunen, nabokommuner og Oslo med bl.a. følgende tiltak:
- Dialog med Ruter.
- Klima- og energinettverket i Follo samarbeider om å bedre sammenheng mellom gang- og sykkelveier i Follo.

Arbeide for å redusere gjennomgangs- og lokaltrafikken i Ås, spesielt på Fv.152 mellom Korsegården og Holstad, Fv.1383 Askehaugveien, Fv.1384 Sundbyveien og Fv.1385 Kongeveien med bl.a. følgende tiltak:

- Videreføre og følge opp rekkefølgekrav for utbedring av infrastruktur i sentrumsområdet.

19.4

- Det vedtatte kvalitetsprogrammet for områderegeringsplanen for Ås sentralområde følges opp i detaljplaner og byggesaker i sentrumsområdet. Forslag til kvalitetsprogram for hele kommunen er sendt på høring.
- Miljøtiltak i landbruket følges opp med miljørådgiving til bønder med forslag til miljøtiltak. Dette er et løpende arbeid.
- Styrke hensynet til naturmangfold mm. i nytt kvalitetsprogram.

19.5

Tilrettelegge for næringsliv og arbeidsplasser og utvikle potensialet for stedsbasert næringsutvikling med bl.a. følgende tiltak:

- Temaplan for næring er under utarbeidelse.
- Følges opp i prosjekt Attraktive Ås, se kapt. 1.2

2.5 Teknisk infrastruktur (21-24)

Mål 21

Ås kommune har drikkevann med høy kvalitet og sikker vannforsyning samt effektiv avløps- og overvannsstruktur til innbyggerne, offentlige virksomheter og næringsliv.

Slik gjøres det:

- 21.1 Sikre at kvaliteten på vannet tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften.
- 21.2 Forebygge skader som følge av klimaendringer ved å stille relevante miljøkrav.
- 21.3 Ta i bruk digital teknologi for å forebygge skader og ulykker på teknisk infrastruktur.
- 21.4 Fornye og vedlikeholde avløps- og overvannssystemene løpende basert på fremtidsrettede og effektive løsninger som sikrer tilstrekkelig kapasitet og hindrer utslipp.
- 21.5 Sikre løsninger der overvann blir en naturlig del av den blågrønne strukturen som håndterer ekstremnedbør på en tilfredsstillende måte.
- 21.6 Sikre en tilstrekkelig og rimelig reserveløsning for drikkevann.

RAPPORTERING MÅL 21:

21.1 - 21.6

Årsmelding 2023

- Det jobbes forløpene med å sikre eksisterende ledningsnett for sikker vannleveranse. Dette er en pågående prosess og gjenspeiles i redusert lekkasjeprosenten.
- Det er gjennomført en ROS-analyse av aktuelle hendelser for vann og avløp. Analysen setter søkelys på 26 scenerier som er aktuelle og kritiske innen fagområde. Se også kapt. 1.7.
- Temaplan vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 – 2035 ble vedtatt 20.09.2023.

Mål 22

Ås kommune håndterer avfall som en ressurs, og har avfallsløsninger som bygger opp under det.

Slik gjøres det:

22.1 Videreutvikle kildesortering for husstandene, offentlige virksomheter og næringslivet.

22.2 Sikre miljøvennlig behandling av avfall.

22.3 Utvikle gjenbruksstasjoner i samarbeid med Follo REN.

RAPPORTERING MÅL 22:

22.1-22.3

- Det er startet er arbeid med å etablere løsninger for økt kildesortering av kommunens eget avfall i samarbeid med kommunens tjenester.
- Alt avfall fra kommunens virksomhet går til leverandørens anlegg hvor det blir sortert og behandlet, og 50% av fraksjonen blir sendt til energigjenvinning og de resterende 50% blir materialgjenvunnet.
- FolloRen jobber med et område i Nesoddveien 24 for etablering av ny gjenbruksstasjon som erstatning for Bølstad gjenvinningsstasjon. Evt. ny stasjon her vil være på plass tidligst i 2025/26.

Mål 23

Ås kommune har et godt utbygd kommunalt gang-, sykkel- og veinett med god fremkommelighet og trafiksikkerhet som bidrar til at innbyggerne bruker kollektivtransport, gange og sykkel mer enn personbil.

Slik gjøres det:

23.1 Forbedre den kommunale veistandarden.

23.2 Utvikle attraktive, trygge løsninger med god fremkommelighet for bevegelseshemmede, gående og syklister.

23.3 Redusere negative konsekvenser for luftkvaliteten.

23.4 Ta i bruk intelligente transportsystemer og tjenester (ITS).

RAPPORTERING MÅL 23:

23.1

- Det utarbeides en kommunal veinorm som skal bidra til en ensartet standard på veiene i Ås. Normen er lagt ut til offentlig ettersyn med høringsfrist. Normen er under politisk behandling og forventes ferdigstilt våren 2024.

23.2

- Det er startet opp og prosjekteres 2 tiltak for å øke andel gang- og sykkelvei i kommune. I tillegg jobbes det med gode og trafikksikre løsninger i innkommende forslag til reguleringsplan. Det er prosesser som tar tid og er kostnadskreven.

23.4

- Arbeidet med å ta i bruk intelligente transportsystemer og tjenester (ITS) er ikke igangsatt.

Mål 24

Ås kommune har en sammenhengende grønnstruktur i form av parker, møteplasser, lekeplasser, idretts- og friluftslivsarenaer, som ivaretar naturmangfoldet og møter behovet til et mangfold av brukergrupper.

Slik gjøres det

24.1 Drifte og utvikle parker, møteplasser, lekeplasser, idretts- og friluftslivsarenaer i tråd med vedtatt standard.

24.2 Sikre gode samarbeidsprosesser i utvikling av parker, møteplasser, lekeplasser og idretts- og friluftslivsarenaer.

24.3 Sikre helhetlig blågrønne strukturer for å ivareta hensyn til friluftsliv, naturmangfold, vilt og folkehelse.

RAPPORTERING MÅL 24:

24.1

- Kommunen jobber med å kartlegge alle områder avsatt til lekeplasser. Det utarbeides rutiner for å følge opp disse områdene samt dialog med interessenter om samarbeid om drifta av plassene.

24.2

- Planprogrammet for kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er vedtatt og arbeidet med kunnskapsgrunnlaget og medvirkningsprosesser med ulike grupper er igangsatt.

24.3

- I utarbeidelse av reguleringsplaner skal helhetlig blågrønne strukturer sikres for å ivareta hensyn til friluftsliv, naturmangfold, vilt og folkehelse.

2.6 Boliger og eiendomsforvaltning (25-26)

Mål 25

Ås kommunes eiendomsmasse har et lavt klima- og økologisk fotavtrykk, miljøvennlige løsninger, tilbyr et godt fysisk arbeidsmiljø og har et lavt vedlikeholdsbehov.

Slik gjøres det:

25.1 Bevare kapitalverdien av byggene og redusere langsiktige levetidskostnader gjennom arealeffektivisering og mer bærekraftig drift og vedlikehold.

25.2 Drive et vedlikehold som ivaretar helse, miljø og sikkerhet samt sikrer at byggene er miljøvennlige, driftsøkonomiske og funksjonelle.

25.3 Vurdere hvilke av kommunens eiendommer som skal enten avhendes, omdisponeres eller satses på.

25.4 Ta i bruk fornybare energiformer i kommunale nye og eksisterende bygg.

RAPPORTERING MÅL 25:

25.1-25-4:

- Arbeid med å effektivere vedtatte tiltak for effektivisering av kommunens bygningsarealer pågår. Det er i 2023 jobbet med å iverksette vedtatte tiltak i for effektivisering av kommunens bygningsarealer og herunder er leie av 4000 kvm i Rådhusplassen 29 avviklet, og tjenestene som hadde arealer her er flyttet til Moer helsehus, Rådhuset og Åsgård skole. PPT flytter til Åsgård første kvartal 2024. I Rådhuset er antall arbeidsplasser økt fra 54 til 68. Dispensasjonssøknad for videre bruk av modulskolen ble avslått etter klagesaksbehandling. Leieavtalen er dermed sagt opp og modulskolen blir fjerne og området tilbakestilt til grusbane første halvår 2024.
- Tilstandskartlegging av eiendomsporteføljen pågår
- Utarbeidelse av eiendomsstrategi pågår
- Prosjekt med å tilpasse Nordbytn ungdomsskole til universell utforming pågår

Mål 26

Ås kommune har trygge og allsidige bomiljøer og botilbud.

Slik gjøres det:

26.1 Bidra til at det bygges attraktive leiligheter for ulike brukergrupper med ulik boligstørrelse.

26.2 Bidra til at det bygges varierte boligtyper som leiligheter, rekkehus og eneboliger av god kvalitet for ulike brukergrupper.

26.3 Bidra til at det bygges boliger for førstegangsetablerere, lavinntektsgrupper, småhusholdninger, studenter og personer med nedsatt funksjonsevne.

26.4 Sikre boliger for vanskeligstilte.

26.5 Tydeliggjøre ansvar, roller og myndighet i det boligpolitiske arbeidet.

26.6 Sikre arealer for villabebyggelse med hage.

RAPPORTERING MÅL 26:

26.1-3

- Følges opp fortløpende i utarbeidelse av reguleringsplaner.

26.4

- Det pågår en kartlegging av kommunens boligportefølje og for å lage en plan for oppgradering og utvikling/utvidelse av porteføljen for å tilpasse den til behovet. Saker med vurdering av mulige løsninger for å imøtekomme behovet legges frem i 2024.

26.5

- Det har i 2022 og 2023 blitt jobbet med et prosjekt kalt «fremtidens boliger» hvor tverrfaglig sammensatte grupper har kartlagt utviklingsbehov på området. Det er etablert flere samarbeidsarenaer internt for å tilrettelegge for et godt og helhetlig tjenestetilbud. Ref. punkt 5.2.

Status verbalvedtak

Kommunestyrets verbalvedtak:	Status pr 31.12.2023
1. Skolestruktur og Kroer skole: Mulig sammenslåing av Kroer og Rustad skolekretser med nedleggelse av Kroer skole legges ut på høring, og det tas endelig stilling til dette februar 2023.	Kroer skole er lagt ned fra 31.7.23. Elevene i Kroer skolekrets har fått Rustad skole som sin nærskole. Ansatte er overført til stillinger andre steder i Ås kommune.
Høringen skal omfatte: - Innspill til fremtidig bruk av bygninger og anlegg på Kroer skole til glede for innbyggerne i Kroer, dersom Kroer skole legges ned.	Det tas sikte på å legge frem sak om fremtidig bruk av Kroer for kommunestyret 21.06.2023
2. Læremidler: Kommunestyret ber om en sak om situasjonen for læremidler i skolen, og hvordan innkjøp av nye lærebøker kan trappes opp.	Det er ikke iverksatt arbeid med denne saken grunnet ressursmangel og sykmeldinger.
3. Kantinedrift: Kommunestyret ber om en sak om hva som trengs av ressurser for å starte opp enkel kantinedrift på begge ungdomsskolene.	Ungdomsskolene er i gang med dette arbeidet. Det skrives en politisk sak som har som mål å ferdigstilles ila høsten 2023.
4. Parkering: Kommunedirektøren bes i løpet av våren 2023 legge frem en sak om innføring av moderat parkeringsavgift på kommunale parkeringsplasser i Ås sentrum fra høsten 2023.	Grunnet ressursbruk i forbindelse med innføring av parkeringsbestemmelser i sentrum og Åsgård P-hus er ikke dette arbeidet startet opp. Det er også vurdert at det er nyttig å se resultater av parkeringsbestemmelsene i sentrum i noe tid før innføring av parkeringsavgiften. Kommunedirektøren avventer oppstart av dette arbeidet til høst 2024 når slik erfaring foreligger.
5. Kommunedirektøren bes i forbindelse med kommende sak om bærekraft i kommunale anskaffelser, om å utrede konsekvensene av å øke vektning av miljø fra dagens 30% til 40% og 50%.	Dette er vurderft og drøftet i forbindelse med sak om revidert strategi for anskaffelser i Ås kommune som ble vedtatt av kommunestyret 21.8.2023.
6. Kommunedirektøren lager en plan for å benytte uteareal ved modulscolen til idretten.	Vurdering av mulige løsninger kartlegges i samarbeid med idretten.

Årsmelding 2023

<p>7. Barnehager: Sagalund beholdes som barnehage, og Åsgård benyttes ikke til barnehagedrift. I forbindelse med barnehagebehovsplanen vurderes det utvidelse av kapasitet i eksisterende barnehager, herunder om Mjølner bør tilbakeføres som barnehage.</p>	<p>Gjennomført. Følges opp ved neste rullering av barnehagebehovsplan</p>
<p>8. Kommunedirektøren skal jobbe videre med arealeffektivisering, herunder hvilke funksjoner som kan legges på Åsgård og Rustad skole, og legge det fram for politisk behandling i løpet av første tertial.</p>	<p>Det er satt ned arbeidsgrupper som jobber med å detaljere endelige løsninger. Komunedirektøren orienterer om status på budsjettseminar 14. juni.</p>
<p>9. Sirkulærøkonomi: I den grad det er mulig skal det kjøpes gjenbruksmøbler eller modulære møbler til kommunens lokaler, herunder nye Åsgård skole.</p>	<p>Dette blir gjort der det er mulig.</p>
<p>10. Kommunedirektøren bes øke gebyrene knyttet til oppstart av plansaker slik at behandlingen av disse blir selvfinansiert.</p>	<p>Gebysatsene er revidert i hht kommunestyrets verbalvedtak. Satsene for tidlig fase (planinitiativ, oppstartsmøte og planprogram) er økt noe med bakgrunn i en grov beregning av antatt gjennomsnittlig timebruk.</p>
<p>11. Følge opp vedtatt punkt i klima- og energiplanens tiltaksdel: Virkemidler for å redusere gjennomgangstrafikk, herunder mulighet for å innføre bompenger utredes innen våren 2023. Utredningen skal ikke begrenses til kun kantstopp for buss.</p>	<p>Rapport/trafikkmodell fra konsulent er levert for to tiltak; bompenger og kantstopp for buss.</p>
<p>12. Veilys – Etterbetaling: Kommunestyret ber kommunedirektøren gå i dialog med Viken fylkeskommune om at veilyskostnader for 2020, 2021 og 2022 etterbetales for veilyspunkter som fylket nå har erkjent økonomisk ansvar for (620 punkter), i henhold til Lov om foreldelse av fordringer (36 mnd).</p>	<p>Er fremforhandlet utkast til avtale for overtakelse av lys fra kommune til fylkeskommune. Avventer tilbakemelding fra Akershus Fylkeskommune. Når avtalen er på plass kan man se på etterbetaling.</p>
<p>13. Inkludering i arbeidslivet: Kommunestyret ber om at det igangsettes en inkluderingsdugnad der minst 5% av nyansettelser i kommunen skal være mennesker med hull i CVen eller nedsatt funksjonsevne.</p>	<p>Dette innarbeides innenfor rammen av hovedtariffen og sammen med ny rekrutteringsstrategi som er under arbeid.</p>
<p>14. Kontinuitet i svømmeopplæring: Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for og prioritere slik at man kan sikre at alle barn i grunnskolen får tilstrekkelig svømmeopplæring i grunnskolen.</p>	<p>Svømmeopplæringen følger progresjon etter læreplanen. Det har vært satt i gang tiltak for å sikre de elevene som ikke var svømmedyktige og som mistet svømmeundervisning ilt koronapandemien, har fått ekstra oppfølging.</p>

Årsmelding 2023

<p>15. Tillate etablering av private barnehager i Ås kommune. Etablering og drift av private barnehager tillates i Ås kommune.</p>	<p>Følger opp gjeldende vedtak</p>
<p>16. Strømstøtte til private barnehager: Kommunestyret ber kommunedirektøren om en sak om strømstøtte til private barnehager, dersom merkostnad til strøm medfører økonomiske driftsutfordringer.</p>	<p>Gjennomført. Vedtak fulgt opp</p>
<p>17. Vedtatt i fjor, men ikke fulgt opp: - Innkjøp og leasing av kjøretøy skal fortrinnsvis være brukte kjøretøy. - Pålogging til kommunens gjestenett endres til en firesifret kode.</p>	<p>Innkjøp og leasing av kjøretøy: Det blir alltid vurdert å kjøpe brukte kjøretøy der det er hensiktsmessig. Pålogging til kommunens gjestenett: Saken er satt på aktivitetslisten for IKT oppgraderinger og tilleggsbevilgning er vedtatt i 2. tertialrapport.</p>
<p>18. Ås kommune skal ikke avkorte andre ytelser ved utbetaling av engangsstøtte til uføretrygdete på minstesats vedtatt i statsbudsjett for 2023. Ås kommune skal så fort som mulig som vedtatt i nysalderingen av statsbudsjettet for 2022 sørge for en uavkortet økning til sosialhjelpsmottakere i desember.</p>	<p>Effektuert</p>

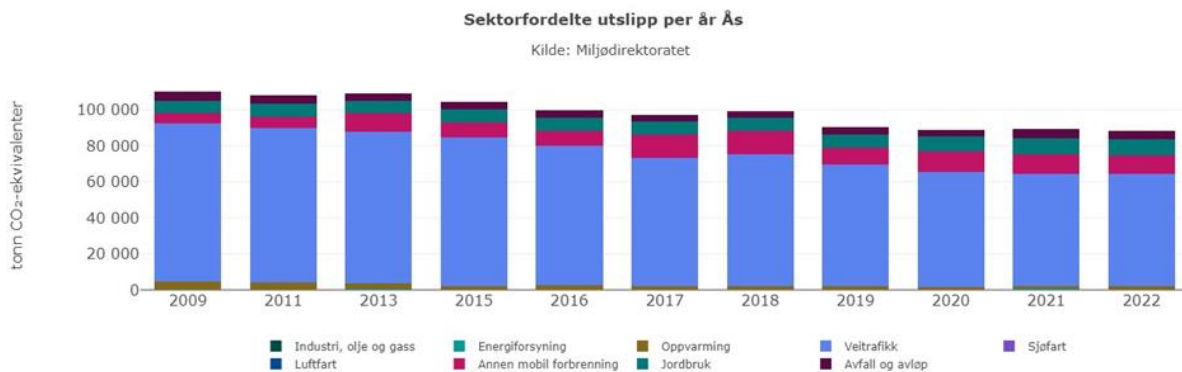
8 Handlingsplan for klima og energi - tiltaksdel 2023

Kommunens klimamål mot 2050 og status for klimagassutslipp

Overordnet mål for Ås kommune

- Det direkte klimagassutslippet i Ås kommune er redusert med 65 % i 2030, og med 90-95 % i 2050 sammenlignet med utslippsnivået i 2017.
- Ås kommune har et maksimalt utslipp av 26.000 tonn CO₂e i 2030 og ikke høyere enn 6.440 tonn CO₂e i 2050.
- Ås skal være klimanøytral i 2050.

Status klimagassutslipp i Ås kommune

De nyeste utslippstallene fra Miljødirektoratet er fra 2022. Se mer informasjon om kommunens utslipp her: [Utslipp av klimagasser i Norges kommuner og fylker - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no/utslipp-av-klimagasser-i-norges-kommuner-og-fylker).

Veitrafikk er den største utslippskilden i kommunen, med 70,6 % av klimagassutslippene i 2022. I 2016 stod utslipp fra gjennomgangstrafikk for 65 % og intern trafikk for 35%. Miljødirektoratet har ikke oppdaterte tall for fordelingen.

Den største utfordringen for kommunen som organisasjon er at kommunen har et høyt energiforbruk i forhold til andre kommuner pga. høy andel kvadratmeter i kommunale bygg per innbygger. Tiltak for å senke energiforbruket i kommunens bygningsmasse er derfor viktig.

Reduksjon i direkte utslipp

Anskaffelser

De nye retningslinjene for mer miljø- og klimavennlige løsninger for jobbreiser blir fulgt opp løpende av kommunens ledelse. Utslippsfrie transporttjenester etterspørres ved nye innkjøpsavtaler, og innenfor de gitte økonomiske rammer blir lette kjøretøy byttet ut med nullutslippsbiler i kommunens drift. For å bedre infrastrukturen for fossilfrie kjøretøy blir det etablert ladepunkter for tjenestebiler i henhold til plan, og det stilles krav til ladepunkter ved alle parkeringsplasser i nye reguleringsplaner.

Energiltak

Et resultat av at strømmen har blitt dyrere er at flere energiltak vurderes som mer lønnsomme nå. Bruk av fjernvarme, bioenergi, solfangere og bergvarme vurderes i alle byggeprosjekter. Muligheten for å etablere solceller på eksisterende og framtidige bygg vurderes innenfor gitte økonomiske rammer. Arbeidet med oppfølging av ENØK-tiltak fra EPC-prosjektet (prosjekt for energisparing med resultatverdi) pågår og det forberedes en strategi for energiledelse. På grunnlag av kvalitetsprogrammet til Ås sentralområdet oppfordres utbyggere til å legge om og ta i bruk lokale fornybare energikilder, og det blir redegjort for energitilførsel i alle reguleringsplaner. Arbeidet med å følge opp et strateginotat for utskifting av veily og lys på idrettsanlegg til LED-lys pågår.

Landbruk

Follo landbrukskontor har blant annet drevet med informasjonsarbeid om miljøvennlige tiltak som tilskudd til miljø- og klimavennlige løsninger i landbruket. Landbrukskontoret har planlagt og tilrettelagt for miljørådgivning, som også omfatter tiltak som reduserer utslipp av klimagasser fra jordbruksjord. Follo landbrukskontor har i samarbeid med NMBU og NIBIO utarbeidet og publisert et omfattende kunnskapsgrunnlag, til arbeidet med å utforme en jordvernstrategi for Follo-kommunene. Jordvernstrategien skal øke kunnskapen om jordbruksarealene og behovet for jordvern i planprosesser. Arbeid knyttet til tilskuddsordningene for ungsogpleie og for å fremme klimarobuste skoger pågår kontinuerlig.

Reduksjon indirekte utslipp

Bærekraftig utvikling

Det er inngått en samarbeidsavtale med NMBU. BIT innovasjonssenter er åpnet og vil være et ledd i fremvisningen av innovasjon og måloppnåelse av hele innovasjonssystemet på Campus Ås og i den generelle samfunnsutviklingen i Ås. Kommunale bygg blir tilrettelagt for flerbruk, fleksibel bruk og bedre utnyttelse av eksisterende areal. Private oppfordres til det samme. Det jobbes også kontinuerlig med å utvikle gode og effektive driftsrutiner for vedlikehold av kommunens bygningsmasse, slik at behovet for nybygg og rehabilitering blir redusert. Det blir stilt krav om bruk av klimagassregnskap og livssyklus-kostnader ved alle nye byggeprosjekter. Utredninger på klima og miljø i byggeprosjekter på mer enn 10 millioner kroner, har gjennomgått politisk behandling.

Anskaffelser

Kommunens anskaffelsesstrategi med økt fokus på miljø, klima, dyrevelferd og samfunnsansvar ble vedtatt av kommunestyret 20. juni 2023. Kommunen samarbeider med Felles innkjøpskontor i Follo (FIK) om felles klima- og miljøkrav i anskaffelser og har fått innvilget klimasatmidler til en klimarådgiver innen anskaffelser. Det gjennomføres kurs og det blir etablert rutiner og maler som sikrer at det stilles miljøkrav i anskaffelser.

Matsvinn

Storkjøkkenprogrammet "Matilda" er tatt i bruk ved sykehjemmene. Programmet gir sykehjemmene mulighet til å sammenligne forbruk og bestilling mellom avdelingene og dermed redusere matsvinn. Det er også igangsatt redistribusjon av matvarer gjennom innbyggertorget i samarbeid med Foodsharing

NMBU. Kurs for kokker og ansatte ved barnehagenes kjøkken i klimavennlig mat og reduksjon av matsvinn har blitt forberedt og vil bli gjennomført i 2024.

Holdningsskapende arbeid

Både i barnehagene og i grunnskolen drives det aktivt med opplysningsarbeid og kampanjer for å øke kompetansen blant barn og unge om klima og bærekraft. Grunnskolen har et samarbeid med NMBU om skolehage, der alle skolene tilbys å delta. Kommunen arbeider også med informasjonsarbeid og kampanjer for sykkel og gange.

Tabell 1: Klimatiltak som gjelder alle virksomheter og enheter i Ås kommune. Alle enheter skal ta ansvar for å redusere energiforbruk og klimabelastning.

Nr.	Tiltak/ aktivitet
1	Skifte ut tjenestebiler til fossilfrie biler
2	Følge kommunens reisepolicy for tjenestereiser: Sykle, gå og reise kollektivt på tjenestereiser. Bruke Teams og webinar istedenfor å reise når det er mulig
3	Skru av lys når vi forlater rom
4	Skru ned varme når vi forlater rom for lengre tid (der det ikke er styrt automatisk)
5	Redusere utskrifter og spesielt farge utskrift/kopi når det ikke trengs
6	Gjenbruke og selge brukte møbler og utstyr, eks. IKT-utstyr. Bruke innkjøpsavtale for brukte kontormøbler som førstevalg
7	Stille klima- og miljøkrav i anskaffelser/innkjøp (bør være 30% av tildelingskriterier)
8	Som hovedregel bestille vegetarmat til møter og arrangement
9	Sortere avfall i riktige fraksjoner
10	Alltid ha et plantebasert alternativ i kommunens servering ved skoler, barnehager, institusjoner, og arrangementer og øke bruken. Kommunal matservering skal være i tråd med Helsedirektoratets kostråd.

Tiltaksliste - reduksjon direkte utslipp

Forklaring av tiltakstabellene

- Hovedmål og delmål for hvert innsatsområde finnes i de fargede radene.
- Tiltakene er sortert under det delmålet de bidrar til å oppnå (f.eks. T1, T2, T3 osv.)
- I kolonnen *Gjennomføring/kostnad i 1000 kr* er det angitt budsjettforslag for tiltaket for det aktuelle året. For mange av tiltakene er det også mulig å søke om tilskudd fra Klimasats, ENOVA og Viken fylkeskommune. Der det står x betyr det at tiltaket gjennomføres som del av den ordinære driften/saksbehandlingen i det aktuelle året.
- I kolonnen *utslippsreduksjon* er det for innsatsområdet transport angitt en beregning i tonn CO2-ekvivalenter for perioden 2021-2024. Dette tallet er en beregning av potensielle utslippsreduksjoner innen hvert delmål hvis alle tiltakene blir gjennomført. For de øvrige innsatsområdene med direkte utslipp er det gjort en skjønnsmessig vurdering av utslippsreducerende effekt.
- For tabellene med indirekte utslipp (som gjelder *felles strategier* og *indirekte utslipp*), er ikke utslippsreducerende effekt angitt. Dette er fordi det er for stor usikkerhet knyttet til en slik vurdering, både fordi utslippene i hovedsak skjer utenfor Ås kommune og det er mange ledd i produksjon og transport. Mange av tiltakene gjelder påvirkningsarbeid og strategisk arbeid som det er vanskelig å måle effekten av. Det kan gjøres beregninger i enkelte prosjekt når vi får mer kunnskap, f.eks. når det gjelder matsvinn og byggeprosjekter.

Årsmelding 2023

- Tiltak som er gjennomført i 2022 er tatt ut av tabellene. Tiltak som ikke ble gjennomført i 2022 er stort sett videreført til 2023, men noen tiltak som har vist seg vanskelige for kommunen å gjennomføre er tatt ut.

Tabell 2: Klimabudsjett for å redusere direkte utslipp i Ås kommune 2023-2026

Tiltak nr.	Tiltak	Ansvarlig enhet (i samarbeid med)	Rapportering per 31.12.2023
T: Klimagassutslippene fra transportsektoren er redusert med mer enn 50 % innen 2030 sammenlignet med 1991-nivå			
T1 total: Veksten i persontransport er tatt med kollektiv, sykkel og gange.			
1	Følge opp føringer i kvalitetsprogrammet i alle reguleringsplaner og større byggesaker med økt fokus på klimatiltak i forhåndskonferanser.	Plan- og byggesak	Redegjørelse for planers forhold til kvalitetsprogrammet er innarbeidet i alle nye detaljplaner i sentrumsområdet.
2	Følge opp parkeringsstrategien for kommunen	Plan- og byggesak Kommunalteknikk	Parkeringsregimet for Ås sentrum er innført. Parkeringsstrategien for Ås ble behandlet av k-styret, men sendt tilbake til administrasjonen med en bestilling om en workshop i HTM.
3	Gjennomfører tiltak i vedtatt strategi og tiltaksplan for sykling, gange og trafiksikkerhet (se tiltak xx i HP)	Kommunalteknikk	Pågående arbeid med bygging av to nye prosjekter for gående og syklende i Brekkeveien og Nebbaveien. Strakstiltak ved Nettet er under planlegging. Følger opp Hjertesone på Brønnerud og Nordby skole.
4	Ha møter med Ruter om å utvikle fossilfritt kollektivtilbud i og til Ås.	Team samfunnsutvikling	Det avholdes jevnlig møter med Ruter og tre møter er avholdt i 2023 i forbindelse med løpende saker.
5	Kartlegge gjennomgangstrafikk gjennom Ås sentrum og vurdere virkemidler for å redusere denne, herunder bompenger.	Kommunalteknikk	Rapport/trafikkmodell fra konsulent er levert for to tiltak; bompenger og kantstopp for buss i en referansesituasjon i 2030 med bompenger på ny E18. Kommunestyrets vedtak i forbindelse med

			E18 kom i etterkant av innlevert rapport. Resultat er rapportert til Klimasats der kommunen har fått tilsagn til å delvis dekke kostnadene til rapporten.
6	Forankre og følge opp retningslinje for ansattes arbeidsreiser med fokus på klima- og miljøvennlige løsninger.	Økonomi	Forankring og oppfølging av retningslinje for ansattes arbeidsreiser med fokus på klima- og miljøvennlige løsninger tas opp i ledermøter. Lederne følger dette videre opp i sine enheter.
T2 total: Ved utgangen av 2030 skal kollektivtransporten kun bruke fornybar og bærekraftig energi, og gradvis gå over til en utslippsfri kollektivtransport			
7	Etterspørre utslippsfrie* skolebusser og transporttjenester ved nye innkjøpsavtaler.	Organisasjon og fellestjeneste (VFK)	Det etterspørres utslippsfrie transporttjenester ved nye innkjøpsavtaler. Dersom det skal gjøres unntak for dette må det godkjennes av kommunedirektøren og rapporteres til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring i henhold til Forskrift om utslippskrav til kjøretøy ved offentlig anskaffelse til veitransport.
8	Etterspørre fossilfri transport i anskaffelser av varer og tjenester.	Økonomi, FIK, alle som anskaffer varer og tjenester.	Det etterspørres fossilfri transport i anskaffelser av varer og tjenester.
T3 total: Alle nye lette kjøretøy er nullutslippsbiler innen 2025			
9	Alle nyinnkjøp/nye leasingavtaler av lette kjøretøy skal være nullutslippskjøretøy, og skal være brukte dersom det er	Alle med slike avtaler	Alle kjøp vurderes opp mot angitte kriterier.

Årsmelding 2023

	hensiktsmessig. Kostnader avklares i anskaffelsen.		Kommunalteknikk har anskaffet 2 nye biler med nullutslipp i 2023. Helsedrift har byttet ut 14 fossilbiler til nullutslippsbiler i 2023. Andel elektriske lette kjøretøy er nå på 52%
10	Legge til rette for bildelingsløsninger med nullutslippskjøretøy og sykkeldeling: Regulere inn areal som kan brukes til slike formål. Være pådriver mot private utbyggere	Plan- og byggesak	På grunnlag av kvalitetsprogrammet blir det oppfordret til å etablere bildelingsordninger med mer. Kommunen har ikke anledning til å kreve dette.
11	Samarbeide med Viken fylkeskommune om etablering av fossilfri bil- og sykkelordning for Viken-kommunene. Gjøre anskaffelse når VFK har inngått rammeavtale.	Team Samfunnsutvikling	Ås kommune deltar i prosjektet Felles deling i Viken som er et treårig prosjekt i regi av Viken Fylkeskommune. Prosjektet har fått støtte av Klimasats for å opprette fossilfrie bildelingsløsninger i så mange Viken-kommuner som mulig. Anskaffelse er planlagt gjennomført i perioden okt. 23 – feb. 24. Ifm reduksjon i budsjettet for 2024 vurderes det om at Ås trekker seg fra deltagelsen.
T4 total: Minst 50 % av nye, tyngre kjøretøy er nullutslippslastebiler, og andel tyngre kjøretøy som går på biogass er økt innen 2030			
12	Innkjøp og leasing av tyngre kjøretøy og maskiner skal være utslippsfrie så langt det lar seg gjøre. Kostnader avklares i anskaffelsen.	Kommunalteknikk	Det vises til verbalvedtak om at anskaffelser av nullutslipps lastebiler og anleggsmaskiner utsettes til kommunens økonomiske situasjon stabiliseres.

13	Utrede muligheter for etablering av deponi og system for rensing, gjenbruk og mellomlagring av masser, både for kommunens egen drift og utbyggingsprosjekter.	Kommunalteknikk	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen har kartlagt mulige arealer for massehåndtering. Videre arbeid avventer tilgjengelige ressurser. • Deltar i prosjektet Earthresque. • Samarbeider med VFK, og Follokommunene om kartlegging av dagens og framtidig behov for masselagring
T5 total: Infrastruktur for fossilfrie drivstoff er godt utbygd innen 2025			
14	Etablere ladepunkt ved kommunale parkeringsplasser og bygg. Lage plan for gjennomføring.	Kommunalteknikk	16 nye ladepunkt for tjenestebil ved Bjørnebekk er slutført 2023. Offentlig lading ved Breivoll og Nordbytun er bestilt. Ved Breivoll mangler det tilstrekkelig strømkapasitet og vi har fått overslag fra Elvia for hva ny trafo vil kunne koste. Her bør det avtales en deling av kostnadene med Breivoll gård.
15	Stille krav om tilrettelegging for ladepunkter for elbil ved alle parkeringsplasser i nye reguleringsplaner.	Plan- og byggesak	Det stilles krav om tilrettelegging for ladepunkter for elbil for samtlige parkeringsplasser i reguleringsplaner.
16	Støtte opp om initiativ for fossilfrie drivstoff på bensinstasjoner/ energistasjoner.	Team samfunnsutvikling	Kommunen støtter opp om slike initiativ når de foreligger.
T6 total: Bygg- og anleggsplasser er fossilfrie innen 2025 og utslippsfrie innen 2030			

Årsmelding 2023

17	Kommunen stiller krav om fossilfrie, på sikt utslippsfrie, bygg- og anleggsplasser for nye bygg og større rehabiliteringsprosjekter (over 10 mill. kr.), inklusive VA-anlegg.	Eiendom, Prosjekt	Det vises til kommunestyrets verbalvedtak i budsjettbehandlingen for 2024-2027: <i>Krav om fossilfri anleggsplass i kommunale byggeprosjekter gjelder ikke der dette er vesentlig fordyrende.</i>
18	I reguleringsplan og byggesak er kommunen pådriver for at private utbyggere har fossil- og etter hvert utslippsfrie bygg- og anleggsprosjekt. Følges opp i miljøoppfølgingsplan.	Plan- og byggesak	Slike krav stilles ikke. Det vises til kommunestyrets verbalvedtak i budsjettbehandlingen for 2024-2027: <i>Kravet om at det stilles krav om fossilfri anleggsplass i nye reguleringsplaner for byggeprosjekter i Ås oppheves.</i>

Tiltak nr.	Tiltak	Ansvarlig enhet (i samarbeid med)	Rapportering per 30.04.2023
S: Klimagassutslippene fra stasjonær forbrenning er redusert med minst 90 % innen 2030 sammenlignet med 1991-nivå, uten å øke elektrisitetsbruk			
S1: Forbrenning av fossil olje og gass til oppvarming av bygg og produksjon av fjernvarme er utfaset innen 2030			
S2: Andelen lokal, fornybar energi til varme, kjøling og el-spesifikt forbruk i bygg er økt innen 2030			
1	Bruke fjernvarme og vurdere ev. bruk av bergvarme og bioenergi og/eller solfangere i egne byggeprosjekter så langt det er mulig.	Prosjekt, Eiendom	Bruk av fjernvarme, bioenergi, solfangere og bergvarme vurderes i alle byggeprosjekter.
2	Oppfordre utbyggere til å legge om til og ta i bruk lokale fornybare energikilder og øke kompetanse hos kommunen om dette.	Plan- og byggesak Team samfunnsutvikling	På grunnlag av kvalitetsprogrammet blir det oppfordret til å legge om og ta i bruk lokale fornybare energikilder Energitilførsel

Årsmelding 2023

			<p>redegjøres for i alle reguleringsplaner.</p> <p>Klima- og energinettverket i Follo har arrangert klimaseminar om solvarme og sirkulære løsninger.</p>
3	Vurdere bruk av solceller og solfangere på nye kommunale bygg og ved rehabilitering av eksisterende bygg og skifte av tak.	Prosjekt, Eiendom	<p>Det er innarbeidet ramme på 25 mill. kr for å etablere solceller på flere bygg i 2023, både nye og eksisterende. Prosjekt ikke startet opp i 2023. Avklaringer blir fremmet politisk i 2024.</p>
4	På kommunens nettsider skal det ligge informasjon om hvor innbyggerne kan få rådgiving om energiomlegging, energieffektivisering og valg av lokale fornybare energikilder.	Team samfunnsutvikling, kommunikasjon	<p>I samarbeid med Viken fylkeskommune og Klima Viken tilbyr Ås kommune gratis energirådgiving i private boliger, tilbudet varer ut 2023.</p>
5	Oppfølging og videreutvikling av ENØK-tiltak i alle kommunens bygg utredning av automatisk lys/varmestyring i alle bygg.	Eiendom	<p>Det arbeides med oppfølging av tiltak fra EPC-prosjektet. I forbindelse med evaluering og rapportering på resultatoppnåelse fra dette prosjektet, vil det legges frem en strategi for energiledelse. Sak kommer etter planen i 2024.</p>
6	Lage plan for bedre styring og utskifting til LED-lys: Veilys og lys på idrettsanlegg.	Kommunalteknikk	<p>Pågående arbeid via konsulent. I tillegg pågår det dialog/forhandling med Viken FK om grensesnitt for eierskap til anlegg.</p>

AA: Klimagassutslippet fra avfalls- og avløpssektoren er redusert med minst 80 % innen 2030 sammenlignet med 1991-nivå

AA1: Klimagassutslippet fra avfallsdeponiene er redusert med minst 80 % innen 2030 sammenlignet med 1991-nivå			
1	Kartlegge metangassutslipp fra deponi og gjennomføre tiltak.	Kommunalteknikk	Arbeidet er ikke igangsatt grunnet kapasitet/kompetanse.
AA2: Produksjon av biogass til drivstoff er økt innen 2030			
2	Utrede muligheten for energigjenvinning fra avløpsvann før det forlater Ås kommunes avløpsnett (Nye Dyster Eldor boligfelt). Mulig samarbeid med NMBU.	Kommunalteknikk	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet/kompetanse.
AA3: All biorest fra biogassproduksjon brukes til gjødsel innen 2030			
3	Være pådriver for tiltak for å øke verdien av biorest fra avløpslam på Søndre Follo renseanlegg og Nordre Follo renseanlegg.	IKS'er (VFK, Biogass Oslofjord) Kommunalteknikk	Fokus på dette i kommunes samarbeid og dialog med SNR og NFR.
L - LANDBRUK L1: Bærekraftig matproduksjon i landbruket har økt mens klimagassutslippene er på samme nivå eller lavere sammenlignet med 2015			
L1: Bærekraftig matproduksjon i landbruket har økt mens klimagassutslippene er på samme nivå eller lavere sammenlignet med 2015			
1	Informere om og forvalte nasjonale tilskuddsordninger til drenering og miljøtiltak i jordbruket, inkl. fangvekster.	Follo Landbrukskontor	Det var stor etterspørsel etter tilskuddsmidler. 195 landbruksforetak søkte om og fikk innvilget midler til tiltak i Regionalt miljøprogram. Alle midlene som var bevilget til landbruket i Follo-kommunene innen ordningene Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) og tilskudd til drenering av jordbruksjord ble brukt. Omfanget av drenering økte betraktelig

Årsmelding 2023

			sammenlignet med 2022.
2	Videreutvikle Smak Ås og lokale markeds plasser som REKO-ringen i kommunen med fokus på bærekraftig og lokalprodusert mat.	Kultur og fritid	REKO-ringen er ikke en del av Smak-Ås, men mange av aktørene/produsentene er med i Smak-Ås arrangementene.
3	Bidra til å øke kompetanse og kunnskap om virkemidler og tiltak knyttet til klimagassreduksjon og fornybar energi i landbruket, som f.eks. klima- og energiplaner på gårdsbruk, klimarådgiving, karbonbinding, fornybare energiformer, fossilfrie maskiner og bruk av solenergi.	Follo Landbrukskontor i samarbeid med landbrukslagene	Follo landbrukskontor har planlagt og tilrettelagt for miljørådgiving til landbrukseiendommer som grenser til Bølstadbekken som renner ut i Årungen. Miljørådgiving omfatter også tiltak som reduserer utslipp av klimagasser fra jordbruksjord. For øvrig er dette oppgaver som i hovedsak ivaretas av andre institusjoner og organisasjoner, inkludert Innovasjon Norge og Norsk Landbruksrådgiving. Follo landbrukskontor har jevnlig dialog med disse.
L3: Landbruket er en sentral aktør i overgangen til et samfunn basert på fornybare biologiske ressurser			
L3.1: Skogproduksjonen til bruk av tre som byggemateriale og bioenergi har økt innen 2030			
L3.2: Karbonbinding i skog og jord er økt innen 2030			
4	Følge opp og kontrollere foryngelseskravet i skogbruksloven, informere om og forvalte tilskuddsordninger for	Follo Landbrukskontor	Arbeidet knyttet til tilskuddsordningene pågår kontinuerlig. Kontrollarbeidet er fullført som planlagt.

	ungskogpleie og fremme klimarobuste skoger.		
5	Støtte opp om å utvikle NMBU som utstillingsvindu for et klima- og miljøvennlig landbruk.	Follo Landbrukskontor	Follo landbrukskontor har i samarbeid med NMBU og NIBIO utarbeidet og publisert et omfattende kunnskapsgrunnlag for å utforme jordvernstrategier i Follo-kommunene.
6	Oppdatere Follo Landbrukskontor sine nettsider med informasjon om kurs, kompetanseheving og støtteordninger for klimagassreduksjon og fornybar energi i Landbruket, f.eks. fra Klimasmart landbruk Viken, Enova og landbruksrådgivingen.	Follo Landbrukskontor	Informasjon formidles på hjemmesida.
A - Arealbruk: Redusere klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer.			
1	Oppfordre til å dokumentere klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer i nye reguleringsplaner.	Plan- og byggesak	Krav om klimagassregnskap i detaljplaner er innført.
2	Inkludere klimagassutslipp som følge av arealbruksendringer i kommunens klimagassregnskap og arealregnskap.	Team samfunnsutvikling	Arealbruksendring er foreløpig ikke en del av klimaregnskapet i kommunen.
3	Være pådriver for å restaurere myr. Forutsetter finansiering / gjennomføring av Statsforvalteren.	Team samfunnsutvikling	Kartlegging av behov og muligheter vurderes igangsatt og det har vært kontakt med NMBU om mulig samarbeid. Det er opp til grunneier om de

			ønsker å restaurere myr. Kommunen er i så fall behjelpelig med å søke om tilskuddsmidler til dette.
--	--	--	---

Tiltaksliste - reduksjon indirekte utslipp

Tabell 3: Klimabudsjett for å redusere indirekte utslipp i Ås kommune 2023-2026

Tiltak nr.	Tiltak	Ansvarlig enhet (i samarbeid med)	Rapportering per 31.12.2023
ID: Generelt, Indirekte utslipp			
1	Fullelektronisk fagprogram for å redusere papirbruk og toner i kommunen	Organisasjon og fellestjeneste	Det jobbes kontinuerlig med å digitalisere prosesser og redusere papirforbruk og toner i kommunen.
2	Bidra i utviklingen av NMBU og Vitenparken som visningsvindu for bærekraftsmålene.	NMBU, Team samfunnsutvikling	Det er inngått en samarbeidsavtale med NMBU. BIT innovasjonssenteret er åpnet og vil være et ledd i fremvisningen av innovasjon og måloppnåelse av hele innovasjonssystemet på Campus Ås og i den generelle samfunnsutviklingen i Ås.
ID1: Alle nye, offentlige bygninger er nullutslippsbygg innen 2030.			
3	Når kommunen skal prosjektere nye bygg eller gjennomføre større rehabiliteringer, skal det i forkant utredes om gjenbruk og transformasjon av stående bygningsmasse vil være et bedre alternativ enn riving og nybygg, både for klima/miljø.	Prosjekt, Eiendom	Alternativer med gjenbruk av eksisterende bygningsmasse utredes i alle byggeprosjekter.

4	Ved prosjektering av nye kommunale bygg og større rehabiliteringsprosjekter (over 10 mill. kr.) skal tema innen miljø- og klima utredes og legges fram for politisk behandling (se tiltaksplan for detaljer).	Prosjekt, Eiendom	Ivaretas for alle byggeprosjekter over 10 mill. kroner.
5	Bruke klimagassregnskap og livssykluskostnader som en del av beslutningsunderlaget for miljøambisjoner for nye kommunale bygg og større rehabiliteringsprosjekter (over 10 mill. kr.) Klimagassregnskapet skal vise nødvendige tiltak for å oppnå en utslippsreduksjon på minst 30% i forhold til et referansebygg etter bransjenormen (Tek-17).	Prosjekt, Eiendom	Ivaretas for alle byggeprosjekter over 10 mill. kroner.
6	Stille klima/miljøkrav ved anskaffelse av håndverkertjenester og materialkjøp.	Eiendom, Kommunalteknikk	Ivaretas i anskaffelser.
7	Sirkulærøkonomi - øke egen kompetanse og oppfordre tiltakshavere til å øke levetiden på bygg ved å: - Rehabiliterer framfor å rive og bygge nytt - Gjenbruke eksisterende bygningsmasse og materialer. - Benytte bestandige og miljøvennlige materialer - Tilrettelegge for flerbruk og fleksibel bruk	Plan, byggesak og geodata, Prosjekt, Eiendom	Ivaretas i kommunens prosjekter, private oppfordres til det samme.
8	Sørge for effektiv bruk av kommunens bygningsmasse for å redusere behov for nybygg og driftsutgifter.	Eiendom	Det er jobbet med å gjennomføre tiltak for arealeffektivisering som ble vedtatt i budsjett 2023. Videre skal også flere bygg og tjenester kartlegges med mål om ytterligere arealeffektivisering.

Årsmelding 2023

9	Høyere prioritering av drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse for å redusere behov for nybygg og rehabilitering.	Eiendom	Avhenger av budsjettsituasjonen. Vedlikeholdsbudsjettet har blitt økt i de siste budsjetter, og det jobbes med å utvikle gode og effektive driftsrutiner for å opprettholde en tilfredsstillende standard. Utarbeidelse av eiendomsstrategi pågår.
10	Vurdere å kreve energimerke B i bygg der kommunen inngår leieavtaler, og ved reforhandling av eksisterende avtaler.	Eiendom	Ivaretas ved inngåelse og reforhandling av leiekontrakter.
ID2: Minst 65 % av husholdningsavfallet går til materialgjenvinning innen 2030			
11	Informasjonstiltak og holdningsskapende arbeid for at innbyggerne skal sortere ulike fraksjoner riktig.	Follo Ren (Kommunalteknikk)	Kommunalteknikk har fokus på dette i vår dialog med Follo Ren
12	Implementere kildesortering i flere fraksjoner ved alle kommunens enheter og bygg jf. ny renovasjonsavtale.	Eiendom	Prosjekt med å etablere løsninger for kildesortering for matavfall og plast er i gang.
13	Prosjekt med matavfalls-kompost og utvikling av skolehager: Bokashi- bønner på skolekjøkken og klasserom.	Grunnskole	Bokashi-bønner er innkjøpt på noen av skolene innenfor den økonomiske rammen av 50.000 kr.
14	Utvikle lokale miljøhus og miljøpunkt (opprette minst 20 nye miljøpunkt i Ås kommune).	Follo Ren Kommunalteknikk	Kommunen har dialog med Follo Ren om dette.
ID3: Matsvinn er redusert med 50 % innen 2030.			
15	Videreutvikle bruk av storkjøkkenprogrammet "Mathilda" på sykehjemmene for å redusere matsvinn i kommunens sykehjem.	Helsedrift (PMN)	Dette er nå tatt i bruk.

Årsmelding 2023

16	Bidra til å redusere matsvinn ved redistribusjon av matvarer på Innbyggertorget sammen med Foodsharing NMBU.	Ås innbyggertorg	Er igangsatt
17	Kurs i klimavennlig mat og reduksjon av matsvinn for nettverk av kokker/ansatte på barnehagenes kjøkken.	Barnehage	Kontakt med ulike kursleverandører er igangsatt og vil bli gjennomført i 2024
ID6: Deling, gjenbruk og redesign av ulike produkter har økt innen 2030			
18	Kjøre inn brukte møbler der det er mulig.	Økonomi (enheter som kjøper møbler)	Enhetene oppfordres til å kjøpe brukte møbler der det er mulig.
19	Fornye og utvide ordninger med utlånsutstyr på grunnskolene.	Virksomhet grunnskole	Eksisterende ordninger videreføres
20	Være pådriver for å etablere materialbank/gjenbruksstasjon for gjenbruk av byggematerialer.	Team samfunnsutvikling	Det har ikke vært ressurser til å igangsette dette lokalt. Kommunen følger arbeidet til Viken Fylkeskommune.
21	Forprosjekt: Etablere materialbank/gjenbruksverksted a la Remidas med materiale som barnehager, skoler og kulturskole kan bruke.	Team samfunnsutvikling	Ikke igangsatt. Tiltaket er ført opp i klimabudsjett for 2024, men må revurderes.
FELLES STRATEGIER			
FS1: Innkjøp			
1	Revidere kommunens anskaffelsesstrategi og anskaffelsesrutiner med mer fokus på miljø og klima (se tiltaksplan for detaljer).	Organisasjon og fellestjeneste	Revidert anskaffelsesstrategi med økt fokus på miljø, klima, dyrevelferd og samfunnsansvar er lagt frem for politisk behandling og vedtatt av kommunestyret 20. juni 2023.
2	Øke ressurser internt i kommunen til arbeid med miljøkrav i anskaffelser (kurse kommunens innkjøpere,	Økonomi	Det gjennomføres kurs og det etableres rutiner og maler som sikrer at det stilles miljøkrav i anskaffelser.

	rådgiving, rutineutvikling, maler m.m.)		
3	Kommunen samarbeider med Felles innkjøpskontor i Follo (FIK) om strengere retningslinjer for miljøkrav i anskaffelser og i kontrakter.	Økonomi	Kommunen samarbeider med Felles innkjøpskontor i Follo (FIK) om felles klima- og miljøkrav i anskaffelser. Felles innkjøpskontor har søkt og fått innvilget klimasatsmidler til en klimarådgiver innen anskaffelser.
FS2: Styringsverktøy og administrasjon			
4	Bruke og utvikle kommunens styringssystem og digitale verktøy (Framsikt) til klimabudsjett, klimaregnskap og miljøstyring.	Økonomi	Det er etablert klimabudsjett og klimaregnskap som leses inn i digitale verktøy (FRAMSIKT).
5	Være pådriver ovenfor næringslivet for å få flere miljøsertifiserte bedrifter i kommunen.	Team samfunnsutvikling	Det har i 2023 blitt sertifisert 3 nye bedrifter i Ås. Informasjon om miljøfyrtårnsertifisering er oppdatert på kommunens nettside.
FS3: Holdningsskapende arbeid			
6	Ta i bruk Ås kulturhus og bibliotekene som forum for debatt og diskusjon, veiledning og informasjon om klima- og miljøspørsmål.	Kultur, idrett og frivillighet og Bibliotek	Det er ikke gjennomført slike aktiviteter på kulturhuset i 2023.
7	Gjennomføre aktuelle kampanjer og konkurranser om bærekraftig forbruk, delingskultur og reduksjon av klimagasser.	Kultur, idrett og frivillighet, Team samfunnsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Arrangert sykkelmekkekurs for damer. • Arrangert flere sykkel- og gåkampanjer. • NMBUs Bygdebike-ordning er avviklet. Kommunen har tatt ansvar for

			avhending av de 100 syklene, som er gitt bort til flyktninger, frivilligsentralen og resterende skal gis til skoler.
8	Legge vekt på Rammeplanens føringer for bærekraftig utvikling blant annet ved å tilrettelegge for at prosjekter som gjennomføres med barna belyser klima og bærekraft.	Styrer i barnehagene	Dette er et kontinuerlig arbeid.
9	Jobbe med læreplanverket LK20 og nasjonal rammeplan for SFO sine føringer for bærekraftig utvikling. Gjennomføre prosjekter med tema klima og bærekraft.	Rektorer på grunnskolen	Alle skolene har egne prosjekter med tema klima og bærekraft
10	Samarbeide med NMBU og Vitenparken om pedagogiske opplegg om klima og bærekraft.	Grunnskole	Grunnskolen har gjennom Stats forvalterens DEkomp-ordning et samarbeid med NMBU om skolehage der alle skolene tilbys å delta. Det er søkt om videreføring av denne ordningen for 2024.
11	Bistå barnehager og skoler med søknader for å få støtte til klima- og miljøprosjekter.	Team samfunnsutvikling	Det har ikke vært behov for bistand.
FS4 Samarbeid med andre			
12	Deltakelse i Klima Viken og egenandel for å utløse støtte til klimatiltak fra Viken fylkeskommune.	Team samfunnsutvikling	Deltar på faste møter med Klima Viken. Det er ansatt en klimakoordinator for Klima- og energinettverket i Follo som bistår Ås kommune ved behov og arrangerer felles tiltak i Follo. Ås betaler egenandel.

Årsmelding 2023

13	Legge mer vekt på klima og grønt næringsliv v/rullering av kommunens næringsstrategi (inkl. redusere matsvinn, sirkulærøkonomi).	Team samfunnsutvikling	Temaplan for næring er under arbeid. Et av flere kunnskapsgrunnlag er rapporten «Grønne næringsmuligheter i Follo».
14	Støtte opp om lokale initiativ for flere muligheter for gjenbruk: Mat, møbler, fikselag og lignende initiativer fra frivillige.	Team samfunnsutvikling	<p>Utbygger har tatt initiativ til å etablere et BUA tilbud i Brekkeveien 12 som kommunen støtter opp om.</p> <p>Viken Fylkeskommune har publisert et gjenbrukskart hvor reparasjoner av klær og gjenbruksbutikker Ås kommune er inkludert.</p>
15	Støtte opp om evt. initiativ for å opprette senter/prosjekt for sirkulærøkonomisk næringsliv og oppstartsbedrifter i Ås sentralområde etter modell fra Vollebekk fabrikker i Oslo.	Team samfunnsutvikling	BIT innovasjonssenter har bærekraft som bærende prinsipp og da vil veiledning og inspirasjon til sirkulærøkonomisk næringsliv være et fokusområde.

Kommunens tjenesteområder

Politikk, stab og fellestjenester

Beskrivelse av virksomheten

Virksomheten omfatter i hovedsak den administrative ledelsen, sentrale stabs- og støttetjenester i tillegg til politiske organer. Tjenesten gir støtte og rådgivning til utøvende enheter, utøver ledelse og organisasjonsutvikling. Kommunens ledelse arbeider med helhetlig og strategisk planlegging som skal sette kommunen i stand til å møte fremtidige utfordringer.

Administrasjon omfatter i stor grad oppgaver med lovpålagt rapportering, oppfølging og søknad om tilskudd. Tiltak og viktige innsatser innenfor området er kommuneovergripende og virker på tvers av tjenester og tjenesteområder. Kostnadene til administrasjon henger tett sammen med kommunens organisering og hvordan oppgaver er fordelt mellom tjenesteenheter og sentral stab og støttetjenester.

Det avgjørende for en effektiv kommuneadministrasjon er ikke nødvendigvis hva administrasjonskostnadene alene utgjør. Det avgjørende er at kommunen løser sine administrative oppgaver på en måte som totalt sett gir lave kostnader og gode tjenester til brukerne.

Resultatområdene i virksomheten omfatter: 100 politisk styring, 110 kontroll og revisjon og 120 administrasjon.

Utvikling og utfordringer

Organisasjonsutvikling

Det er et kontinuerlig behov for å optimalisere kommunens organisering for å møte innbyggernes framtidige behov. Dette innebærer økt samhandling med kommunens innbyggere og mer og bedre tverrfaglig samarbeid mellom kommunens tjenester internt.

Fra 1.1.2023 ble ny og forenklet organisasjonsstruktur iverksatt. Det jobbes fortsatt med administrative tilpasninger for bedre balanse mellom leder- og stabsressurser. Virksomhetene *Sykehjem og boliger* og *Hjemmeboende* er nå samlet innunder én virksomhetsleder. Fra midten av september var ny assisterende kommunedirektør på plass.

Digitalisering

Sammen med kommunens IKT-partner StorFollo IKT har kommunen fokus på digitaliseringsprosjekter som fører til endring og fornyelse av tjenester, prosesser og arbeidsmåter. Ved å vurdere ulike ideer og behov opp mot hverandre, sikrer vi en vektning som gjør at vi satser på de løsningene som gir en mer effektiv ressursbruk og som i størst grad gir en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv, frivillig sektor og ansatte.

Signert avtale for IKT driftstjenester

De tre deltakerkommunene i StorFollo IKT (SFIKT) har jobbet tett med vurdering av løsninger for IKT driftstjenester det siste året. De tre kommunenes ledelse har sett det som viktig og riktig at IKT-driften legges til en større organisasjon. Ås kommune har i juli 2023 signert avtale med IKOMM AS. Ås kommune har dermed blitt medeier i en større og mer robust IKT organisasjon. Avtalen trådte i kraft 1. august. IKT-driftsoppgaver vil gradvis overføres fra StorFollo IKT til IKOMM, og det er signert en egen avtale for en interimperiode frem til full overgang til IKOMM.

Det viste seg i prosessen at IKT-området er underbudsjettet, både innen drift av SFIKT, kjøp av andre IKT tjenester fra andre leverandører og knyttet til etterslep på nettverket i kommunale bygg. Dette skyldes en kombinasjon av at SFIKT har vært underbudsjettet i forhold til økte krav til levering av tjenester, særlig høy prisvekst innen IKT tjenester de senere årene og økt behov for spesialkompetanse for å ivareta krav til sikkerhet og drift av nye systemer. Dette er det delvis justert for i budsjettreguleringer for 1. og 2. tertialrapport. Økte priser fra leverandører og økte sikkerhetskrav medfører fortsatt behov for å justere budsjettene.

Med en avtale med IKOMM får kommunen et større og bredere driftsmiljø for å ivareta vår IKT drift, inkludert sikkerhet, nettverk, helpdesk o.l. Dette er viktig i en tid da sikkerhet og oppetid knyttet til IKT-løsninger blir stadig viktigere for tjenestene vi gir våre innbyggere. IKOMM vil etablere en egen avdeling i Follo som vil være lokalisert på Vinterbro. Denne avdelingen vil betjene kommunene Ås, Nesodden, Frogn og Vestby.

Digitalisering

Prosjektet «Digitalt førstevalg» jobber med mål om at innbyggere og næringsliv skal ha et digitalt førstevalg for digitale tjenester, og kommunikasjon med Ås kommune. Digitalt førstevalg gjelder også interne arbeidsprosesser for de ansatte.

Følgende prosjekter har vært prioritert i 2023:

- Vurdering og overgang til ny leverandør av IKT driftstjenester.
- implementering og drift av nytt sak og arkivsystem til skybasert løsning og ny digital modul for byggesak.
- Implementering av ny telefoni- og sentralbordløsning.
- Rydding i IKT lisenser og forberede implementering av eADM, et nytt system for styring av brukerkontoer og tilganger.
- Implementering av nytt system for e-handel.

Ny løsning for sentralbord og telefoni

Telenor har varslet at de ikke vil vedlikeholde og drifte fasttelefoninettet fremover. Nytt telefonsystem har derfor vært et prioritert prosjekt. Økt bruk av mobiltelefoni og annen kommunikasjon gjennom teams har vært sentralt vurderingene av fremtidige løsninger for telefoni. Ny løsning for telefoni og sentralbord ble gjennomført høsten 2023 i samarbeid med ny IKT leverandør IKOMM. Foreløpig må gammel telefonsentral beholdes for å ivareta trådløse fasttelefoner på sykehjemmet og porttelefoner som er knyttet til den gamle sentralen. I tillegg må alle dagens telefoner flyttes over på ny løsning. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Kartlegging av IKT lisenser

Det er igangsatt et arbeid med å kartlegge kommunens IKT lisenser med sikte på å redusere kostnadene og rydde i antall brukere. Prosjektet har bidratt til reduserte lisenskostnader og økt datasikkerhet som følge av økt kontroll på brukere. Det vil også bidra til reduserte klimautslipp da rydding i brukere reduserer kommunens lagring av data.

I forbindelse med overgang til IKOMM som IKT driftsleverandør har kommunen forberedt overgang til eADM. Dette er et nytt system for styring av brukerkontoer og tilganger.

Valg

Det er gjennomført kommunevalg og forberedelser og gjennomføring av valget er en stor oppgave som har hatt høy prioritert i 2023. Dette er en stor oppgave og hele organisasjonen har bistått med ressurser til gjennomføring av valget.

Anskaffelser

Kommunestyret har 20.6.2023 vedtatt ny anskaffelsesstrategi for Ås kommune med økt fokus på miljø, klima, dyrevelferd og samfunnsansvar. Det skal utarbeides en tiltaksdel med tiltak for å oppnå kommunens mål innen miljø, klima og samfunnsansvar, som også konkretiserer kravene for ulike type anskaffelser. Tiltak som kan legge til rette for anskaffelser av kortreiste produkter og ivareta dyrevelferd skal innarbeides i tiltaksplanen.

Internkontroll

Alle virksomheter har rapportert på hvordan det jobbes med oppfølging av avvik som er meldt i kommunens avvikssystem.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	43 714	48 662	48 768	106
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	30 205	34 193	22 442	-11 751
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	16 226	22 431	24 228	1 797
Overføringsutgifter	23 655	8 277	7 902	-375
Finansutgifter	8 506	10 711	10 822	111
Sum Driftsutgifter	122 306	124 274	114 162	-10 112
Salgsinntekter	-334	-383	-561	-178
Refusjoner	-5 699	-8 572	-6 576	1 996
Overføringsinntekter	-2 550	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 576	-347	-324	23
Sum Driftsinntekter	-17 159	-9 302	-7 461	1 841
Netto resultat	105 147	114 972	106 701	-8 271

Kommentar til status økonomi

Politikk, stab og fellestjenester har et samlet merforbruk på 8,2 mill. kr. Dette skyldes følgende forhold:

- 6,5 mill. kr økte utgifter til IKT og digitalisering. Budsjettet har i utgangspunktet vært underbudsjettet i forhold til økt bruk av digitale tjenester og økte priser på IKT lisenser og tjenester. Det har også vært nødvendig å øke IKT sikkerheten, og dette medfører økte kostnader. Ås kommune har i juli 2023 signert avtale med IKOMM AS. Ås kommune blir med dette medeier i en større og mer robust IKT organisasjon. Avtalen trådte i kraft 1. august. IKT-driftsoppgaver vil gradvis overføres fra StorFollo IKT til IIKOMM, og det er signert en egn avtale for en interimperiode frem til full overgang til IKOMM. Det viser seg i prosessen at IKT-området er underbudsjettet, både innen drift av SFIKT, kjøp av andre IKT tjenester fra andre leverandører og knyttet til etterslep på nettverket i kommunale bygg. Dette skyldes en kombinasjon av at SFIKT har vært underbudsjettet i forhold til økte krav til levering av tjenester, særlig høy prisvekst innen IKT tjenester de senere årene og økt behov for spesialkompetanse for å ivareta krav til sikkerhet og drift av nye systemer.
- Kommunedirektøren gjennomførte i 2023 en administrativ omorganisering med bl.a. reduksjon av fem overordnede lederstillinger. Det ble budsjettet med en innsparingsgevinst på 5 mill. kr, i tillegg til at noe av lønnsbesparelsen også skulle kunne omdisponeres til andre stillingsfunksjoner. Innsparingskravet var basert på en forutsetning om effektivisering av innsparingen allerede fra 1. januar. Det samlede innsparingskravet gjelder hele organisasjonen, men innsparingen ble budsjettet på politisk, stab og fellestjenester. Det viste seg vanskelig å få

Årsmelding 2023

fullårseffekt at dette tiltaket da det tok noe tid inn i 2023 før reduksjonen lot seg iverksette fullt ut. Dette gir et negativt avvik på 1,8 mill. kr. Dette oppveies noe av positive avvik andre steder i organisasjonen knyttet til reduksjonen da ikke alle budsjettjusteringer er gjennomført.

- 2 mill. kr knyttet til merutgifter på medisinske tjenester og kostnader til gjesteinnbyggeroppgjør fastlegeordningen.

Samtidig er det et mindreforbruk som følge av vakanser på stabene som reduserer merforbruket.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	6 590	6 191	5 739	5 941	6 601
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr. pr. innb (B) *) **)	500	314	375	429	507
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	222	217	223	134	142
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B) *) **)	4 666	4 498	4 030	4 324	4 904
Lønnsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	3 049	2 931	2 105	2 981	3 509
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B) *) **)	6 186	5 738	5 306	5 164	5 938
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	7,5 %	6,7 %	6,0 %	5,5 %	6,7 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Utgifter til administrasjon og styring har gått ned fra 6,7 % til 6 % av totale driftsutgifter i kommunen. Dette er lavere enn landet, men over Kostragruppe 9. I 2022 var det en gjennomgang av organisasjonsstrukturen på ledernivå. Resultatet av gjennomgangen er færre lederstillinger, og dette har gitt resultater i 2023.

Politisk styring

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	4 616	6 826	6 762	-63	-0,9 %

Kommunedirektør

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	2 181	2 832	985	-1 846	-187,3 %

HR Organisasjon

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	18 198	18 902	20 630	1 727	8,4 %

Økonomi og digitalisering

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	46 475	59 703	53 098	-6 606	-12,4 %

Fagstab

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	33 586	18 669	16 795	-1 873	-11,2 %

Prosjektavdeling

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	91	8 040	8 430	390	4,6 %

Barnehage

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhet barnehage omfatter to resultatområder: 201 Førskole og 211 Styrket tilbud til førskolebarn.

Ås kommunes barnehagetilbud er mangfoldig og består av 6 kommunale, 12 private barnehager, 2 private familiebarnehager og spesialpedagogisk ressursteam. Kommunen har som barnehageeier ansvaret for tilbudet i den enkelte barnehage og for at den enkelte barnehage drives i samsvar med gjeldende regelverk, samt ansetter tilstrekkelig og kompetent personale. Kommunen er også lokal barnehagemyndighet og skal se til at barnehagene drives og praktiserer i samsvar med barnehageloven med forskrifter.

Barnehagens samfunnsmandat er basert på en helhetlig tilnærming til barns utvikling, samt at barndommen har en egen verdi. En helhetlig tilnærming er et uttrykk for et pedagogisk grunnsyn som ser omsorg, lek, læring og danning i sammenheng.

Barnehagene har ulike profiler og satsningsområder, og varierer i størrelser og gruppeorganisering. Geografisk ligger barnehagene spredt rundt om i hele kommunen.

De kommunale barnehagene i Ås har gjennom mange år jobbet systematisk og kontinuerlig med tydelig og god pedagogisk forankring tilknyttet Reggio Emilia pedagogikken. Dette innebærer at de kommunale barnehagene tilrettelegger for læring i formelle og uformelle situasjoner og etterstreber å tilby barna et rikt og stimulerende læringsmiljø der barnas medvirkning er i fokus. Det tilrettelegges for at barna skal få tenke selv, utforske selv og skape egne teorier. Personalets oppdrag er å legge til rette for ulike læringsarenaer som kan gi de muligheter til å skape sammenhenger.

Utvikling og utfordringer

Barnehage er først og fremst en pedagogisk institusjon og møteplass for barn. Det er en arena for fellesskap for store og små. Hovedsatsingen i år har dreiet seg om å videreutvikle barnehagenes plass i oppvekstfellesskapet. Dette innebærer at barnehagene skal være et styrkende ledd i laget rundt barna. I 2023 ble det fokusert på pedagogisk ledelse, psykososialt miljø og bedre tverrfaglig samarbeid. For å skape dra kraft rundt satsningene søkte Oppvekst på nasjonale tilskuddsmidler og fikk tildelt midler. Midlene har blitt brukt på ulike kompetansetiltak som plandager, nettverkssamlinger, fagsamlinger og ledernetverk. Tiltakene har inneholdt elementer fra felles verdigrunnlag som barnehagene støtter seg på, og som er i tråd med nasjonale føringer om inkludering, tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid. Arbeidet har krevd et utviklingsorientert lederskap som evner å skape gode strategier og videreutvikle kompetansen i det tverrfaglig samarbeidet. Samhandlingsmodellen BTI har vært en støtte i dette arbeidet.

Årsmelding 2023

Rammeplanen og endringer i barnehageloven knyttet til barns rett til trygt og godt psykososialt miljø stiller høye krav og forventninger til hvordan en helhetlig, systematisk og inkluderende praksis skal gjøre en forskjell for det enkelte barnehagebarn. Endringene har fått betydning for barnehagenes praksis. Barnehagene har rettet fokuset på å forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. Gjennom dette har det blitt arbeidet sterkt med å videreutvikle og skape inkluderende fellesskaper i barnehagene hvor alle skal føle seg sett og anerkjent som en likeverdig og verdifull deltager.

Gjennom Bedre tverrfaglig innsats (BTI) satsningen har det blitt jobbet ytterligere med å videreutvikle den tverrfaglige samarbeids kulturen på tvers av virksomhetene. Effekten av innsatsen viser at det har blitt kortere vei fra uro til bekymring, ansatte bruker samhandlingsmodellen, det er økt kjennskap og kunnskap på tvers av virksomheter og både familier og ansatte har fått nye tverrfaglige samarbeids arenaer.

Nasjonale føringer om tidlig innsats og et større fokus på rett kompetanse nærmere barna, livsmestring og inkludering har ført til et større behov for ansatte med økt kompetanse til barn med utviklingsmessige vansker. I tillegg erfares det at fokuset på tidlig innsats bidrar til behov for økt innsats i virksomhet barnehage. Behovet er dynamisk og øker jevnt utover barnehageåret. Dette utfordrer ressursene da de er konstante.

Barnehagene i Ås drives effektivt. Økende krav og fokus på barnehagesektoren utfordrer nå små ressurser for å løse barnehageoppgavene i kommunen - særskilt på barnehagemyndighets oppgavene. En forutsetning for effektiv drift av de kommunale barnehagene er god kapasitetsutnyttelse. Barnehagesektoren har lovfestet pedagog- og bemanningsnorm som innebærer at det i hovedsak er antall barn med barnehageplass som styrer utgiftene. Det vil si at det aller meste av barnehagenes budsjett er knyttet til lovfestet grunnbemanning. Barn som fyller 1 år innen utgangen av november har rett på barnehageplass. I påvente av at barnas rett til plass inntreffer, må flere barnehageplasser stå vakante i høstmånedene.

En utfordring de senere årene har vært overkapasitet av barnehageplasser i Ås kommune. Denne trenden har snudd og det jobbes med å planlegge for gode løsninger for å innfri barns rett til barnehageplass fremover jmf vedtatt barnehagebehovsplan.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	122 924	132 332	126 870	-5 462
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 241	5 287	5 498	211
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	98 004	114 972	109 179	-5 793
Overføringsutgifter	731	845	4 613	3 769
Finansutgifter	4 662	4 494	4 494	0
Sum Driftsutgifter	231 561	257 930	250 654	-7 275
Salgsinntekter	-20 111	-19 245	-19 239	6
Refusjoner	-21 939	-28 330	-19 594	8 735
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-4 024	-210	-210	0
Sum Driftsinntekter	-46 074	-47 785	-39 043	8 741
Netto resultat	185 487	210 145	211 611	1 466

Kommentar til status økonomi

Virksomheten viser et mindreforbruk på 1,45 mill. kr ved årsslutt. Mindreforbruket skyldes i hovedsak et mindreforbruk til ordinær drift av kommunale barnehager. Mindreforbruket skyldes i hovedsak sykefravær og utfordringer med å skaffe vikarer.

Virksomheten har et merforbruk knyttet til spesialpedagogiske tiltak på 1,9 mill. kr i kommunale barnehager, etter at refusjoner til private barnehager er betalt ut. Dette merforbruket er dekket inn med omdisponering av stillinger i Tunveien barnehage grunnet nedgang i barn, samt stram styring i de øvrige kommunale barnehagene.

Driftstilskudd til private barnehager viser merutgifter på ca 3,3 mill. kr. Men refusjoner for gjestebarn fra andre kommuner viser merinntekter på 3,2 mill. kr. Det kan synes som at veksten utover det som er budsjettert for private barnehager, skyldes en økning i opptak av barn fra andre kommuner.

Årsmelding 2023

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	16,5 %	15,4 %	15,8 %	14,5 %	14,2 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) *) **)	187 589	176 899	194 127	211 825	214 241
Produktivitet					
Antall barn (korrigert) per årsverk grunnbemanning i barnehager, kommunale barnehager	5,9	5,9	5,8	5,7	5,6
Antall barn (korrigert) per årsverk grunnbemanning i barnehager, private barnehager	5,6	5,6	5,6	5,7	5,6
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskolebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser (B) (B) *)	62 496	66 930	75 197	104 801	93 598
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr) (B) *)	69,0	64,1	70,7	75,6	75,9
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B) *)	194 347	182 765	198 790	213 113	209 318
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) (B) *)	90,0	84,6	92,0	98,7	96,9
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 688	12 726	12 493	12 428	12 076
Dekningsgrad					
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	1,4 %	2,7 %	3,2 %	5,8 %	5,1 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	91,2 %	92,5 %	93,8 %	90,5 %	88,8 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	99,5 %	98,9 %	97,7 %	97,7 %	97,3 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	51,9 %	52,0 %	51,8 %	38,0 %	50,7 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	24,7 %	24,2 %	24,0 %	17,0 %	19,1 %
Kvalitet					
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,3	6,2	6,1	6,1	5,9
Kommunekasse					
Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn (B) (Kommunekasse) *) **)	815	789	886	1 008	971

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Årsmelding 2023

De kommunale barnehagene i Ås opererer svært effektivt, noe som vises av kostraindikator «Korrigerede brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage». Denne indikatoren viser at driftsutgiftene per barn er lavere enn snittet i landet uten Oslo, og sammenlignbare kommuner.

Justert for inflasjon har utgiftene i barnehagene økt fra 2022 til 2023 per barn, men er fortsatt på et lavere nivå enn snittet i landet uten Oslo og kostragruppe 09.

Netto driftsutgifter per innbygger (211) styrket tilbud til førskolebarn har økt fra 2022 til 2023. Liknende økninger har man også sett i sammenligningsgrunnlaget.

De kommunale barnehagene har et høyere antall barn per årsverk enn de private barnehagene, landet uten Oslo og kostragruppe 09.

Barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	79 320	98 745	100 512	1 767	1,8 %

Frydenhaug barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	13 530	13 831	13 504	-327	-2,4 %

Solbergtunet barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	23 773	25 048	24 801	-247	-1,0 %

Søråsteigen barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	20 918	22 195	22 358	162	0,7 %

Nordby barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	14 251	14 734	14 724	-10	-0,1 %

Vinterbro barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	15 990	15 906	15 598	-308	-2,0 %

Tunveien barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	17 706	19 686	20 115	429	2,1 %

Grunnskole

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhetsområdet omfatter tre resultatområder (KOSTRA-funksjoner):

202 Grunnskole
215 Skolefritidstilbud
223 Skoleskyss.

Tjenesteområdet grunnskole består av følgende enheter:

- 6 barneskoler med SFO
- 2 ungdomsskoler

Skolene varierer i størrelse fra ca 110 elever til ca. 500 elever, totalt rett i underkant av 2600 elever.

Skolen skal jobbe mot at elevene skal utvikle kunnskap, dyktighet og holdninger for å kunne mestre livene sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Skolen bygger på prinsippet om likeverdig og tilpasset opplæring for alle i en inkluderende skole.

Utvikling og utfordringer

Ås-skolen har følgende utviklingsområder: *lesing, utvikling av profesjonsfellesskap og læringsmiljø, læreplanfornyelsen, gode overganger, bærekraftig utvikling og pedagogisk bruk av digitale verktøy.*

Det arbeides med bruk av gode verktøy for utviklingsområdene, slik at skolene kan gi elevene best mulig opplæring og stå rustet i arbeidet med nye læreplaner. Ås-skolen har 1:1 dekning med enten PC eller læringsbrett til alle elever og ansatte. I tillegg til digitale læremidler brukes også fysiske læremidler, utgangspunkt for hva som skal brukes når er pedagogenes profesjonelle skjønn. Samlet sett hadde Ås-skolen gode resultater på nasjonale prøver.

Ås-skolen opplever at perioden med pandemi og smittevern tiltak har hatt en negativ konsekvens for mange barn og unge. Dette kommer til syne i økt antall elever som strever med alt fra bekymringsfullt skolefravær, faglig strev, utfordrende adferd og utrygge sosiale miljøer. Et av flere tiltak for å forsøke å møte dette innenfor gjeldene rammer, er innføringen av BTI (bedre tverrfaglig innsats), for hele oppvekstfeltet. Ås kommune mener at innføringen av BTI er et viktig hjelpemiddel til å gjøre innsatsen overfor barn, unge og familier som strever mer helhetlig og koordinert. Resultater av arbeidet begynner å bli synlig gjennom økt tverrfaglig samarbeid i enkeltsaker og økt faglig forståelse mellom virksomhetene.

Nordbytn ungdomsskole har over tid strevd med utfordringer i elevmiljøet. Det har vært nødvendig å sette inn omfattende tiltak for å snu utviklingen ved skolen. Tiltak som ekstern bistand og økt voksentetthet har vært nødvendig for å ivareta elevene og de ansatte. Ås kommune ser at tiltakene virker, men det er en krevende prosess og det vil ta tid å komme helt i mål. Tiltaket med ekstern bistand er avsluttet, men det understrekes viktigheten av å videreføre styrkingstiltak som økt voksendekning, økt tilfang av annen kompetanse enn pedagogisk, samt fokus på kompetanse- og kulturbyggingstiltak.

Det arbeides videre med å utvikle alternative læringsarenaer for elever på ungdomstrinnet som trenger en mer praktisk og tilrettelagt opplæring. Fra mars 2023 har Nordbytn ungdomsskole tilgang til å bruke Begeistringens hus på Breivoll, med mindre grupper alle dager i uken. Det arbeides med hva dette tilbudet skal bli for å favne flest mulig av elevene som et alternativt tilbud, i deler av skoleuken. Ås

ungdomsskole og Nordbytun ungdomsskole har begge opprettet "Basen" med mål om å gi trygg og tilrettelagt opplæring for elever som trenger det innenfor egen skole. Det gjøres erfaringer for videre læring og utvikling begge steder.

Krigen i Ukraina har ført til en økning av antall elever som har behov for et opplæringstilbud i grunnleggende norsk. For å møte det økte kapasitetbehovet ble tilbudet om velkomst-tilbudet fra skoleåret 22/23 delt mellom Brønnerud og Nordby på barnetrinnet og mellom Ås ungdomsskole og Nordbytun ungdomsskole på ungdomstrinnet. Velkomsttilbudet har så langt kun vært sør i kommunen.

Skolene fortsetter samarbeidet med PPT for å få etablert gode tiltak for tilpasset opplæring og bruken av ressursteam. Målet har vært å snu ressursbruken fra vedtak om spesialundervisning til god tilpasset opplæring for alle. Dette gir skolene økt handlingsrom for å møte elevenes behov.

Fra 1.8.2023 tilbys alle elever på 2.trinn gratis 12-timers tilbud på SFO. Ordningen fungerer godt, ca 95% av alle elever bruker tilbudet.

Omstilling og effektivisering

- Skolestruktur er det sterkeste virkemidlet for å kunne drive tjenesteområdet effektivt. Kroer skole er lagt ned fra 1.8.2023 og elevene er overført til Rustad skole. De ansatte har fått tilbud om stillinger i Ås kommune.
- Åsgård skole har flyttet inn i ny, flott skole. Skolen ble offisielt åpnet 28.8.2023.
- Ås kommune har søkt og fått innvilget kompetanse hevingsmidler til et systematisk arbeid med inkludering via Statforvalterens økonomiske støtteordninger Desentraliserte kompetansehevingsmidler og Kompetanseløftet. Virksomhet grunnskole, barnehage og barn, unge og familier har gjennomført plandager for alle ansatte i virksomhetene ved oppstart av nytt skoleår.
- Innføringen av BTI på kommunalområdet er et viktig hjelpemiddel til å gjøre innsatsen overfor barn, unge og familier som strever mer helhetlig og koordinert.
- Skolelederne deltar på et praktisk tilrettelagt internasjonalt lederopplæringsprogram i regi av KS, med mål om å skape en robust og samkjørt skoleledergruppe som er faglig oppdaterte. Dette har vært positivt og utviklende. Programmet gjennomføres i samarbeid med Vestby kommune og går over 3 kalenderår. Programmet dekkes i stor grad av OU-midler søkt fra KS.

Skolestruktur er det sterkeste virkemidlet for å kunne drive tjenesteområdet effektivt. Store skoler som står med overkapasitet og små skoler med raskt synkende elevtall er svært kostnadskrevende.

Analysen viser at grunnskole drives svært kostnadseffektivt med gode resultater. KOSTRA-analysen avdekker at det er ett område grunnskole ligger vesentlig høyere enn egen KOSTRA-gruppe og landet ellers, det gjelder kostnader til skolebygg. Dette har blitt bedret gjennom nedleggelsen av Kroer skole, men både Rustad skole og Åsgård skole har fremdeles stor plasskapasitet. Brønnerud skole har et raskt fallende elevtall, fra høsten 2024 vil det være ca. 90 elever ved skolen. Det vil være mulig å inkludere elevene på Brønnerud i Åsgård skole. Realisering av effektiviseringskravet for grunnskole må sees i sammenheng med viljen til å gjøre strukturelle endringer.

Grunnskole erfarer det er en økende gruppe elever som strever på ulike måter. Dette synes både på resultater fra Ung dataundersøkelsen og Elevundersøkelsen. Dette strevet gir seg utslag på ulike måter, bl.a adferd og bekymringsfullt skolefravær. Noe som igjen gjør at behovet for flere voksne med riktig kompetanse øker utover de økonomiske rammene.

Nye nasjonale krav som trådte i kraft 1.8.2023:

- Det innføres 12 timer gratis kjernetid på SFO for 2.trinns elever

Nye nasjonale krav som trer i kraft fra 1.8.2024:

- Ny opplæringslov trer i kraft 1.8.2024
- Det innføres 12 timer gratis kjernetid på SFO for 3.trinns elever

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	260 395	275 704	266 323	-9 380
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	20 761	24 737	19 249	-5 487
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	8 939	8 418	9 138	720
Overføringsutgifter	2 657	3 095	3 302	207
Finansutgifter	1 787	1 418	1 418	0
Sum Driftsutgifter	294 539	313 372	299 431	-13 941
Salgsinntekter	-19 187	-15 426	-14 768	658
Refusjoner	-28 979	-30 356	-21 574	8 782
Overføringsinntekter	-52	-752	-93	659
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 456	-1 849	-1 849	0
Sum Driftsinntekter	-49 675	-48 383	-38 284	10 099
Netto resultat	244 864	264 989	261 147	-3 842

Kommentar til status økonomi

Virksomheten viser et merforbruk på 3,8 mill. kr ved årsslutt.

Per 1. og 2. tertial har det blitt meldt om merforbruk knyttet til håndtering av utfordringer ved Nordbytn ungdomsskole og økning av elever ved Rustadtunet fra høsten 2023.

Per oktober ble det varslet en prognose for årsslutt på 1,7 mill. kr i merforbruk. Samtlige skoler melder om utfordringer knyttet til enkeltelever som strever og krever økte ressurser, samt at siste del av 2023 har vært preget av et ekstraordinært høyt sykefravær. Dette er særlig ressurskrevende og sårbart ved Rustadtunet skole. Nordbytn ungdomsskole er i positiv utvikling, men store endringsprosesser krever ekstra ressurser over tid.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år *) **)	103 766	100 229	103 229	114 182	114 892
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B) *) **)	7 938	7 295	12 907	12 391	13 551
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	1 857	1 823	1 479	2 752	2 727
Produktivitet					
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	13,8	13,9	13,9	12,8	12,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B) *)	109 194,2	104 017,6	109 919,8	120 926,9	124 420,4
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B) *)	144 879	139 338	142 652	149 384	153 139
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B) *)	39 998	34 653	36 255	35 441	37 451
Dekningsgrad					
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	5,1 %	4,3 %	5,2 %	8,2 %	8,1 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	2,2 %	2,4 %	3,0 %	4,7 %	6,0 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	96,4 %	97,2 %	97,0 %	97,1 %	97,3 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	71,3 %	78,2 %	75,6 %	65,2 %	66,6 %
Kvalitet					
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	4,1	4,1	3,9		

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Hovedandelen av kostnadene knyttet til grunnskolevirksomheten bokføres under funksjon 202. Indikatoren «Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev» viser en høyst effektiv drift av skolene i Ås sammenlignet med både landsgjennomsnittet og referansegruppen (kostragruppe 09).

Skolelokaleutgifter i Ås er betydelige. Likevel, selv når disse utgiftene tas med i betraktningen, viser sammenligningen at kostnadene per elev forblir lavere enn referansegruppen.

Det å bruke pedagogenes kompetanse på en hensiktsmessig måte innenfor de gjeldene lovkravene, er avgjørende for å holde kostnadene på et gunstig nivå. Kostraindikator «Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.- 10. årstrinn» viser at gruppestørrelsene i Ås tilsvarer kommuner i Viken, som er noe høyere enn både landsgjennomsnittet og referansegruppen.

Andelen elever som bruker kommunal og privat SFO-ordning er vesentlig høyere i Ås enn både landsgjennomsnittet og kostragruppe 09.

Grunnskole

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-1 580	513	5 784	5 271	91,1 %

Brønnerud skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	17 323	16 624	15 540	-1 084	-7,0 %

Kroer skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	10 792	5 666	5 636	-30	-0,5 %

Nordby skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	27 087	29 149	27 470	-1 679	-6,1 %

Rustad skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	48 194	53 661	52 207	-1 454	-2,8 %

Solberg skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	18 917	20 970	20 082	-888	-4,4 %

Åsgård skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	31 432	32 708	31 032	-1 675	-5,4 %

Sjøskogen skole og SFO

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	21 018	21 888	20 923	-965	-4,6 %

Ås ungdomsskole

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	40 621	46 344	47 066	722	1,5 %

Nordbytun ungdomsskole

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	31 058	37 466	35 407	-2 059	-5,8 %

Barn unge og familier

Beskrivelse av virksomheten

KOSTRA funksjoner i virksomhet Barn, unge og familier:

- 201 Førskole
- 202 Grunnskole
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn
- 231 Aktivitetstilbud barn og unge
- 244 Barneverntjeneste
- 251 Barneverntiltak, når barnet ikke er plassert av barnevernet
- 252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet
- 253 Helse og omsorgstjenester i institusjon
- 254 helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 241 Diagnose, behandling re-/habilitering
- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Virksomhet Barn, unge og familier består av enhetene Forebyggende helsetjenester, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), Innsats og koordinering og Barneverntjenesten. Til sammen utgjør disse enhetene kommunes samlede hjelpetilbud til barn, unge og familier gjennom blant annet helsestasjon, skolehelse, ungdomshusene, støttesamtaler og veiledningstilbud til vedtak etter Helse- og omsorgstjenesteloven og Barnevernloven. I tillegg har virksomheten ansvar for kommunes kriminalitetsforebyggende arbeid (SLT), samt koordinering av den systematiske samhandlingen og kompetansehevingen på hele oppvekstfeltet. Virksomheten innehar også sentrale knutepunktsfunksjoner hva gjelder å koordinere kommunes innsats om vold i nære relasjoner og fritidsaktiviteter til barn og unge i kommunen og samarbeidet med BUP.

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Virksomhetens hovedmål er at alle enhetene hver for seg skal gi et forsvarlig tilbud i henhold til lovkrav og nasjonale føringer. I tillegg jobber virksomheten målrettet med føringene vedtatt i kommunenes handlingsprogram med å tidlig oppdage barn og ungdom som strever og bidra til at disse får relevant og koordinert hjelp. Virksomheten skal blant annet ha tilbud til gravide, barn, unge og foreldre som bidrar til god helse, trygge oppvekstmiljø og tilhørighet i Ås-samfunnet. Der det er nødvendig skal man gi tidlig og helhetlig innsats.

Oppvekstfeltet jobber kontinuerlig med det psykososiale miljøet i barnehager og skoler, dette i nært samarbeid med hjelpetjenestene i virksomhet Barn, unge og familier.

Barnehage og skole har fokus på inkluderende og trygge læringsmiljø for barn og unge. PPT er en viktig samarbeidspartner i dette arbeidet.

Helsestasjonen og skolehelsetjenesten er to sentrale tiltak for barn og unge i skolealder. I tillegg har virksomheten ansvar for de helsestasjonene for ungdom og studenter, samt de to ungdomshusene i kommunen, tilbud som er åpent og tilgjengelig for alle ungdommer. Disse tilbudene er sentrale i det forebyggende arbeidet og for å fange opp og sette barn og unge i kontakt med øvrig hjelpeapparat der det er nødvendig.

Barne- og ungdomsteamet jobber individuelt med barn og familier som trenger en mer tilpasset hjelp og samarbeider tett med BUP for å ivareta barn med psykiske utfordringer. Teamet tilbyr også ulike gruppetilbud.

For barn som har særlige behov kan ulike tiltak etter helse- og omsorgstjenesten være nødvendig. Barnekoordinator koordinerer innsatsen rundt de barna med langvarige, omfattende og sammensatte behov.

Barneverntjenesten bistår de familiene som strever aller mest med ivaretagelse av daglig omsorg, psykisk uhelse, vold og rus.

Virksomheten jobber aktivt for at innsatsen som gis til barn, unge og familier skal være likeverdige og helhetlige, og gis med utgangspunkt i innbyggernes behov gjennom:

- Systemarbeid
- Kompetente ansatte
- Brukermedvirkning

Systemarbeid:

Oppvekstområdet er i gang med å iverksette samhandlingsmodellen "Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) i alle virksomheter. Viktige elementer i implementeringen er systematiske opplæringsarena for ansatte og samhandlingsarenaer satt i system, som opprettelsen av tverrfaglig ressursteam for barnehagene og for skolene.

Erfaringene så langt er at BTI er et viktig hjelpemiddel for at barn, unge og familier som strever skal få hjelp på et tidligere tidspunkt. Virksomhet Barn, unge og familier har en nøkkelrolle i dette arbeidet, fordi ansatte i virksomheten har spisskompetanse på flere ulike fagfelt.

SLT-modellen bidra til et systematisk samarbeid mellom kommunen og politiet og nødvendige samarbeidsarealer innad i kommunen for å forebygge rus og kriminalitet.

Kompetente ansatte:

For å sikre en helhetlig praksis og kunnskap har man på tvers av virksomhetsområdene på oppvekstfeltet, laget en strategisk, tverrfaglig kompetanseplan. Denne bidrar til at ansatte får nødvendig kompetanse for å kunne bistå barn, ungdom og foreldre. De fleste av kompetansehevingene er finansiert av tilskuddsmidler fra statlige, søknadsbaserte midler.

Virksomheten opplever at barn, unge og familier har mer komplekse og alvorlige hjelpebehov enn tidligere. Dette har ført til at virksomheten har igangsatt større kompetansehevinger for å kunne gi tilpasset og effektiv hjelp ut fra de ressurser man har.

Som en del av kommunes fokus på tidlig innsats har en av de store satsingene dette året vært kursing av 17 ansatte på oppvekstområdet i en rådgivningsmodell. Opplæringen er gitt internt. Målet er at flere foreldre som opplever foreldrerollen som krevende skal få hjelp så tidlig som mulig. I tillegg tilbyr virksomheten flere ulike kurstilbud til foreldre, samt til ungdom.

Forebyggende helsetjenester ved jordmor og helsestasjonen fikk i 2022 kompetanseheving gjennom det statlige opplæringsprogrammet Tidlig Inn i regi av Buf-direktoratet, Helsedirektoratet og KoRus. En systematisk kartleggingsmetode for å avdekke rus og psykiske utfordringer var en del av opplæringspakken og brukes nå aktivt i tjenesten. Dette har bidratt til at jordmor og helsesykepleier har fanget opp flere gravide som er i behov av bistand grunnet sin psykiske helse eller rusutfordringer.

Brukermedvirkning

For å bidra til at hjelpen som gis faktisk oppleves å hjelpe har flere av tjenestetilbudene i virksomhet Barn, unge og familier igangsatt Feedback orienterte tjenester (FIT). FIT er et systematisk verktøy som skal bidra til at tjenestemottager kontinuerlig gir tilbakemeldinger om effekten av hjelpen.

Når det gjelder behovene til barn og unge så opplever alle tjenestene en økende pågang av henvendelser. Både forvaltningen for barn og unge og barneverntjenesten har hatt en økning når det gjelder nødvendigheten av å iverksette ressurskrevende tiltak for enkelte barn i kommunen.

Utfordringer

Kompetanseløftet og Barnevernsreformen er to statlige reformer som i all hovedsak handler om at kommunen skal øke sin innsats i det forebyggende arbeidet i henholdsvis i barnehage- og skolearenaen og i det generelle forebyggende arbeidet i barn og unges liv i hjemmet og på fritiden. Overføringer av oppgaver fra staten til kommunen er en sentral del av reformene, uten at disse fullfinansieres. Dette medfører at barneverntjenesten ikke har realistiske budsjetter på grunn av frafall av refusjoner og at de må betale høyere pris på statlige barnevernstiltak (institusjon og beredskapshjem). I tillegg har barneverntjenesten fått et kompetansekrav som medfører at flere av de ansatte må i gang med etter/videreutdanning i arbeidstiden, noe som påvirker saksbehandlerkapasiteten.

Forebyggende helsetjenester opplever en økning i antall gravide og nybakte foreldre som er i behov av ekstra konsultasjoner grunnet utfordringer knyttet til psykisk helse og/eller rus, samt somatikk.

Ungdoms- og studenthelsetilbudet driftes av Forebyggende helsetjenester i samarbeid med NMBU og SiÅs. For 2023 har Helsedirektoratet halvert sitt tilskudd til studenthelsetilbudet, dette kuttet ble varslet så sent som i januar 2023. Hva reduksjonen i tilskuddet faktisk blir i 2024 har Helsedirektoratet foreløpig ikke delt med kommunen. Driften vil justeres i henhold til hva kommunen får av tilskudd.

Alle tjenestene i virksomheten erfarer en økende pågang av henvendelser fra barn, unge og familier. Flere av disse blir henvist fra BUP til kommunen for oppfølging etter endt utredning. At kommune for 2024 har fått økte rammer til å øke psykologressursen i Barne- og ungdomsteamet er svært gledelig og vil bidra til at å avvikle ventelisten man nå har for de mest sårbare barn og unge i kommunen. Psykologressursene ved Ungdom- og studenthelsestasjonen er kun øremerket studentene - og ikke til lokalungdommen og barn.

Både forvaltningen for barn og unge og barneverntjenesten har hatt en økning i behovet for å iverksette ressurskrevende tiltak for enkelte barn i kommunen. Dette er lovpålagte oppgaver kommunen ikke kan velge å se bort fra, og som er svært kostnadskrevende. At barnevernsreformen koster kommunen langt mer enn de statlige tilskuddene gjør det krevende å drifte innenfor nåværende budsjetterammer.

Etter at SLT-koordinatorrollen, som et ledd i innsparinger nå er redusert til en 50 %-stilling, erfares det at man mangler kapasitet til å ha være til stede og få oversikt over blant annet ungdomsmiljøet. Det meldes nå fra både skoler og politi om at rus er et økende problem blant ungdom. Virksomheten jobber med å dreie ansattes kompetanse og handlingsrom for å imøtekomme det økende behovet.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	112 239	117 196	120 722	3 526
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 757	11 261	9 893	-1 368
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	21 119	36 414	29 502	-6 913
Overføringsutgifter	3 353	3 266	3 753	488
Finansutgifter	2 628	510	510	0
Sum Driftsutgifter	149 097	168 647	164 380	-4 268
Salgsinntekter	-413	-554	-790	-236
Refusjoner	-13 802	-14 455	-11 934	2 521
Overføringsinntekter	0	-834	-404	430
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 265	-1 314	-1 737	-423
Sum Driftsinntekter	-16 481	-17 157	-14 865	2 292
Netto resultat	132 616	151 490	149 515	-1 975

Kommentar til status økonomi

Virksomheten viser et samlet merforbruk på 2 mill. kroner i 2023, men det er variasjoner mellom de ulike enhetene. Det ble i 1. tertial regulert 5,5 mill. kroner til kjøp av institusjonsplass for alvorlig syke barn/ungdom med sammensatte diagnoser med behov for døgnooppfølging, og 2 mill. kroner til plassering av barn i barneverntjenesten.

Samlet rapporterte virksomhetsområdet balanse ved årets slutt, mens enheten for barnevern meldte om et mulig merforbruk på 3,5 mill. kroner i oktober-rapporteringen. Virksomheten har jobbet kontinuerlig gjennom hele høsten med å innhente merforbruket.

Ved årets slutt har barneverntjenesten et merforbruk 2,2 mill. kroner som hovedsakelig er knyttet til økning i utgifter til plasserte barn grunnet alvorlig atferdsproblematikk, tolketjenester og rettsprosesser. Enhet for innsats og koordinering har et merforbruk på 1,9 mill. kroner. Merforbruket skyldes økte utgifter til kjøp av tjenester grunnet en ny bruker som kom høsten 2023, og behov for økt bemanning på en krevende bruker med store atferds-utfordringer.

Deler av merforbruket i to av enhetene demmes opp gjennom mindreforbruk i enhet for forebyggende helsetjenester og PPT gjennom ledighold av stillinger ved sykemeldinger og krevende rekrutteringsprosesser. Ved årets slutt har virksomheten samlet sett viser et merforbruk på 2 mill. kroner.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) *) (**)	7 686	6 085	5 807	4 190	4 136
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) *) (**)	28 807	23 472	22 798	17 087	16 597
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B) *) (**)	10 288	11 768	12 544	14 544	14 874
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B) *)	968	1 071	1 218	1 351	1 596
Produktivitet					
Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder	93,0 %	95,0 %	100,0 %	91,0 %	93,0 %
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	416 372	449 961	493 195	553 045	572 352
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) *)	47 095	49 103	60 712	64 151	67 098
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak *)	121 678	124 841	150 721	239 809	240 868
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (khelse+plo)	4,6	3,9			
Dekningsgrad					
0-17 år Hjelpetiltak andel barn med barnevernstiltak i løpet av året (prosent)	3,6 %	3,8 %	3,3 %	2,7 %	2,7 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn (B)	129,1 %	95,4 %	111,9 %	103,2 %	101,6 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder (B)	81,6 %	93,2 %	88,3 %	101,0 %	100,3 %
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder (B)	87,2 %	123,9 %	88,7 %	101,7 %	99,3 %
Andel meldinger som går til undersøkelse	46,6 %	51,3 %	42,7 %	44,8 %	45,5 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	4,5 %	5,2 %	4,4 %	3,9 %	3,9 %
Kvalitet					
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	5,6	5,3	5,7	5,5	5,7

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Kostnadsutvikling

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste pr innbygger mellom 0 – 20 år er redusert fra 2022 til 2023. Noe av nedgangen kan henge sammen med at det i 2022 ble ført utgifter knyttet til korona testsenter på samme kostra-funksjon som forebyggende tjenester, og helse-/skolehelsetjenesten.

Årsmelding 2023

Utgifter til aktivitetstilbud til barn og unge mellom 6 til 18 år har økt.

Kostratallene viser også en økning i netto driftsutgifter per barn i barnevernet fra 2022 til 2023. Økningen skyldes i hovedsak at kommunen har overtatt ansvaret for flere oppgaver, og at kommunens egenandel i kostnadskrevene tiltak som plassering på institusjon har økt.

Dekningsgrad

Andelen barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1.skoletrinn har økt.

Kvalitet

Andel stillinger med fagutdanning i barnevernet er økt fra 2022 til 2023. Utviklingen er i tråd med innføringen av kompetansekravene til barneverntjenesten.

Barn unge og familier

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 313	2 810	2 713	-97	-3,6 %

Pedagogisk psykologisk senter

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	12 663	13 067	14 304	1 237	8,7 %

Barnevern

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	45 635	50 861	48 690	-2 170	-4,5 %

Forebyggende helsetjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	19 211	21 240	22 165	925	4,2 %

Innsats og koordinering

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	51 794	63 513	61 642	-1 870	-3,0 %

NAV

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhet NAV består av følgende enheter:

NAV Ås

Ås læringscenter

NAV Ås er ansvarlig for utøvelse av NAV sine tjenester i Ås knyttet til den statlige arbeids- og velferdspolitikken og kommunale tjenester hjemlet i lov om sosiale tjenester og integreringsloven. Kontoret består av 2 avdelinger som inkluderer henholdsvis arbeidsrettet oppfølging etter Lov om sosiale tjenester og integreringsloven, samt arbeidsrettet oppfølging av personer med nedsatt arbeidsevne grunnet helse.

Antall ansatte: Ca. 40

Ås læringscenter er et vertskommunesamarbeid mellom Frogn, Vestby og Ås kommuner. Senteret består av 4 avdelinger: avdeling for norsk og samfunnskunnskap, avdeling for grunnskolen for voksne, avdeling for tiltaksundervisning som en del av introduksjonsprogrammet og spesialundervisning for voksne med behov for særskilt tilrettelagt opplæring (STO).

Læringscenteret tilbyr grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne, og undervisning i norsk og samfunnskunnskap for innvandrere.

Antall ansatte: Ca. 40

Utvikling og utfordringer

Utvikling

Arbeidsmarkedet

Det ventes høy omstillingstakt i arbeidslivet framover på grunn av teknologisk utvikling, globalisering og det grønne skiftet. Det innebærer at folk må regne med å skifte jobb oftere enn før, og kompetansen må oppdateres oftere.

På denne bakgrunn samarbeider NAV Ås med utdanningssektoren, f.eks. Ås videregående skole om ulike tiltak for å øke de unges kompetanse om arbeidsmarkedet, samt for å forhindre frafall fra videregående opplæring.

En viktig oppgave for NAV vil bli å lette omstillingene. NAV må være godt forberedt på endringer og være i stand til å utvikle virksomheten og tjenester etter endrede behov. Det forutsetter høy og oppdatert spisskompetanse om arbeidsmarked og arbeidsinkludering, samt et bedre samarbeid med næringslivet og på tvers av sektorer.

For å møte disse utfordringene har NAV Ås fortsatt med å prioritere ressurser til individuell jobbstøtte (IPS) og supported employment- (SE) metodikken slik at arbeidstilknytningen til personer med helsemessige og sammensatte utfordringer økes. Her har det også vært jobbet med videreutvikling av samarbeidet med fastlegene og spesialisthelsetjenesten. I tillegg jobber NAV Ås kontinuerlig med å øke inkluderingskompetansen til alle veilederne ved kontoret. Nå er det ikke lenger raskeste vei til arbeid som vil være retningsgivende, men å sørge for mer stabil tilknytning til arbeidslivet. Deltakelse i utdanning og arbeidsliv er en kilde til opplevelse av anerkjennelse, fellesskap, personlig identitet og god helse. Mennesker med helseutfordringer kan som regel kan jobbe, gitt riktig støtte.

Samarbeid på tvers av kommunegrensene

Arbeidsmarkedsutfordringene kjenner ikke kommunegrensene og på denne bakgrunn har NAV Ås fortsatt samarbeidet med de andre NAV-kontorene i regionen.

Utfordringer

Det ventes økte krav til effektivisering av offentlig sektor, og at NAV kan bli utfordret til å følge opp flere brukergrupper mot arbeid enn i dag.

På denne bakgrunn styrker og formaliserer NAV Ås samarbeidet med de arbeidsgivere/virksomheter som ønsker å inkludere arbeidssøkere fra NAV sine prioriterte målgrupper i tråd med NAV sitt strategiske rammeverk for markedsarbeid. NAV Ås bidrar til godt samarbeid med aktuelle tiltaksarrangører om inkluderingsarbeidet.

Flyktninger

Ås kommune bosatte 154 flyktninger i 2023; hovedsakelig fra Ukraina, men også fra andre konfliktområder.

Tilgang på egnede boliger har vært en utfordring. I 2022 var det en god del av flyktingene som fant bolig selv. Realiteten i 2023 var at kommunen har skaffet bolig til alle i forkant av at de bosettes. Dette har vært svært utfordrende, og den økte bosettingen var med å presse prisene i leiemarkedet oppover. Det var vanskelig å finne nok leiligheter innen riktig prisgruppe og i forsvarlig stand

Det har vært jobbet med å kartlegge flyktingenes ressurser slik at de raskt kan komme i gang med språkopplæring og arbeid.

Utvikling av innovasjonsevne

Forventningene til NAV vil endres framover, i takt med at folk får stadig bedre tjenester ellers i samfunnet. Det gjelder særlig forventninger til koordinerte tjenester i offentlig sektor. Det antas også at folk i økende grad vil forvente service og tjenester tilpasset sin situasjon og sitt behov.

På denne bakgrunn jobber NAV Ås med å etablere en kultur for fornyelse og innovasjon. God innovasjonskultur kjennetegnes av aktiv involvering av medarbeidere og andre i innovasjonsarbeidet, tillit mellom medarbeidere på ulike nivåer, og ikke minst: vår evne til å løfte frem og teste ut idéer og vår evne til å justere og fornye vår praksis. Det nye innovasjonssenteret i Ås har i 2023 vært viktig i utviklingen av dette arbeidet.

Ås læringscenter

Utfordringer

Læringscenteret må ha løpende inntak av deltakere på skolen, ref. opplæringsloven og integreringsloven. I 2023 fikk senteret mange nye deltagere som følge av krigen i Ukraina. Dette har også utfordret læringscenteret når det kommer til å ha egnede lokaler slik at det er plass til de ulike klassene det er behov for.

Ås Læringscenter har mange midlertidig ansatte på grunn av økningen av antall flyktninger. Dette har gjort at læringscenteret har forlenget flere midlertidige kontrakter. Det er en utfordring å holde på ansatte når det er korte og usikre kontrakter. Det er fare for at Ås kommune kan miste kompetente ansatte.

Utvikling

Målet til Ås læringscenter for de som går på norsk og samfunnskunnskapsopplæring og introduksjonsprogram er at deltagerne skal lære seg så godt norsk som mulig på tiden sin ved senteret, samt at de skal være rustet til å klare å få og holde på en jobb etter endt introduksjonsprogram. For deltakerne som går på grunnskole ved læringscenteret ønsker man at de først og fremst fullfører sitt grunnskoleløp med et best mulig resultat og eksamenskarakterer på kortest mulig tid ut ifra deres forutsetninger. Når det gjelder elevene med tilrettelagt undervisning er det individuelle mål for hver deltaker som styrer dette.

Økonomisk selvstendigjøring er også et viktig mål for både de som går på grunnskole og introduksjonsprogrammet. I den forbindelse har læringscenteret økt fokus på god tilknytning til arbeidssamfunnet i form av arbeidspraksis eller språkpraksis. For å forberede deltagerne på arbeidslivet og det som er forventet av dem etter endt skolegang ved læringscenteret har man inngått en avtale med Veiledningscenteret i Follo, der de kommer og informerer deltagerne om utdanning og arbeid i Norge. Det er også opprettet to bransjekurs innen helse, oppvekst og logistikk i samarbeid med NAV kontorene i Ås, Frogn og Vestby. I tillegg vil læringscenteret jobbe tettere med de andre enhetene i kommunen for å få flere inn i språkpraksis lokalt.

Hovedsatsningen framover er å bli et regionalt ressurscenter. Vi ønsker å utvikle tilbudet på skolen videre, og få større bredde i tilbudet. Dette er en av grunnene til at senteret har opprettet en ungdomsgruppe ved læringscenteret. Dette er gjort i samarbeid med Frogn- og Vestby kommune, og er for å gi et tilbud til de på 16-18 år som faller utenfor integreringsloven.

På grunn av særavtalen SFS2213 kommer flere av lærerne til å få to timer flere undervisningstimer neste skoleår. Dette betyr at senteret kan tilby flere kurs. Ås læringscenter har planlagt å bruke disse ressursene på å holde tilpassede språkkurs for ansatte i andre enheter i kommunen. Videre jobber

senteret med å opprettholde og videreutvikle samarbeidet med lag, foreninger og institusjoner i kommunen, samt styrke samarbeidet med andre sentre og skoler.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	40 884	61 928	61 161	-767
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 298	4 479	2 685	-1 795
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	343	382	319	-63
Overføringsutgifter	34 198	45 453	35 467	-9 986
Finansutgifter	338	118	100	-18
Sum Driftsutgifter	80 062	112 360	99 731	-12 629
Salgsinntekter	-3 198	-2 239	-1 175	1 064
Refusjoner	-19 060	-27 351	-18 888	8 463
Overføringsinntekter	-4 597	-3 052	-1 900	1 152
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-847	-855	-912	-58
Sum Driftsinntekter	-27 701	-33 496	-22 875	10 621
Netto resultat	52 360	78 864	76 856	-2 008

Kommentar til status økonomi

Virksomhet NAV viser et samlet merforbruk på 2,0 mill. kroner i 2023, men det er variasjoner mellom enhetene.

Ås læringscenter fremstår med et mindreforbruket ved utgangen av 2023. Mindreforbruket er knyttet til tilskudd fra staten for å dekke undervisningstilbudet i norsk og samfunnskunnskap, refusjoner fra samarbeidskommunene ved læringscenteret og andre tilskudd ved bosetting av flyktninger.

Kvalifiseringsstønadene viser et merforbruk på 0,98 mill. kroner som følge av økt aktivitet for å bistå innbyggere over i arbeid.

I overkant av 50 % av utbetalingene til sosialhjelp går med til å dekke boutgifter for innbyggerne som følge av mangel på egnede boliger. I perioden 2021 til 2022 økte antall mottakere som har behov for økonomisk sosialhjelp med 22 % (kilde: ssb.no). Nav erfarer en ytterligere økning i 2023. Prisstigning og økning av sosialhjelpssatsene gjør det svært vanskelig å få redusert sosialhjelpsutbetalingene. Det ble tilført 1,2 mill. kr i sosialhjelp i 2. tertial. Prognosen meldt i oktober på sosialhjelp var på 3,5 mill. kroner i merforbruk. NAV Ås jobber kontinuerlig med å redusere stønadstiden for sosialhjelp, samtidig er det økte levekostnader som følge av dyrtiden. Avviket ved årets slutt viser 7,5 mill. kroner i merutgifter til sosialhjelp. Noe av dette merforbruket demmes opp av mindreforbruk andre steder i virksomheten.

Samlet har virksomheten et merforbruk ved årets slutt på 2 mill. kroner.

I 2023 ble det bosatt 154 flyktninger. Det er ført 30,5 mill. kroner i utgifter knyttet til økt ressursbehov til flyktninger. Utgiftene er i sin helhet dekket av integreringstilskudd.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B) *) **)	934	1 353	1 467	2 254	2 304
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	3,9 %	4,4 %	5,4 %	6,0 %	6,5 %
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B) *) **)	4 612	5 152	6 483	8 538	8 711
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger *) **)	310	261	729	308	338
Produktivitet					
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B) *)	70 823	71 472	77 034	63 832	63 462
Dekningsgrad					
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	35,3 %	39,6 %	40,0 %	31,9 %	35,5 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B) **)	3,1 %	3,6 %	4,5 %	4,9 %	5,0 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	6,8	6,5	5,9	5,9	6,0
Andre nøkkeltall					
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	0,9	5,7	7,0	6,4	6,6
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	19	120	170	4 920	35 830
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	19	121	154	4 418	
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning (B)	100,0 %	100,8 %	90,6 %	89,8 %	88,5 %
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	19	120	140	4 565	33 329
Flyktninger - Vedtak om bosetting - Prosent av anmodning (B)	100,0 %	100,0 %	82,4 %	92,8 %	93,0 %
Innvandrere i arbeid (prosent)	68,0 %	68,5 %			
Innvandrere i prosent av befolkningen	19,7 %	20,3 %	21,6 %		
Tilskudd fra IMDi (kr)	20 236 878	41 870 873	71 619 929	2 711 673 088	

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostnadsutvikling

Resultatet for indikatorene innenfor sosiale tjenester har økt noe fra 2022 til 2023. Ås ligger noe over de kommunene vi sammenligner oss med. Vi ser at sosialhjelpen øker og at flere har behov for hjelp, spesielt på grunn av økte renter og økte priser på strøm og mat. Utbetaling pr mottaker er høyere enn gjennomsnittet. Dette har sannsynligvis reell sammenheng med høyere boutgifter i Ås sammenlignet med andre gjennomsnittskommuner.

Årsmelding 2023

Netto driftsutgifter til voksenopplæringen har økt fra 2022 til 2023. Deler av økningen kan ha sammenheng med økt mottak av flyktninger fra Ukraina og at Ås kommune er vertskommune for drift av læringscenteret.

Dekningsgrad

Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde er redusert fra 6,5 måneder til 5,9 måneder. Det har vært jobbet med ulike tiltak for å få ned stønadslengden gjennom hele 2023. Ås ligger nå på nivå med kommunene i kostragruppe 9.

Andre nøkkeltall

Ås kommune har tatt imot 90,6 % av flyktningene kommunen ble anmodet om å ta imot i 2023.

NAV

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	51 321	74 822	65 325	-9 498	-14,5 %

Voksenopplæring

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	1 039	4 042	11 532	7 490	65,0 %

Sykehjem og boliger

Beskrivelse av virksomheten

I løpet av 2023 er Virksomhet for sykehjem og bolig voksne slått sammen med Virksomhet for hjemmeboende til én virksomhet; Helse og Mestring. Det vises derfor til samlet tekst for hele Helse og Mestring under virksomhet for hjemmeboende.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	235 849	235 596	237 821	2 225
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 604	6 297	4 956	-1 341
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	617	8 738	143	-8 595
Overføringsutgifter	3 674	23 570	22 071	-1 499
Finansutgifter	3 295	3 449	2 885	-564
Sum Driftsutgifter	249 040	277 650	267 875	-9 774
Salgsinntekter	-29 140	-30 658	-23 169	7 490
Refusjoner	-15 270	-14 884	-14 421	463
Overføringsinntekter	-9	-44	0	44
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 217	-922	-816	107
Sum Driftsinntekter	-47 636	-46 509	-38 406	8 103
Netto resultat	201 403	231 141	229 469	-1 672

Kommentar til status økonomi

Kommentar til økonomistatus – sykehjem og boliger voksne

Virksomheten viser et samlet merforbruk på 1,7 mill. kroner i 2023. Det er variasjoner mellom enhetene. Det største avviket er på enhet for bolig voksne og skyldes behov for kjøp av tjenester til ressurskrevende bruker, rekrutteringsutfordringer som har medført behov for innleie av vikarer og kjøp fra vikarbyrå samt bruk av overtid. Dette merforbruket demmes opp av mindreforbruk i de øvrige enhetene.

Avregningen for vertskommunesamarbeidet Follo medisinske senter ble høyere enn budsjettet. Dette skyldes et merforbruk ved utgangen av 2023 på 13 mill. kroner som følge av økte utgifter til lønn, tapte inntekter og ny avtale på legebil. Ås sin andel utgjør 2,6 mill. kroner.

Merforbruket er delvis dekket inn gjennom mindreforbruk i andre enheter innen virksomhetsområdet.

Virksomheten har gjennom hele 2023 jobbet aktivt med å overholde vedtatte rammer. Samlet har virksomhetsområdet et mindreforbruk i de kommunale virksomhetene. Mindreforbruket er knyttet til økte vederlagsinntekter og sykelønnsrefusjoner, kombinert med et kontinuerlig fokus på forbedringsarbeid blant annet innen kvalitet, pasientsikkerhet og velferdsteknologi.

Samlet resultat for virksomhetsområdet er dermed mindreforbruk på den kommunale driften, men merforbruk på 1,7 mill. kroner totalt for virksomheten som følge av avregningen ved årsslutt fra vertskommunesamarbeidet. Dette samsvarer om lag med prognosene meldt i oktober.

Sykehjem og boliger

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-21 259	-972	1 091	2 063	189,1 %

Moer sykehjem

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	85 325	90 474	92 126	1 652	1,8 %

Moertunet

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	73 981	69 842	70 385	544	0,8 %

Boliger voksne

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	60 344	67 506	61 248	-6 258	-10,2 %

Ås fastlegekontor

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 013	4 290	4 619	328	7,1 %

Hjemmeboende

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhetsområde: Helse -og mestring

Helse- og mestringstjenestene er mange og varierte og dekker behov til innbyggere som oppstår med bakgrunn i somatisk sykdom, psykiske lidelser, avhengighet eller funksjonsnedsettelse.

Tjenestene gis i hovedsak i private hjem, men også i sykehjem og tilrettelagte boliger. Det arbeides tverrfaglig, og mange profesjoner og yrkesgrupper samarbeider for å skape helhetlige tjenester. Dette gjelder blant andre miljøarbeidertjenester, hjemmesykepleie, mestrings- og rehabiliteringstjenester, fysio- og ergoterapi, saksbehandling, legetjenester og koordinatoroppgaver innen demens, kreft, fag, utvikling og helseteknologi.

Fastlegeordningen, næringsdrivende fysioterapeuter med driftstilskudd/basistilskudd og hjelpemiddellager ligger til området. Virksomhetsområdet er også en del av vertskommunesamarbeidet Follo medisinske senter, med legevakt og akutte døgnplasser til innbyggerne i Folloregionen.

Virksomhetens hovedmål er å gi råd, veiledning og ulike tjenester for at innbyggerne skal kunne bo hjemme så lenge som mulig samt god pleie - og omsorg når dette er nødvendig.

Virksomheten omfatter følgende Kostra-funksjoner:

- 253 Helse og omsorgstjenester i institusjon
- 254 Helse og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer
- 233 Forebyggende arbeid
- 234 Aktiviserings-og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse mv
- 241 Diagnose, behandling re-/habilitering
- 256 Kommunale akutte døgnplasser (KAD)

Utvikling og utfordringer

Utvikling og utfordringer

De demografiske endringene Norge og Ås står overfor, kombinert med bedre muligheter for behandling og kortere liggetid på sykehus, fører til at kommunen får økt ansvar for oppfølging og mer kompleks behandling av innbyggere, og økende press på de kommunale helse - og omsorgstjenestene. Flere eldre innbyggere, innebærer også stigende antall personer med demenssykdom. Veksten i antall innbyggere med demens trekkes frem som en av de største helse- og omsorgsutfordringene fremover i hele landet. I Ås kommune var andelen med demens 1,58 % i 2020 (322 innbyggere). 376 personer i kommunen vil ha demens i 2025. Dette tilsvarer en økning på 54 personer, eller 16,77 % fra 2020 til 2025. I 2050 er økningen forventet å være på hele 170 % (550 personer) (kilde: Aldring og helse.no).

I 2023 valgte kommunen å øke antall korttidsplasser til personer med en demenssykdom fra 6 til 10 plasser. Dette ble løst ved å flytte avdelingen fra Moertunet til ny del i Moer helsehus. Driften ivaretas av Moertunet. Tiltaket bidrar også til å utnytte areal, kompetanse og ressurser mer effektivt og øke kvaliteten på tjenestene.

Ås kommune mottok prisen årets kommune – demensvennlig samfunn i januar 2023. Prosjektgruppen har i 2023 i denne sammenheng avholdt allmøter og opplæringer for næringslivet. Vinterbro kjøpesenter ble kåret til landets første demensvennlige kjøpesenter.

Mange brukere lever med alvorlig sykdom både somatisk og psykisk, og kommunens tjenester må håndtere flere oppgaver og behovet for mer samhandling med fastleger og sykehus er økende. Statistikk fra Helsedirektoratet viser en økning i innbyggere med behov for tilrettelagte tjenester i hele landet. Sammen gir dette økt press på alle tjenester, også knyttet til botilbud og tjenester som aktivitetstilbud, avlastningstilbud og BPA (Brukerstyrt personlig assistanse) som har økt med antall tjenestemottakere og økt timeantall gjennom året. Det har også vært nødvendig å kjøpe plasser og tilbud utenfor kommunen til flere innbyggere med spesielle behov.

Forvaltningsrevisjonen – som kommunen gjennomgikk i 2022 var knyttet til to områder: arbeidsmiljø og tjenestekvalitet i enhet for tilrettelagte tjenester. Rapporten pekte på flere sentrale forbedringsområder som enheten har arbeidet systematisk, gjennom hele 2023, for å følge opp og lukke avvikene. Et av mange punkter handler om dialog og medvirkning med brukere og pårørende, og er ivaretatt gjennom brukerråd og pårørendesamarbeid.

Brukerråd og pårørendesamarbeid er etablert på ulike måter og i flere enheter. Brukerrådene er et nyttig virkemiddel og bidrar til at tjenestemottakere og pårørende blir lyttet til i kommunens tjenesteutvikling- og forbedringsarbeid.

Knapphet på behandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten fører til at kommunen må bistå innbyggere med alvorlig sykdom og atferds-utfordringer. Tjenestene erfarer en økning i innbyggere som mottar tjenester innen området psykisk helse og rus. I perioden fra 2021 til 2023 økte antall brukere over 18 år i kommunens psykiske helsetjeneste med 63 %. De som før kunne ivaretas og rehabiliteres i spesialisthelsetjenesten, skal nå bo i egen kommune. Dette krever boliger og omgivelser som håndterer innbyggere med atferds- og voldsproblematikk uten bruk av tvangstiltak.

Det er foretatt en gjennomgang av de kommunale boligene inkludert omsorgsboligene for å vurdere utnyttelsesgrad framover. Boliger for personer med psykiske helseutfordringer gjennomgås i denne sammenheng, for å benytte boligene til de som trenger det mest og med de tjenester den enkelte har behov for.

Helseteam er et samarbeid mellom kommunen, politiet og distrikts psykiatriske senter (DPS). Virksomheten har vært sentral i etableringen av teamet, som er blitt en viktig arena for håndtering av personer som utfordrer lokalsamfunnet på flere plan. Et viktig perspektiv i denne sammenheng er avvergeplikten.

FACT-teamet (Flexible Assertive Community Treatment) er et samhandlende team for å sikre at personer med alvorlig psykisk lidelse, og/eller med avhengighets-problematikk (ROP), og som har så lavt funksjonsnivå at de ikke oppsøker, eller kan nyttiggjøre seg tjenestene i kommuner og spesialisthelsetjeneste, likevel får et likeverdig, helhetlig og integrert tilbud, tilpasset sitt helsebehov. 11 innbyggere mottok tjenester fra teamet i 2023.

En av målsettingene for Ås kommune er at innbyggerne skal bo hjemme så lenge som mulig. Dette betyr en dreining fra institusjonstilbud til tilbud i hjemmene. De senere årene er det bygget ned 23 institusjonsplasser som en del av en ønsket utvikling mot mer hjemmebasert omsorg. Samtidig har hjemmesykepleien håndtert 15 % flere brukere de siste 3 årene. I årene fremover vil det være nødvendig å styrke hjemmebaserte tjenester for å ivareta helse- og bistandsbehov til flere innbyggere,

og for å kunne fortsette utviklingen med å dreie tjenestene fra institusjonsbasert omsorg til tilbud i hjemmet.

Samtidig som kommunen dreier til mer hjemmebasert omsorg, vil kommunen i årene fremover også ha behov for å etablere, både korttids- og langtids plasser i institusjon samt skjermede plasser for demente med stor atferdsproblematikk, når antall eldre i kommunen vokser. Befolkningsprognosene tilsier at gruppen over 80 år vil øke fra 828 personer i 2023 til 1166 i 2030, noe som tilsvarer en økning på 40 % i løpet av 7 år (kilde: SSB.no). Ved å dreie tjenestene vil behovet for sykehjems plasser utsettes så lenge som mulig, siden folk bor hjemme og mottar helsehjelp i hjemmet, også i palliativ fase. Institusjons plassene vil dermed være for innbyggere med de største bistandsbehovene. Ås kommune har ikke boliger med heldøgnsomsorg til målgruppen nevnt over, noe som ville ha utsatt og i noen tilfeller erstattet behovet for sykehjems plass. Arbeidet med å vurdere et slikt alternativ er i gang.

Kommunens institusjoner har en viktig rolle i å bidra til færre innleggelses, kortere opphold på sykehus samt ta imot utskrivningsklare pasienter. Siden august har mange av korttidsplassene vært belagt med pasienter som har behov for langtids plass. Dette medfører økte utfordringer med overliggerdøgn på sykehus. Antall døgn økte fra 48 døgn i 2022 til 301 døgn i 2023. Ås kommune har tidligere år i all hovedsak håndtert ferdigbehandlede pasienter før det har blitt overligger på sykehusene. Det jobbes kontinuerlig med å unngå at kommunens korttidsplasser blir belagt med langtids plasser, og kommunen økte i 2023 kapasiteten med fire korttidsplasser for demente.

Et sentralt begrep i de nyere nasjonale føringene på helse- og omsorgsfeltet er mestring. Tjenestene skal støtte opp under og bidra til å utløse de ressursene som innbyggeren og dens nettverk har. Bruk av velferdsteknologi i helse og omsorgstjenestene er et viktig tiltak i denne sammenhengen, samtidig som det er krevende for ansatte å både gjøre den ordinære jobben, i tillegg til å lære opp, montere, rette feil osv., slik at brukerne våre blir trygge på å benytte ulike teknologi. Kommunen har satt i gang flere velferdsteknologiske tiltak (medisindispensere, mulighetsrommet, GPS-teknologi m.m.) Det er likevel ønskelig å øke bruken av velferdsteknologi, men det erfarer at man mangler kapasitet og driftsmidler til å få gjennomført på en slik måte at vi klarer å utnytte potensiale i velferdsteknologien ytterligere.

“Mulighetsrommet” åpnet 2023, dette er en liten leilighet som ligger på Moertunet, hvor det er installert ulike velferdsteknologiske løsninger for å demonstrere mulighetene. Dette er et tilbud til innbyggere, ansatte og andre samarbeidspartnere.

FIT (Feedback Informed Treatment) er et digitalt tilbakemeldingsverktøy hvor behandler setter brukers perspektiv i fokus og samtidig evaluerer effekten av arbeidet. Systematiske tilbakemeldinger fra innbyggerne settes i system og bidrar til at tjenestene, tilpasses og gis på riktig nivå. Verktøyet ble tatt i bruk i 2023 og benyttes i samtale tjenesten.

Frisklivssentralen gir kunnskapsbasert støtte til å fremme helse, endre levevaner og mestre helseutfordringer. Tjenesten gir tidsavgrenset individuell veiledning, gruppebaserte tilbud og kurs hovedsakelig i temaer som omhandler det å mestre livet, fysisk aktivitet og kosthold. Gjennom 2023 har det vært arrangert kurs i mestring sammen med samtale tjenesten og kreftkoordinator, for å øke den lokale folkehelsen.

Ås kommune opplever, i likhet med andre kommuner, en økende utfordring med å rekruttere til stillinger i helse- og mestringstjenestene, samtidig som det er viktig å opprettholde gode arbeidsmiljøer og beholde det personellet vi har. Prosjektet Heltidskultur er et av tiltakene som er igangsatt for å snu utviklingen. Heltidskulturprosjektet er gjennomført i flere tjenester - Hjemmesykepleien avd. sør, Dr. Sørdringsvei (bolig for personer med nedsatt funksjonsevne) og korttidsavdelingen på Moer sykehjem har vært en del av dette prosjektet som pilot. Foruten nye arbeidstidsordninger har det vært jobbet med

kultur, identifisering av arbeidsoppgaver, ønsker for arbeidsplan, kalenderplan ol. Prosjektet har medført større stillingsprosenter for ansatte, som igjen gir mer kontinuitet som bidrar til høyere kvalitet på tjenesten for den enkelte bruker. Et annet fokus har vært at ansatte skal ha en stilling det er mulig å leve av.

Samhandling og effektivisering

I tillegg til at det er jobbet med å videreutvikle tjenestetilbudet, har Helse og mestring også arbeidet med å utvikle tjenestene for å bidra til økt samhandling og effektivisering.

«En dør inn» er et tverrfaglig samarbeid der det i 2023 har vært jobbet med å tenke helhet og sammenheng i tjenestetilbudet. Forvaltnings enheten tar nå imot og behandler søknader/henvendelser til både barn/ungdom og voksne.

Virksomhet for institusjon, bolig voksne og Ås kommunale fastlegekontor og virksomhet hjemmeboende ble slått sammen til én virksomhet (Helse og mestring) fra mai 2023. Dette gir oss ytterligere mulighet for å finne de beste løsningene sammen, både tverrfaglig innad i kommunen, og sammen med innbyggerne og pårørende.

Helse og mestring har gjennom 2023 jobbet aktivt med oppfølging av målene i kommuneplanen. Det har vært en dreining fra det øverste omsorgsnivået til et lavere nivå i kommunens mestringstrapp. Mestringstrappen er utarbeidet. Denne beskriver de ulike tjenestene og nivået på disse, og ble publisert på kommunens nettside i 2023.

Follo medisinske senter er et vertskommunesamarbeid der Ås kommune er en av samarbeidskommunene sammen med Frogn, Enebakk og Nordre Follo. Senteret drifter kommunale akutte døgnplasser (KAD), legevakt og legevaktsentral og er lokalisert til Ski sykehus. Ås kommune har bedt om en gjennomgang av KAD-plassene med tanke på bl.a. innleggelses kriterier, nivå på tjenesten og finansieringsmodellen. Begrunnelsen for denne gjennomgangen er at Ås kommune har benyttet få plasser sett i forhold til kostnadene, samtidig som vi erfarer at vi har liten innflytelse på bruken av plassene. Arbeidet har startet høsten 2023 og vil avsluttes i løpet av våren 2024.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	128 833	133 367	128 998	-4 369
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	23 066	26 048	21 816	-4 232
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	37 367	53 346	47 729	-5 617
Overføringsutgifter	3 418	3 399	5 906	2 506
Finansutgifter	1 325	170	170	0
Sum Driftsutgifter	194 009	216 330	204 618	-11 712
Salgsinntekter	-4 139	-4 422	-4 899	-477
Refusjoner	-42 113	-55 837	-57 877	-2 040
Overføringsinntekter	-1 003	-38	-22	16
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 260	-528	-222	307
Sum Driftsinntekter	-48 514	-60 826	-63 020	-2 194
Netto resultat	145 494	155 504	141 598	-13 906

Kommentar til status økonomi

Virksomheten viser et samlet merforbruk på 13,9 mill. kroner i 2023. Det er variasjoner mellom resultatenehetene. Resultateneheten for hjemmetjenester har det største avviket på 9,2 mill. kroner. Denne enheten forvalter både BPA-ordningen, rusomsorgen, psykisk helse og hjemmesykepleien, og innehar de tjenestene som har vokst mest i omfang. Forvaltningstjenesten har også et merforbruk som hovedsakelig henger sammen med nødvendig kjøp av plasser for brukere med store behov. I enheten for helsedrift har kostnadene knyttet til innkjøp av mat og utgifter til leasing-biler medført et merforbruk på 0,8 mill. kroner som følge av høy prisvekst i 2023. Merforbruket på de øvrige enhetene handler om avvik nevnt i oppsummeringen under. Noe av merforbruket demmes opp av mindreforbruk i andre enheter.

Prognosen meldt i oktober var mer forsiktig. Merforbruket utover høsten har økt mer enn prognosen tilsa i oktober og er primært knyttet til overskridelser på lønn, vikartjenester, BPA, kjøp av plasser og prisvekst på varer og tjenester.

Samlet merforbruk, hele virksomheten sett under ett, omhandler i all hovedsak:

- 4,8 mill. kroner som følge av økte utgifter til overtid, vikarer og kjøp av vikartjenester
- 1,6 mill. kroner til kjøp av tjenester til brukere i påvente av egnede boligløsninger i egen kommune
- 3,7 mill. kroner som følge av økning i vedtakstimer og prisjustering på BPA (Brukerstyrt personlig assistanse) fra våren 2023
- 0,8 mill. kroner som følge av prisvekst på matvarer, leasing-biler m.m.
- 1,5 mill. kroner som følge av urealistisk innsparingskrav – Heltidskultur.
- 1,5 mill. kroner i refusjon ressurskrevende tjenester

Året 2023 har vært krevende med tanke på rekruttering. Stillinger er lyst ut opptil flere ganger uten å få kvalifiserte søkere. Dette gjelder spesielt høyskoleutdannede. Høy turnover og rekrutteringsutfordringer har medført økte utgifter til overtid, vikarer og kjøp av vikartjenester. Opplæring av nyansatte medfører også økte kostnader.

Økte utgifter til BPA-ordningen (brukerstyrt personlig assistanse) skyldes både en økning i antall brukere, økte antall vedtakstimer og prisjustering. Merutgiftene finansieres delvis av tilskuddet fra ressurskrevende brukere.

Det er innført kalenderplan i flere enheter som et tiltak i heltidskulturarbeidet. Tiltaket trådte i kraft i 2023 med en samlet forventet innsparing på 3,0 mill. kroner, hvorav 1,5 mill. kroner ble lagt til virksomhet hjemmeboende og 1,5 mill. kroner ble lagt til sykehjem og boliger voksne. Gevinsten ved å etablere heltidskultur viser seg å først og fremst gi grobunn for effektiv drift i et arbeidsmiljø med kvalifiserte og kjente ansatte. Det å få flere til å jobbe mer og lengre, og ha rett folk på rett sted til rett tid, gir andre positive effekter.

Helse og mestring har gjennom året 2023 jobbet kontinuerlige med flere tiltak:

- redusere overtidsbruk
- øke ansettelser i fulle stillinger
- tett sykefraværsoppfølging
- søkelys på nærværarbeid
- kompetanseheving

Årsmelding 2023

Det bokførte resultatet til ressurskrevende tjenester er en foreløpig beregning, som viser at inntektene for ressurskrevende tjenester er om lag 1,5 mill. kr lavere enn det som er budsjettet. Endelig vedtak vil først foreligge i juni fra Helsedirektoratet. Differansen mellom det som er bokført og endelig resultat per juni vil bli ført for 2024 når vedtaket fra direktoratet foreligger, og vil ikke få innvirkning på årsresultatet for 2023.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	55,1 %	53,4 %	51,1 %	38,2 %	41,3 %
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger (B) *) **)	2 539	2 546	2 423	3 255	3 241
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	11 202	10 382	10 581	8 892	9 370
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) *) **)	9 186	10 035	10 830	14 887	13 826
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten (B) *) **)	24 642	24 507	25 600	26 330	26 111
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B) *) **)	505	303	307	432	482
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B) *) **)	588	575	626	467	750
Tjenester til hjemmeboende (f254) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	38,8 %	42,4 %	43,7 %	56,9 %	53,3 %
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B) *)	288 528	288 289	216 175	364 705	356 890
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 769 720	1 388 693	1 499 382	1 648 557	1 635 847
Dekningsgrad					
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	22,9 %	21,2 %	18,0 %	25,3 %	26,4 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	81,4 %	76,2 %	82,6 %	90,8 %	89,3 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	48,6 %	39,4 %	53,1 %	45,2 %	49,4 %
Andel kommunale institusjonsplasser av totalt antall institusjonsplasser (B)	97,9 %	97,3 %	100,0 %	97,0 %	94,8 %
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc (B)	80,0 %	95,5 %	94,6 %	91,5 %	94,9 %

Årsmelding 2023

Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	97,8	99,3	97,7	100,3	99,6
Kvalitet					
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	77,0 %	78,7 %	79,7 %	77,4 %	77,5 %
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	91,8 %	100,0 %	100,0 %	97,6 %	98,3 %
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	0,84	0,94	0,00	0,69	0,68
Økonomi					
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	10,9	11,5	11,1	10,6	11,3
Grunnlagsdata (Nivå 3)					
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie	1,80	2,00	1,60	6,00	5,10
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, praktisk bistand	9,60	9,50	9,00	11,50	11,40
Andre nøkkeltall					
Gjennomsnittlig listelengde (B)	1 130,7	1 135,5	1 123,3	954,7	965,6
Kommunekasse					
Netto driftsutgifter per innbygger (241) diagnose behandling re-/habilitering (B) (Kommunekasse *) **)	2 397	2 546	2 423	3 248	3 238

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Kostnadsutvikling

Netto driftsutgifter til pleie og omsorgstjenester er har økt noe fra 2022 til 2023. Nøkkeltallet omfatter både tjenester i virksomhet institusjon og boliger, barn, unge og familier og virksomhet hjemmeboende. Utgiftsnivået ligger under Kostragruppe 09 og landet uten Oslo.

Netto driftsutgifter i institusjon ligger omtrent på nivå med 2022. Kommunen ligger fortsatt høyere i kostnader enn sammenligningsgruppene.

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende har økt fra 2022 til 2023, men er fortsatt vesentlig lavere enn sammenligningsgruppene.

Dreiningen av tjenestene fra mer institusjonsbasert omsorg til mer hjemmebaserte tjenester gjenspeiles i at andel av netto driftsutgifter til institusjonsformål er gått ned, mens andelen i forhold til hjemmeboende har økt.

Produktivitet

Korrigerte brutto driftsutgifter viser at Ås kommune leverer tjenester til mottakere av hjemmetjenester til en lavere kostnad pr mottaker enn snittet av sammenligningsgruppene. Kostnadene pr mottaker er redusert fra 2022 til 2023.

Korrigerte brutto driftsutgifter pr kommunal plass har økt fra 2022 til 2023, men kostnadsnivået ligger fortsatt under sammenligningskommunene i kostragruppe 9 og landet for øvrig.

Dekningsgrader

Andel brukere som har omfattende bistandsbehov har økt, både når det gjelder beboere på

Årsmelding 2023

korttidsopphold og brukere på langtidsplasser. Utviklingen er i tråd med kommunens innsatstrapp, ved at det er kun innbyggere med det største bistandsbehovet som skal ha plass i institusjon.

Gjennomsnittlig tildelte timer pr uke til hjemmesykepleie og praktisk bistand er noe redusert fra 2022 til 2023.

Hjemmeboende

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 086	1 950	110	-1 840	-1671,4 %

Forvaltning voksne

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-10 599	-15 323	-18 083	-2 760	-15,3 %

Hjemmebaserte tjenester

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	98 028	111 534	102 378	-9 156	-8,9 %

Helsesdrift

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	25 564	28 472	27 656	-817	-3,0 %

Mestring og koorinering

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	24 415	28 871	29 537	667	2,3 %

Eiendom

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhet eiendom

Virksomhet eiendom omfatter i hovedsak ti funksjonsområder: 121 forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, 130 administrasjonslokaler, 221 Barnehagelokaler og skyss, 222 skolelokaler, 261 institusjonslokaler, 265 kommunalt disponerte boliger, 381 kommunale idrettsbygg og anlegg, 386 kommunale kulturbygg. I tillegg forvaltes Husbankens virkemidler som startlån- og tilskudd til tilrettelegging og etablering, bomiljøarbeid, bistand til etablering og opprettholdelse av bolig innenfor funksjon 283. Folkebadet føres på funksjon 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg. Forvaltning, drift og vedlikehold av bygg og anlegg til tjenesteområder som ikke er nevnt ovenfor føres på den respektive tjenestefunksjonen.

Eiendom er ansvarlig for forvaltning, drift, vedlikehold- og utvikling av kommunes eiendomsportefølje, boligutleie, folkebad og tildeling av fast halltid og utleie av idrettsanlegg. Samlet eier kommunen ca 140 000 kvadratmeter formålsbygg, i tillegg til 241 boliger. Utover de eide bygningene, leier kommunen ca 10 000 kvadratmeter til tjenesteproduksjon og administrasjon.

Forvaltning er en overordnet funksjon som omfatter eiendomsledelse og administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og kontroll av den totale eiendomsvirksomheten. Utgifter som typisk er uavhengig av om bygg er i drift eller ikke.

Drift inkludert renhold omfatter alle oppgaver og rutiner som er nødvendig for at bygningen med tekniske installasjoner skal fungere som planlagt, både bruksmessig, teknisk og økonomisk. Både drift og renhold er en viktig bidragsyter for å forebygge skader og forlenge levetiden til bygg. Et godt fysisk arbeidsmiljø er avgjørende for brukernes trivsel. For å unngå allergier og andre typer helseplager er et godt innemiljø viktig for brukerne. Dette forutsetter også et kvalitativt godt renhold av hele bygningsmassen og god styring av tekniske anlegg. Sistenevnte er også en viktig bidragsyter for energisparing.

Vedlikehold omfatter arbeider som er nødvendig for å opprettholde bygg og anlegg, inkludert de tekniske installasjonene på et fastsatt kvalitetsnivå. Vedlikeholdet skal gjøre det mulig å bruke bygget til sitt tiltenkte formål innenfor byggets antatte levetid. Utskiftning av bygningsdeler med kortere levetid enn resten av bygningen, er en del av vedlikeholdet. Det er vanlig å skille mellom løpende (akutt skadeutbedring) og periodisk/planlagt vedlikehold.

Utvikling omfatter de tiltak som medfører opprettholdelse av eiendommens bruksverdi over tid. Det betyr at byggets bruksområder (formålet) også tilpasses nye og endrede krav. Det kan være krav til byggets funksjoner, nye lover/forskrifter, nye krav til universell utforming o.l.

Utvikling og utfordringer

Nye arealer og utvikling portefølje

Sommeren 2023 overtok kommunen nye Åsgård skole. Skolen er en fire parallells barneskole med flerbrukshall og har tilført kommunen ca 11 000 nye kvadratmeter. Skolen er bygget med overkapasitet og to «trinnbaser» med til sammen 8 klasserom er tatt i bruk til andre formål fram til skolen trenger disse arealene selv.

Det er i 2023 jobbet med å iverksette vedtatte tiltak i "prosjekt arealeffektive bygg". Herunder er leieavtale i Rådhusplassen 29 avvirket, og tjenestene som hadde tilhørighet her, er flyttet til Moer helsehus, Rådhuset og Åsgård skole. I Rådhuset er antall arbeidsplasser/personer økt fra 55 til 70 etter arbeid med omrokeringer for bedre arealutnyttelse og samhandling. To vegger er fjernet for å etablere landskap for 4-6 personer.

Dispensasjonssøknad for videre bruk av moduls skolen ble avslått etter klagesaksbehandling. Leieavtalen er dermed sagt opp og moduls skolen blir fjernet og området tilbakestilt til grusbane første halvår 2024. Disse to leieavtalene utgjør til sammen en reduksjon på ca 6200 kvm leide arealer. Arealeffektiviseringsprosjektet fortsetter i 2024 med videre utredninger og politiske saker.

Det er i 2022 vedtatt at det skal utlyses konkurranse for drift av «Stuene» på Nordby (sak 38/22) og Kinnsåsen (sak 22/22). Det har ikke lyktes å finne en driver og ny politisk sak om videre bruk av stedet blir lagt frem politisk i 2024.

Digitalisering

Forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdssystemet (Plania) er under utvikling. Det er en omfattende jobb å samle all FDV-informasjon om alle kommunens bygg. Når systemet er i full drift, vil det gi en bedre oversikt over eiendomsmassen, og effektivisere utførelsen av tjenesten. Det arbeides med å systematisere oppfølgingen av lovpålagte kontroller gjennom Plania, prioritering av tiltak og tilstandskartlegging. Arbeidet fortsetter i 2024.

Husbanken har utviklet et nytt system for å søke, tildele og administrere kommunale utleieboliger, samt følge opp beboere og skaffe datagrunnlag. Ås kommune har meldt seg på systemet og har jobbet med implementering i 2023. Arbeidet vil fortsette i 2024. Målet er at systemet skal gjøre enklere å søke - og lette og forbedre prosessen med tildeling av kommunal bolig. Ved at det gir god oversikt og data over søkere, boliger og leietakere, kan kommunen planlegge ut fra behov og utnytte boligmassen bedre. Staten vil få tilgang til statistikk og analyse som gir bedre grunnlag for å utforme virkemidler og mer treffsikker politikk.

Prioritering av vedlikehold

Kommunestyret vedtok i K-sak 45/16 at kommunens langsiktige mål er at det skal gjennomføres verdibevarende vedlikehold, slik at kommunens bygningsmasse til enhver tid ligger i tilstandsgrad 1 eller bedre. Et anbefalt normtall for å oppnå verdibevarende vedlikehold på en portefølje er 200-250 kr pr kvm. Det vil si et vedlikeholdsbudsjett på mellom 28 og 35 mill kr for kommunens eiendomsportefølje på 140 000 kvm.

Ås kommunes vedlikeholdsbudsjett var i 2023 på ca 12 mill kr. Dette utgjør 85 kr pr kvm. Dvs. at det mangler 16-23 mill kr for å komme på anbefalt nivå og oppnå tilstandsgrad 1/verdibevarende

vedlikehold. I tillegg kommer innhenting av etterslep, som teoretisk sett øker med tilsvarende sum hvert år.

Klima og miljø

I EPC-prosjektet er det gjennomført mange små og store tiltak på 19 av kommunens eiendommer for å spare energikostnader. Målene for energisparing er oppnådd i 2022. De økte energiprisene i 2022 medførte ytterligere fokus på energisparing. Det ble satt i gang akutte tiltak og gjort en kartlegging av energibesparende tiltak, som det ble bevilget investeringsmidler til i budsjett 2023. Disse prosjektene har ikke blitt gjennomført og egen sak om dette legges frem i 2024.

Det pågår også et arbeid med å øke sorteringsgrad på avfall i henhold til vedtak i kommunens handlingsplan for klima og energi. Fra og med 2023 er det også et forskriftskrav å sortere ut matavfall og plast. Arbeidet fortsetter i 2024.

Renhold

Det er gjennomført renhold i alle lokaler med kommunal virksomhet, og avdelingen har god dialog med brukerne og får gode tilbakemeldinger. Koronasituasjonen medførte en krevende arbeidssituasjon for renhold. Med krav om forsterket renhold, og flere arealer som har blitt satt i drift for at kommunen skal kunne yte tjenester med større avstand. Da restriksjonene ble opphevet i 2022 har det vært utfordrende å ta ned renholds nivå til normalnivå. I 2023 med mye flytting og nye arealer har det også vært mye jobb med å omplassere renholdere og tilpasse ressursbruk på hvert sted.

Boligsosialt arbeid

Det er i 2023 inngått 67 nye leieavtaler i kommunale boliger. Til sammenligning var det 49 i 2022, 44 i 2021 og 35 i 2020. I tillegg bidro eiendom med å bosette nesten 170 flyktninger i 2023. Et normalår for Ås kommune er 20 flyktninger. Det er inngått 30 fremleieforhold med private utleiere i denne prosessen.

Det er arbeidet med tiltakene fra forvaltningsrevisjon bolig. Blant annet er husleier justert til gjengs leie, restanser følges opp tettere og det er innarbeidet rutiner for raskere klargjøring av leiligheter for ny utleie. Det arbeides med å gjennomgå kommunens portefølje av boliger for å vurdere om boligen både har en beliggenhet og en beskaffenhet som er tilpasset behovet.

I 2023 var det nesten 75 mill kr i startlånsmidler disponibelt med nytt låneopptak fra Husbanken på 40 mill kr i tillegg til overførte ubrukte midler fra tidligere år.

Virksomhet Eiendom mottok 114 søknader om startlån og tilskudd i 2023, og fattet til sammen 79 vedtak. Det kom 4 klager på vedtak. Samlet var det 34 søknader som ble innvilget, der søkerne fikk finansieringsbevis for å kjøpe bolig eller lån/tilskudd til konkret bolig. Samlet ble det gitt tilsagn om lån på i overkant av 103 mill kr i løpet av året.

Kommunen utbetalte 39,88 millioner i startlån i 2023, og 390 000 kr i tilskudd. Utbetaling av lån og tilskudd fordelte seg på 14 søkere og resulterte i at 4 fikk refinansiert lån og kunne beholde egen bolig, 1 fikk utbedret boligen sin, 1 fikk utført prosjektering av arkitekt for mulig tilpasning av bolig og 8 barnefamilier kjøpte seg bolig. Høyeste utbetalte beløp i 2023 var 5 086 000 kr.

Av de øvrige søknadene som ble innvilget, utløp fristen for bruk av finansieringsbeviset i 5 saker, 4 har kjøpt bolig som overtas i 2024 og 10 er fortsatt på leting etter bolig de kan kjøpe. Ved overgangen til nytt år er det innvilget 50,5 mill kr i finansieringsbevis som ikke er utbetalt ennå.

Årsmelding 2023

Saksbehandlingstiden var en periode ned mot 2 mnd, men økte til 7 mnd på slutten av året. Finansavtaleloven stilte fra 2023 krav om muntlig samtale med startlånøkere for å forklare konsekvensene ved låneopptak før lån kan gis, noe som har medført ekstra tidsbruk på sakene.

I tillegg har det vært en økning i henvendelser vedrørende betalingsproblemer og søknader om avdragsfrihet.

Kartlegging av organisering og vurderinger av tilpasninger for å imøtekomme krav i ny boligsosial lov, i tillegg til bistand til bosetting av flyktninger har også påvirket kapasiteten til saksbehandling av startlån.

Omstilling og effektivisering

Enheten har betydelig effektiviseringskrav de seneste årene. Det arbeides aktivt for å omstille og effektivisere, og det er et mål å effektivisere uten å redusere dagens vedlikeholds nivå. I 2023 har det blitt jobbet med struktur og tydeligere ansvar, roller og myndighet mellom avdelingene. Eiendomsdrift og vedlikehold er har begynt å knytte fagerarbeidere til faste bygg og staben med fagressurser har fått et tydeligere mandat. Prosjektavdelingen for bygg er avgjort lagt til eiendom fra 1.1.2024.

I kommunestyret den 4.5.2022, sak 39/22 ble det vedtatt endret åpningstid i folkebadene. Saken gjaldt oppfølging av verbalvedtak fra budsjett 2021 om utvidet åpningstid i folkebadene. Det ble vedtatt endret åpningstid for å utnytte kapasiteten i hallene bedre, til fordel både for idrett- og folkebad. Nye åpningstider ble iverksatt fra 1.1.2023 og dette har vært vellykket med mer besøk og høyere inntekter fra folkebadene. Evaluering blir lagt frem politisk i 2024.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	64 348	65 386	65 504	118
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	85 275	83 209	76 516	-6 693
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 108	1 926	0	-1 926
Overføringsutgifter	21 381	17 523	17 877	354
Finansutgifter	87 835	84 575	84 484	-91
Sum Driftsutgifter	260 947	252 619	244 381	-8 238
Salgsinntekter	-23 595	-29 356	-24 667	4 689
Refusjoner	-27 405	-22 392	-21 026	1 367
Overføringsinntekter	-162	-236	0	236
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-90 874	-783	0	783
Sum Driftsinntekter	-142 036	-52 768	-45 692	7 076
Netto resultat	118 911	199 851	198 689	-1 162

Kommentar til status økonomi

Virksomheten gikk med et merforbruk på 1,1 mill kr 2023. Årsaken til dette er sammensatt. Pga. den massive bosettingen av flyktninger i 2023 har rask oppussing av boliger med innleide tjenester vært prioritert og det har vært større grad av omrokering enn tidligere. Prosjektet med ventilasjonsanlegg i underetasjen i Kulturhuset som ble prioritert innenfor statlige tilskuddsmidler under korona har blitt forsinket og mer kostbart pga. funn av asbest.

Renhold har håndtert mye flytting og overtakelse av nye arealer og det har vært utfordrende å ta ned og tilpasse ressursbruk på hvert sted.

Oppsummering tiltak

Det har blitt jobbet med en omstrukturering i eiendom i 2023, som skal bidra til bedre oversikt over porteføljen, tettere oppfølging av brukere, bedre kontroll på servicer, lovpålagt internkontroll, forebyggende tiltak og klarere rolle, ansvars- og myndighet. Dette arbeidet vil også bidra til bedre økonomistyring.

Årsmelding 2023

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Administrasjonslokaler nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	604	519	460	481	542
Eiendomsforvaltning, kommune nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	8 446	8 788	8 356	6 482	7 074
Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger (B) *) **)	585	503	446	461	546
Netto driftsutgifter til førskolelokaler per innbygger (B) *) **)	912	858	799	494	689
Netto driftsutgifter til institusjonslokaler per innbygger (B) *) **)	1 521	1 873	1 751	1 107	1 375
Netto driftsutgifter til kommunal forvaltning av eiendommer (F121) per innbygger (B) *) **)	544	591	598	437	432
Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B) *) **)	287	488	456	387	365
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B) *) **)	32 098	32 296	30 120	24 162	24 033
Netto driftsutgifter til skolelokaler per innbygger (B) *) **)	3 960	3 925	3 610	2 950	2 867
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	5,8	5,9	6,2	4,7	5,0
Produktivitet					
Samlet areal på førskolelokaler i kvadratmeter per barn i kommunal barnehage (B)	15,5	13,8	14,6	10,7	11,3
Samlet areal på skolelokaler i kvadratmeter per elev (B)	23,3	23,5	28,2	19,1	19,6
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (m ²)	569,0	671,0	625,0	701,0	750,0
Dekningsgrad					
Andel søkere som har fått avslag på kommunal bolig	71,0 %	36,0 %	62,0 %	24,0 %	26,0 %
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	14	14	15	19	21
Økonomi					
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr))	59	111	75	84	113
Andre nøkkeltall					
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	2,6	3,1	3,9	5,2	5,1
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	6,0	5,3	4,9	7,2	7,3

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Analyse KOSTRA for Eiendom

Kostnadsutvikling og arealer

Kommunen har hatt en reduksjon i kostnader til eiendomsforvaltningen i 2023. Dette henger sammen med økte strømpriser og økning i andre kostnader til forvaltning, drift og utvikling av bygg. For Ås kommune får prisveksten de senere årene på strøm, forvaltning, drift og utvikling høyere utslag enn kostragruppe 9 som følge av at Ås kommune har mer arealer enn en gjennomsnittlig kommune.

Hovedårsaken til høye kostnader til eiendomsforvaltning er at Ås kommune har mer arealer per innbygger enn snittet av øvrige kommuner. Ås kommune har 6,2 m² formålsbygg pr innbygger, mens snittet for kostragruppen er 4,7 og landet er 5 m². Om Ås kommunes arealer var likt gjennomsnittet av KOSTRA-gruppe 9, ville arealet vært 33 000 m² mindre. Dette må sees i lys av at kommunen har gjort investeringer for framtiden, men hvor det i dag er en overkapasitet i byggene.

Skolelokaler

Skolelokaler utgjør den største arealgruppen med høyest kostnader. Dette henger sammen med at skolelokaler utgjør ca 50 % av eiendomsporteføljen. Dersom Ås kommune hadde hatt tilsvarende arealer og driftskostnader som gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 9, ville dette alene gitt en samlet besparelse på om lag 14,5 mill. kr. årlig i reduserte kostnader.

Barnehagelokaler

Kostnader til barnehagelokaler i 2023 er omtrent på samme nivå som i 2022. Netto driftstugifter til førskolelokaler har gått noe ned fra 2022 til 2023 og henger sammen med befolkningsvekst.

Institusjonslokaler

Arealene er økt til Institusjonslokaler. Helårseffekter av utvidet sykehjem og avskrivninger samt prisvekst og økte strømkostnader henger sammen med økte kostnader. Kostnadsnivået pr innbygger er betydelig høyere enn Kostragruppe 9, noe som henger sammen med at kommunen har høyere areal enn sammenligningsgruppene. Pr kvadratmeter har kommunen imidlertid lave kostnader, noe som henger sammen med at deler av sykehjemmet har vært stengt i 2022.

Administrasjonslokaler

Netto driftsutgifter til administrasjonslokaler har gått noe ned i 2023 og henger sammen med befolkningsvekst. Kostnadsnivået er lavere enn for Kostragruppe 9 og landet.

Idrett- og kulturlokaler

Utgifter til kommunale idrettsbygg har gått opp i 2023. Dette knytter seg til helårseffekten av åpningen av Åshallen mens utgifter til kommunale kulturbygg har gått betydelig opp siden 2021 som følge av økte strømkostnader. Dette henger sammen med at det er gjort rettelser i kontoføring på strøm. Tidligere var strømutførelsen på kulturhuset ført på kostrafunksjon for administrasjonsbygg.

Kommunale boliger

Ås kommune har en et noe lavere antall kommunale boliger per innbygger enn snittet av øvrige kommunegrupper. Ås har også en høyere avslagsprosent på søknader om bolig. Mengden søknader er noe lavere enn snittet av grupper vi sammenligner med.

Eiendom

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	118 911	199 851	198 689	-1 162	-0,6 %

Kultur, samfunn og teknikk

Beskrivelse av virksomheten

Kultur, idrett og fritidstjenester

Tjenesten omfatter kino (373), musikk og kulturskole (383), andre kulturaktiviteter (385), bibliotek (370) og idrett (380)

Fysisk planlegging, natur og nærmiljø

Tjenesten omfatter plansaksbehandling (301), bygge- og delesaksbehandling (302), kart og oppmåling (303), boligbygging og fysiske bomiljøtiltak (315), landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling (329), rekreasjon i tettsted (335) naturforvaltning og friluftsliv (360).

Næring og Attraktive Ås

Tjenesten omfatter bistand for næringslivet (325). Attraktive Ås er en del av dette.

Samferdsel

Tjenesten omfatter kommunale veier (332) og Samferdsel og transporttiltak (330).

Brann og ulykkesvern

Tjenesten omfatter Forebygging brann/andre ulykker (338) og Beredskap brann/andre ulykker (339).

Vann, avløp og renovasjonstjenester

Tjenester omfatter produksjon av vann (340), distribusjon av vann (345), avløpsrensing (350), avløpsnett/innsamling av avløpsvann (353), tømning av slamavskillere og septiktanker og lignende (354) og innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall (355).

Utvikling og utfordringer

Kultur, idrett og fritidstjenester

Ås kulturhus/kino har gjennomført et mangfold av arrangementer og fremvisninger i tett samarbeid med kulturskolen, biblioteket og fritidskulturen i Ås. På scenene har det vært tilbud fra lokal fritidskultur til internasjonale storheter. Besøkstallene er i ferd med å ta seg opp, men ettervirkningene av pandemien er fortsatt betydelige med redusert inntjening som resultat. Inntjeningskravet for kinoen er

fortsatt urealistisk høyt. Utbedringene av underetasjen med garderober er i slutfasen. Utbedringer av gulv og utstyr i sceneområdet i kinoteateret blir stadig mer påkrevet.

Elevtallet i kulturskolen er på vei tilbake mot nivået før pandemien, og nye tilbud gjør kulturskolen aktuell for flere målgrupper. Inntjeningskravet til kulturskolen krever et høyt antall betalende elever for å innfri kravet, og er urealistisk høyt. I tillegg til budsjettkutt fra 2022 til 2023 som øker inntjeningskravet betydelig, er tjenesten under press. Ås kulturelle ressurscenter er organisert under kulturskolen og har bidratt til økt aktivitet og inntekter. I tillegg til UngMusikk og UngKunst er UngInnovasjon et nytt talentutviklingsprogram som startet opp i 2023. Interkommunale og internasjonale samarbeidsprosjekter styrker økonomien og innholdet i kulturskolen.

Reduksjon i bemanningen gjør at både Nordby bibliotek og Ås bibliotek har vært stengt på mandager, noe som reduserer tilgjengeligheten for mange brukere. Meråpent bibliotek i sentrum har hatt tekniske utfordringer og har vært utilgjengelig fra påske 2023. Korrigert for dette har det vært en besøksøkning i 2023. En ny løsning for meråpent vil komme på plass i løpet av første halvår i 2024. Lav bemanning gjør det vanskelig å oppnå målene mht digitalisering av materialet i lokalhistorisk arkiv.

Det er satt igang et arbeid med å organisere kommunens ressurser på idrettsområdet for å kunne yte best mulige tjenester i samarbeid med idretts- og fritidssektoren.

Næring og Attraktive Ås

Arbeidet med temaplan for næring er i gang, og opplegg for arbeidet med planen er presentert for politikerne. I mars ble det arrangert en investorkonferanse på Campus Ås med deltagere fra hele verden. Ås bidro med støtte til konferansen, og brukte anledningen til presentere Ås for potensielt næringsliv, innovasjonsbedrifter og fagfolk.

BIT Innovasjonssenter åpnet i oktober og er i utvikling. Sentralt på senteret står talentutviklingsprogrammet UngInnovasjon som binder grunn- og videregående skole sammen med Campus Ås og etter-videreutdanningstilbudet der og som igjen skal bidra til næringsutvikling i kommunen.

Ny samarbeidsavtale mellom Ås kommune og NMBU ble underskrevet sommeren 2023. Avtalen definerer fokusområder og tiltak som svarer ut mål i strategiene til NMBU og Ås kommune. Det er nedsatt tre arbeidsgrupper som skal arbeide med hhv. stedsutvikling, innovasjon og næringsliv og kompetanseutveksling.

Et større omdømmeprojekt for hele kommunen er under utvikling.

Plan- og byggesak

På tross av uroen i bygg- og anleggsmarkedet har det vært mange reguleringsplaner under arbeid i 2023. En stor andel av disse er detaljplaner i sentrumsområdet. Kommunale planer det det har vært jobbet med i 2023 er bevaringsplan for deler av Søråsteigen, områderegeringsplan for småhusbebyggelse, områderegeringsplan for Tømrernes feriehem og Askehaugåsen og endringer av detaljplan for Åsgård skole.

Antallet nye byggesaker i 2023 er lavere enn tidligere år. Årsaken er usikkerheten i bygg- og anleggsmarkedet, som medfører at prosjekter blir satt på vent. Det er nå mer fokus på oppfølging av ulovligheter og tilsynsarbeid. Ås kommune har gått ut av ordningen med felles tilsynskontor og arbeidet med å bygge opp tilsynskompetanse i egen organisasjon er godt i gang.

Samferdsel

Utvikling og vekst setter stadig større krav til drift og vedlikehold, samt oppfølging av samferdselsanlegg. Det er krevende å holde tritt med utviklingen innenfor avsatte økonomiske rammer. Det jobbes blant annet med å utvikle langsiktige driftsplaner for å tydeliggjøre behovet.

Kommunen har utfordring med å løse sine oppgaver knyttet til vei og samferdsel pga begrenset kapasitet/antall årsverk, begrensede økonomiske ressurser, økte kostnader (strøm, drivstoff og komponenter), og etterslep på vedlikehold og drift. Det er lite rom for planlegging og utvikling av tjenesteområdet. Dette går på bekostning av langsiktig vedlikehold av kommunal infrastruktur. Spesielt er det behov for oppgradering av veilys og veidekke på alle veityper.

El-sykler i tjenesten er fortsatt et attraktivt tilbud. Det er utplassert el-sykler i 18 enheter, og flere av enhetene har flere sykler tilgjengelig.

I samarbeid med mange lokale sykkelreparatører og NMBU har det vært arrangert Sykkelvårslipp og sykkelmekkekurs for kvinner. I tillegg har kommunen arrangert vintersykkelfest sammen med NMBU. Ås kommune var også i 2023 med på Sykle til Jobben kampanjen.

Brann og ulykkesvern

Ås kommune er deltaker i Follo Brannvesen IKS som har ansvaret for driften av tjenesten. Ås kommune påvirker IKS gjennom dialog for å nå overnevnte mål.

Vann, avløp og renovasjonstjenester

Tjenesteområdet er selvkostfinansiert. De største utgiftene dekker overføringer til Søndre og Nordre Follo renseanlegg og Follo Ren, samt kjøp av vann fra Nordre Follo kommune. Tjenesten finansieres via gebyrer fra innbyggerne og virksomhetene i kommunen.

Det er avtalt ny kostnad for kjøp av vann med Nordre Follo kommune. Det gjenstår fortsatt noe prinsipielle punkter før avtalen signeres. Politisk sak om ny vannavtale forventes å bli lagt frem våren 2024. Ny kostnad medfører et merforbruk i 2023. Grunnet betydelig nedgang i antall nye tilkoblinger dette året når vi ikke budsjettmålet for tilkoblingsgebyr. Avvik justeres mot selvkostfond.

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	83 183	87 379	90 932	3 553
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	34 131	45 843	37 373	-8 470
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	80 406	83 970	90 973	7 003
Overføringsutgifter	15 058	7 749	8 870	1 121
Finansutgifter	13 650	14 111	14 190	79
Sum Driftsutgifter	226 428	239 052	242 338	3 287
Salgsinntekter	-122 787	-114 588	-127 093	-12 505
Refusjoner	-26 982	-29 020	-25 470	3 550
Overføringsinntekter	-997	-3 170	100	3 270
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-33 214	-25 387	-24 665	722
Sum Driftsinntekter	-183 979	-172 165	-177 128	-4 964
Netto resultat	42 450	66 887	65 210	-1 677

Kommentar til status økonomi

Kultur, samfunn og teknikk

For virksomheten totalt er det et merforbruk på 1,6 mill.

Status (drift)

- Lønn: Mindreforbruk på 4,1 mill
- Driftsutgifter: Merforbruk på kr 400 000
- Inntekter: Mindreinntekt på 5,3 mill

Team samfunn og team attraktive

For de to teamene samlet er det et mindreforbruk på kr 600 000 som i hovedsak skyldes nyansatt som startet senere enn forutsatt.

Status (drift)

- Lønn teamene: Mindreforbruk på kr 470 000 som i hovedsak skyldes at næringsrådgiver ble ansatt senere enn planlagt.
- Driftsutgifter: Merforbruk på 1,8 mill som i hovedsak skyldes at kommunen har dekket garantisummen på kontorleie i BIT-innovasjonssenter og eksterne tilskudd som har bidratt til økt prosjektaktivitet
- Inntekter: Merinntekt på 2 mill som skyldes tilslag på søknader.

Kultur og samskaping

Det er for enheten "Kultur og samskaping" et mindreforbruk på kr 829.000 for 2023.

Status (drift)

- Lønn: Mindreforbruk på 1,6 mill som i hovedsak skyldes vakanser og sykkelønnsrefusjoner.
- Driftsutgifter: Merforbruk på 6,8 mill henger sammen med økte inntekter gjennom året fra tilskudd, støtteordninger og billettsalg. Samtidig har det da vært økte utgifter til tiltak som finansieres av disse tilskudds- og støtteordningene, utgifter til artister som har generert billettinntekter mm.
- Inntekter: Kulturskolen har et urealistisk inntektskrav på om lag kr 900.000, men balanserer ut dette for 2023 med fondsførte midler knyttet til prosjekter og aktivitet. Det arbeides med tiltak for å redusere utgiftene slik at inntektskravet kan senkes til et realistiske nivå. Innbyggertorget/-service har et mindreforbruk på kr 958.000 grunnet høyere inntekter enn budsjettet knyttet til salg av meglerpakker og skjenkebevilgninger med opplæring.

Kommunalteknikk

Enheden har totalt sett et merforbruk på 4,7 mill. Dette skyldes i hovedsak nedgang i byggeaktivitet som har gitt lavere tilknytningsgebyrer enn budsjettet. I tillegg har prisen på vann økt.

Status (drift, forvaltning og selvkost)

- Lønn: Mindreforbruk på 0,6 mill som i hovedsak skyldes ubesatte stillinger deler av året.
- Driftsutgifter: Mindreforbruk på 8.7 mill som i hovedsak skyldes reduserte finanskostnader og redusert overføring til IKS.
- Inntekter: Mindreinntekt på kr 14.0 mill som i hovedsak skyldes redusert inntekter på vann- og avløpsgebyr og vannsalg. Mindreinntekten vil bli balansert ut med økning av gebyrene i årene framover.

Plan, byggesak og geodata

Enheden har totalt sett et underforbruk på 1,1 mill i forhold til budsjett. Året har vært preget av nedgang i byggeaktivitet, som har resultert i lavere byggesaksgebyrer. Dette har blitt balansert ut ved bruk av selvkostfond knyttet til byggesak.

Status (drift og selvkost)

- Lønn: Mindreforbruk på kr 537 000 som i hovedsak skyldes refusjoner knyttet til sykefravær og fødselspermisjon.
- Andre driftsutgifter: Mindreforbruk på kr. 401 000 som skyldes avvikling av felles tilsynskontor. Ser man bort fra dette og ikkebudsjetterte utgifter i forbindelse med regionreformen ville det vært balanse.
- Inntekter: Merinntekt på kr. 200 000. Mindreinntekt på 6 mill pga lavere byggeaktivitet er balansert ut med selvkostfond.

Årsmelding 2023

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Antall km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for pr. 10 000 innb	14	15	15	10	12
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	18,4	21,1	20,9		17,0
Avløpsrensing nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	733	771	651	667	692
Bibliotek nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	359	361	343	311	344
Distribusjon av vann nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	-874	-1 319	-858	-743	-784
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) (**)	170	-8	241	144	139
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	2 118	2 329	2 526	2 807	3 089
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) *) (**)	-98	112	228	133	128
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B) *) (**)	1 253	1 166	1 212	1 422	1 496
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B) *) (**)	-2	-43	-5	109	115
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B) *) (**)	675	835	779	1 054	1 029
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B) *) (**)	458	466	513	669	717
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B) *) (**)	143	79	82	120	146
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B) *) (**)	638	550	696	646	793
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B) *)	2 710	3 698	3 894	2 896	3 313
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B) *) (**)	227	322	152	171	220
Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger. Konsern. Kroner (B) *) (**)	282	335	556	596	619
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B) *)	238	144	246	344	344
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B) *) (**)	192	205	212	287	347
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	1,0 %	1,2 %	1,1 %	1,6 %	1,5 %
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	0,7 %	0,7 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %

Årsmelding 2023

Produksjon av vann nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	335	742	845	324	433
Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	-28	-27	68	2	3
Oppvekst og levekår					
Oppvekst og levekår - Trives på skolen, 10. klasse	82,0	84,0	83,0		
Produktivitet					
Driftsutgifter for distribusjon av vann per tilknyttet innbygger (kr) *)	583	561	591		802
Driftsutgifter for produksjon av vann per tilknyttet innbygger (kr) *)	406	944	1 145		594
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B) *)	25 207	23 976	31 320	27 073	26 879
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	2 656	2 926	3 253	3 442	3 557
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	3 444	3 231	3 540	5 779	5 264
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (kr) *)	3 620	4 063	4 836	4 157	4 809
Dekningsgrad					
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	3,5 %	3,9 %	3,3 %	3,3 %	3,3 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	23,9 %	23,5 %	21,5 %	11,8 %	13,0 %
Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger	5,01	4,92	4,77	7,48	8,02
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	20	21	25	12	18
Døpte i prosent av antall fødte (B)	34,9 %	42,9 %	32,4 %	57,2 %	55,2 %
Konfirmerte i prosent av 15-åring (B)	35,2 %	36,9 %	29,3 %	50,2 %	50,9 %
Medlem og tilhørende i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	52,8 %	51,3 %	50,2 %	67,9 %	65,7 %
Kvalitet					
Farge: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	100,0 %	100,0 %	100,0 %		97,5 %
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	2,2	2,1	2,1	3,6	3,4
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr) *)	520	502	880	564	589
Helsetilstand					
Helsetilstand - Overvekt og fedme, 17 år	19,0	20,0	19,0		
Kommunekasse					
Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) (Kommunekasse) *) **)	-98	112	228	131	128

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Kultur

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger har økt fra 2022 til 2023. Ås kommune har likevel lavere kostnader enn gjennomsnittet av de øvrige gruppene.

Netto driftsutgifter til musikk- og kulturskoler har økt i 2023, og ligger over nivå sammenlignet med de øvrige gruppene. Her har det blitt en feil i kommunens regnskap fordi fondsinntekten er ført med feil funksjonskode. Dette utgjør 683 kr pr innbygger 6-15 år.

Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker er opp betydelig fra 2022, og høyere enn kostragruppen og landet. Aktiviteten har tatt seg betydelig opp etter pandemien. Samtidig drifter Ås kommune de regionale talentsatsningene UngKunst og UngMusikk. Dette medfører at utgifter og inntekter regnskapsføres i Ås kommunes regnskap, også de tiltakene som skjer i andre kommuner. Bruttokostnadene blir dermed høyere enn de reelt sett er for kommunen.

Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år er litt ned fra 2022, men omtrent dobbel så høy som kostragruppen og landet

Plan, byggesak og geodata

Netto driftsutgifter per innbygger (302) byggesaksbehandling og eierseksjonering (B) er økt betydelig prosentmessig grunnet et stort selvkostfond på byggesak som må reduseres.

Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger er økt, men betydelig lavere enn kostragruppen og landet.

Netto driftsutgifter til plan/kart/bygg per innbygger (301, 302, 303) Lavere enn kostragruppen og landet.

Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger er økt fra 2022 til 2023, men betydelig lavere enn kostragruppen og landet.

Kommunalteknikk

Avløpsrensing, netto driftsutgifter pr innbygger er redusert fra 2022 til 2023. Lavere enn kostragruppen og landet.

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (330, 332) er økt fra 2022 til 2023, men betydelig lavere enn kostragruppen og landet.

Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (360) er omtrent halvert fra 2022, lavere enn kostragruppen og landet.

Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (335) er betydelig lavere enn kostragruppen og landet.

Produksjon av vann nettodriftsutgifterbeløp pr innbygger (340) er over dobbel så høy som kostragruppen og landet. Totalt for vann (340 og 345) ligger kommunen på samme nivå som tilstøtende kommuner (Nordre Follo, Vestby og Frogn)

Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. er lavere enn kostragruppen og landet.

Årsmelding 2023

Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. er lavere enn kostraguppen og landet.

Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. er lavere enn kostraguppen og landet.

Kultur, samfunn og teknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	4 818	10 565	11 399	834	7,3 %

Kultur og samskaping

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	23 601	23 261	24 091	830	3,4 %

Kommunalteknikk

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 258	30 134	25 447	-4 687	-18,4 %

Plan, byggesak og geodata

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	5 749	2 934	4 073	1 138	27,9 %

Landbrukskontoret

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	24	-7	162	169	104,6 %

Vannområdet PURA

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	0	0	38	38	100,0 %

Sentrale inntekter og utgifter

Beskrivelse av virksomheten

Virksomhetsområdet omfatter sentrale poster som ikke hører hjemme i øvrige tjenesteområder. I hovedsak inkluderer det foreløpig ufordelte avskrivinger, reserver og innsparinger som skal legges ut på virksomhetene..

Regnskap

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr
Lønn	-23 356	-13 055	-2 392	10 664
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 443	6 308	4 041	-2 267
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	3 283	0	-3 283
Overføringsutgifter	19 545	16 767	21 843	5 076
Finansutgifter	5 576	9 443	8 929	-514
Sum Driftsutgifter	7 209	22 747	32 422	9 676
Salgsinntekter	-130	-92	-153	-61
Refusjoner	-4 140	1 306	-1 431	-2 737
Overføringsinntekter	-6 568	-6 658	-5 000	1 658
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 921	-7 522	-5 600	1 922
Sum Driftsinntekter	-13 759	-12 966	-12 184	782
Netto resultat	-6 550	9 781	20 239	10 458

Kommentar til status økonomi

Område fellesinntekter og utgifter har et mindreforbruk på 10,4 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak mindre bruk av reservepotter til pensjon og lønn., da effekten av lønnsoppgjøret ble lavere enn budsjettet. i tillegg er det avsatt ekstra reserve til IKS på 2,9 mill. kr er som ikke er disponert.

KOSTRA Nøkkeltall

	Ås 2021	Ås 2022	Ås 2023	Kostragruppe 09	Landet uten Oslo
Prioritet					
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,4 %	2,8 %	-0,5 %	-0,6 %	0,1 %
Brutto investeringsutg, barnehage, i prosent av totale brutto investeringsutg (B) *)	0,49	0,30	0,13	2,44	3,00
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	13,4 %	15,4 %	14,1 %	11,4 %	13,4 %
Økonomi					
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	42,6 %	37,6 %	33,6 %	13,7 %	16,1 %
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	69 945	65 705	63 300	66 563	67 223
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	134,7 %	135,9 %	134,2 %	127,6 %	115,1 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6,3 %	2,6 %	-1,4 %	-0,7 %	1,0 %
Netto driftsutgifter i kroner per innbygger *) **)	69 236	69 383	71 550	73 676	74 512
Netto finans og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter (B)	5,1 %	6,1 %	6,9 %	5,2 %	4,4 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	113,0 %	117,1 %	113,0 %	99,8 %	92,2 %
Levekår					
Indeks berekna utgiftsbehov	0,942	0,956	0,957	1,002	1,012

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Fellesposter

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-3 456	11 448	20 216	8 768	43,4 %

Sentrale inntekter og utgifter

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. bud. 2023	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	-3 094	-1 667	23	1 689	7442,7 %

Vedlegg

Vedlegg 1 - Rapportering kulturhuset 2023

[Årsrapport Kulturhuset](#)

Vedlegg 2 - Årsregnskap

[Årsregnskap 2023](#)

Vedlegg 3 - Oppfølging politiske vedtak

Kommunestyre

Møtedato	Saknr.	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg
08.02.2023	1/23	Kommuneplan 2022-34: Revidert nordre Brekke liten	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	2/23	Kommuneplanens arealdel 2022-34: Vedtak etter mekling	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	3/23	Ås kommunes VA-norm	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	4/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	5/23	Vertskommuneavtale om responsenter - Helsevakta	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	6/23	Oppfølging - Gjennomgang NAV Ås	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

08.02.2023	7/23	Bosetting av flyktninger 2023	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	8/23	KS Debattheft II - Mellomoppgjør 2023	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	9/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om offentlige anskaffelser	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	10/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	11/23	Valg av nytt Ungdomsråd	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.02.2023	12/23	Søknad om fritak fra kommunale verv - Knut Merox Iversen (SV)	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	13/23	R-335 Detaljregulering for Moerveien 7-9 (BS6) - Andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	14/23	R-333 Detaljplan for Langbakken B1 - Sluttbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	15/23	Kommuneplanen 2022-34: Mikrohushus – oppfølging av vedtak av 15.06.2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	16/23	Landbruks- og viltforvaltningssaker som skal legges fram for vedtak på politisk nivå, ny behandling basert på kommunestyrets vedtak 26.10.2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	17/23	Endring av forskrift om skoletilhørighet - sammenslåing av Rustad og Kroer skolekrets	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

29.03.2023	18/23	Åsgård skole. Dropsone	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	19/23	Samarbeidsavtale for Felles innkjøpskontor i Follo	Saken sendt tilbake	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	20/23	Uttreden av kommunale verv - Stein Ekhaugen (H) - nyvalg	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	21/23	Uttreden av kommunale verv - Alexander Ruhs Nilsson (R) - nyvalg	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
29.03.2023	22/23	Valg av nestleder og suppleringsvalg av varamedlem i Hovedutvalg for næring og miljø (HNM)	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	23/23	Gnr 102 bnr 188 - Myrfaret - Salg - 2. gangs behandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	24/23	R-319 Detaljplan for gang- og sykkelvei fra Brekkeveien/Lyngveien til Holstad - Endring av plan	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	25/23	Ås kommunes VA-norm	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	26/23	Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer i Ås kommune	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	27/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	28/23	Ås kommunes årsregnskap 2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

10.05.2023	29/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	30/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	31/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Utsatt	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	32/23	Strømstøtte til private barnehager i Ås	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.05.2023	33/23	Ny avtale for Ås seniorsenter	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	34/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune – sluttbehandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	35/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	36/23	Nytt forslag til delvis bompengefinansiering av strekningen E18 Retvet-Vinterbro	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	37/23	Follo Pride 2023 i Ås	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	38/23	Regnbuemerkede fotgjengerfelt på kommunale veier	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	39/23	Justert anmodning om bosetting av flyktninger	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	40/23	Kjøp/etablering av kommunale boliger til flyktninger	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

20.06.2023	41/23	Ny selskapsavtale for Viken kommunerevisjon IKS 1.1.2024	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	42/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026 - ny behandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	43/23	Samarbeidsavtale for Felles innkjøpskontor i Follo - ny behandling	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	44/23	Modulskolen. Plan for å benytte uteareal ved modulskolen til idretten	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	45/23	Folkevalgtes godtgjøring - oppfølging av formannskapets vedtak	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	46/23	IKT - Utstyr og løsninger for folkevalgte 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.06.2023	47/23	Rapport - politisk utvalgsstruktur		Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	48/23	R-339 Detaljreguleringsplan for Brekkeveien 12-18 (BS9) - Andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	49/23	Avklaring om endring av R-301 Detaljregulering for Grenseveien/Myrfaret	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	50/23	Gnr 102 bnr 188 - Myrfaret - Salg	Utsatt	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	51/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

21.06.2023	52/23	Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	53/23	R-345 Detaljreguleringsplan for Langbakken Midtre (B3) - Sluttbehandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	54/23	R-335 Detaljregulering for Moerveien 7-9 (BS6) - Ny andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	55/23	Folkehelseloven - delegering til kommunedirektøren	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	56/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Arbeidsmiljø på sykehjem og i boliger voksne	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	57/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Tjenestekvalitet i institusjoner	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	58/23	Utbyggingsavtale for Solbergveien 1, R-312	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	59/23	Utbyggingsavtale, BS5 R-331	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	60/23	R-317 Detaljreguleringsplan for Åsgård skole - Endring av plan	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	61/23	Barnehagebehovsplan 2023-2025	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	62/23	Eierskapsavtale for Follo barne- og ungdomsskole 2023	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

21.06.2023	63/23	Tilstandsrapport om barneverntjenesten i Ås for 2022	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	64/23	Temaplan for å motvirke vold i nære relasjoner 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	65/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	66/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
21.06.2023	67/23	Rapport - politisk utvalgsstruktur	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	68/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	69/23	Endret selskapsavtale Follo Ren IKS	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	70/23	Oppgradering Myråsdaalen/ Kveldroveien	Saken sendt tilbake	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	71/23	R-339 Detaljregulering for Brekkeveien 12-18 (BS9) - Omgjøring av vedtak uten klage	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	72/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
20.09.2023	73/23	Rapport om eierskapskontroll med Ås kommune sin eierstyring	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

25.10.2023	74/23	R-321 - Detaljregulering for Vollskogen - Andregangs behandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	75/23	R-328 Områderegulering for frittliggende småhusbebyggelse - Andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	76/23	2. tertialrapport Ås kommune	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	77/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	78/23	Søknad om nydyrking på Tangen gnr. 48 bnr. 4	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	79/23	R-341 Detaljregulering for terrengregulering og nydyrking på Riis Gård - andregangsbehandling	Under oppfølging	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	80/23	Utbyggingsavtale for Nygårdsveien 24 og 33, Detaljreguleringsplan R-302	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	81/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	82/23	Tilstandsrapport barnehage 2022 med utviklingsmelding 2023	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	83/23	Tilstandsrapport for grunnskolen i Ås 2022, med utviklingsmelding for 2023	Effektuert	Kommunestyret (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.10.2023	1/23	Godkjenning av kommunestyrevalget 2023	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)

Årsmelding 2023

25.10.2023	2/23	Ås kommunes politiske reglement - revidering.	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	3/23	Valg av formannskap - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	4/23	Valg av ordfører - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	5/23	Valg av varaordfører - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	6/23	Valg av kontrollutvalg - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	7/23	Valg av hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM), leder og nestleder - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	8/23	Valg av hovedutvalg for helse og sosial (HHS), leder og nestleder - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	9/23	Valg av hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK), leder og nestleder - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	10/23	Valg til diverse utvalg - konstituering 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	11/23	Endring i forskrift om folkevalgtes godtgjøring og økonomiske rettigheter, Ås kommune, Akershus	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
25.10.2023	12/23	Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023-2027, endringer og omstrukturering.	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)

Årsmelding 2023

29.11.2023	13/23	Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023-2027, endringer og omstrukturering.	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	14/23	Valg til råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	15/23	Valg til eldrerådet i perioden 2023 - 2027	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	16/23	Valg av representanter til Ungdomsrådet	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	17/23	Forvaltningsrevisjonsrapport - Overordnet arbeidsmiljø i Ås kommune	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	18/23	Prosjektplan for oppfølgingsundersøkelse innen tjenestekvalitet i institusjoner	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	19/23	Politisk møteplan 2024	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	20/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune - ny sluttbehandling	Utsatt	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	21/23	Forslag om fredning etter kulturminneloven § 15, jfr. § 22. Gbnr 42/119 - Solstua i Herumveien 17	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	22/23	Fritak for eiendomsskatt § 7 for skatteåret 2024	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
29.11.2023	23/23	Søknad om fritak fra politiske verv for resten av valgperioden - Frode Rustbakken (SP)	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)

Årsmelding 2023

13.12.2023	24/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024- 2027	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
13.12.2023	25/23	Valg til diverse utvalg - konstituering 2023 - 2027, fortsettelse	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
13.12.2023	26/23	Endringer av forskrift om Folkevalgtes godtgjøring og økonomiske rettigheter, Ås kommune	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
13.12.2023	27/23	Politisk møteplan 2024	Effektuert	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
13.12.2023	28/23	Modulskolen Ås stadion - avklaring om leieforhold	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)
13.12.2023	29/23	R-328 Krav om lovlighetskontroll	Under oppfølging	Kommunestyret (25.10.2023 - 31.10.2027)

Formannskapet

Møtedato	Saksnr.	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg
25.01.2023	1/23	Vertskommuneavtale om responscenter - Helsevakta	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
25.01.2023	2/23	Gnr 111 bnr 17 - Løvstad - Avtaleforhold og bruk av bygg	Under oppfølging	Formannskapet
25.01.2023	3/23	Gnr 102 bnr 188 - Myrfalet - Salg	Saken sendt tilbake til administrasjonen	Formannskapet
25.01.2023	4/23	Søknad om fritak fra kommunale verv - Knut Merox Iversen (SV)	Effektuert	Formannskapet

Årsmelding 2023

25.01.2023	5/23	KS Debattheft II - Mellomoppgjør 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
25.01.2023	6/23	Kommuneplanens arealdel 2022-34: Vedtak etter mekling	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
25.01.2023	7/23	Kommuneplan 2022-34: Revidert nordre Brekke liten	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
25.01.2023	8/23	Søknad om fritak fra kommunale verv - Ane Gyri Sjøvik (MDG) - nyvalg	Effektuert	Formannskapet
25.01.2023	9/23	Søknad om ettergivelse av eiendomsskatt	Saken sendt tilbake til administrasjonen	Formannskapet
25.01.2023	10/23	Bosetting av flyktninger 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
25.01.2023	11/23	Oppsigelse av samarbeidsavtale om felles tilsynskontor for byggesak - StorFollo tilsynskontor	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
15.03.2023	12/23	Endring av forskrift om skoletilhørighet - sammenslåing av Rustad og Kroer skolekrets	Effektuert	Formannskapet
15.03.2023	13/23	Åsgård skole. Dropsone	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
15.03.2023	14/23	Høringsutkast - Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Ås kommune	Under oppfølging	Formannskapet
15.03.2023	15/23	Kommuneplanen 2022-34: Mikrohus – oppfølging av vedtak av 15.06.2022	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

15.03.2023	16/23	Samarbeidsavtale for Felles innkjøpskontor i Follo	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
15.03.2023	17/23	Oppfølgings sak om folkevalgtes godtgjøring	Saken er utsatt til behandling i et senere møte	Formannskapet
15.03.2023	18/23	Uttreden av kommunale verv - Stein Ekhaugen (H) - nyvalg	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
15.03.2023	19/23	Uttreden av kommunale verv - Alexander Ruhs Nilsson (R) - nyvalg	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
15.03.2023	20/23	Søknad om midlertidig fritak fra politiske verv - Gro Lundgård (Ap) - suppleringsvalg	Effektuert	Formannskapet
15.03.2023	21/23	Klage på vedtak - Søknad om startlån	Effektuert	Formannskapet
15.03.2023	22/23	Kriterier for startlån - Tilleggssak	Effektuert	Formannskapet
03.05.2023	23/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	24/23	Ås kommunes årsregnskap 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	25/23	Ny avtale for Ås seniorsenter	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	26/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026	Sak trukket	Formannskapet
03.05.2023	27/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Sak utsatt	Formannskapet
03.05.2023	28/23	Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer i Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

03.05.2023	29/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Under oppfølging	Formannskapet
03.05.2023	30/23	Gnr 102 bnr 188 - Myrfalet - Salg - 2. gangs behandling	Under oppfølging	Formannskapet
03.05.2023	31/23	Strømstøtte til private barnehager i Ås	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	32/23	Temaplan næringsutvikling: Mål, innhold og prosess	Det er fattet vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	33/23	Oppfølgingssak om folkevalgtes godtgjøring	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
03.05.2023	34/23	Uttreden av kommunale verv - Anders Bjørge Hermstad (MDG) - nyvalg	Effektuert	Formannskapet
03.05.2023	35/23	Lønnsjustering kommunedirektør 2022	Effektuert	Formannskapet
03.05.2023	36/23	Klage på vedtak - Søknad om startlån	Effektuert	Formannskapet
03.05.2023	37/23	Klage på vedtak	Effektuert	Formannskapet
03.05.2023	38/23	Søknad om ettergivelse av eiendomsskatt	Effektuert	Formannskapet
14.06.2023	39/23	Planrammer og budsjettforutsetninger for Handlingsprogram 2024-2027 med budsjett 2024 og økonomiplan 2025 til 2027	Effektuert	Formannskapet
14.06.2023	40/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

14.06.2023	41/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune – sluttbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	42/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	43/23	Nytt forslag til delvis bompengefinansiering av strekningen E18 Retvet-Vinterbro	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	44/23	Utbyggingsavtale for Solbergveien 1, R-312	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	45/23	Utbyggingsavtale, BS5 R-331	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	46/23	Follo Pride 2023 i Ås	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	47/23	Modulskolen. Plan for å benytte uteareal ved modulskolen til idretten	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	48/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	49/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	50/23	Kjøp/etablering av kommunale boliger til flyktninger	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	51/23	Justert anmodning om bosetting av flyktninger	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	52/23	Barnehagebehovsplan 2023-2025	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	53/23	Samarbeidsavtale for Felles innkjøpskontor i Follo - ny behandling	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

14.06.2023	54/23	Ny selskapsavtale for Viken kommunerevisjon IKS 1.1.2024	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	55/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026 - ny behandling	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	56/23	Regnbuemerke fotgjengerfelt på kommunale veier	Effektuert	Formannskapet
14.06.2023	57/23	IKT - Utstyr og løsninger for folkevalgte 2023 - 2027	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	58/23	Folkevalgtes godtgjøring - oppfølging av formannskapets vedtak	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	59/23	Gnr 54 bnr 371 - Moerlia Barnehage - Behandling av søknad om fritak for festeavgift	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	60/23	Tilstandsrapport om barneverntjenesten i Ås for 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	61/23	Eierskapsavtale for Follo barne- og ungdomsskole 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	62/23	Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	63/23	Rapport - politisk utvalgsstruktur	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
14.06.2023	64/23	Klage på vedtak	Effektuert	Formannskapet
30.08.2023	65/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
30.08.2023	66/23	Endret selskapsavtale Follo Ren IKS	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

30.08.2023	67/23	Oppgradering Myråsdalen/ Kveldroveien	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
30.08.2023	68/23	Gnr 60 bnr 1 - Haugerud gård - søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel - klage på vedtak	Klagen oversendt Statsforvalter	Formannskapet
18.10.2023	69/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
18.10.2023	70/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
18.10.2023	71/23	Førstegangsbehandling av forskrift om slamtømming	Under oppfølging	Formannskapet
18.10.2023	72/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet
18.10.2023	73/23	Eierskap i Glitrevannverket IKS og Oppegård vannverk - Oppstart forhandlinger	Under oppfølging	Formannskapet
18.10.2023	74/23	TV-aksjonen - Redd Barna 2023	Effektuert	Formannskapet
18.10.2023	75/23	Søknad om ettergivelse av eiendomsskatt	Effektuert	Formannskapet
18.10.2023	76/23	Søknad om ettergivelse av eiendomsskatt	Effektuert	Formannskapet
18.10.2023	77/23	Klage på enkeltvedtak@Klage på vedtak om parkeringstillatelse for forflytningshemmede	Saken sendt tilbake til administrasjonen	Formannskapet
18.10.2023	78/23	Utbyggingsavtale for Nygårdsveien 24 og 33,	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet

Årsmelding 2023

		Detaljreguleringsplan R-302		
18.10.2023	79/23	Lønnsjustering kommunedirektør 2023	Effektuert	Formannskapet
15.11.2023	80/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
15.11.2023	81/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune - ny sluttbehandling	Saken utsatt	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
15.11.2023	82/23	Fritak for eiendomsskatt § 7 for skatteåret 2024	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
15.11.2023	83/23	Søknad om ettergivelse av eiendomsskatt	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	1/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	2/23	Modulskolen Ås stadion - avklaring om leieforhold	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	3/23	Forslag til hørings svar vedr. midl. endringer i utlendingsloven	Effektuert	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	4/23	Mulighet til å innføre fortløpende barnehageopptak	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	5/23	Politisk møteplan 2024	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)
28.11.2023	6/23	Søknad om fritak fra politiske verv for resten av valgperioden - Frode Rustbakken (SP)	Det er fattet et vedtak i saken	Formannskapet (25.10.2023 - 31.10.2027)

Partssammensatt utvalg

Administrasjonsutvalget fikk navnet Partssammensatt utvalg etter valget. Alle saker ligger samlet i tabellen under.

Møtedato	Saksnr.	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg
25.01.2023	1/23	KS Debattheft II - Mellomoppgjør 2023	Under oppfølging	Administrasjonsutvalget
14.03.2023	2/23	Endring av forskrift om skoletilhørighet - sammenslåing av Rustad og Kroer skolekrets	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
03.05.2023	3/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
03.05.2023	4/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
13.06.2023	5/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
13.06.2023	6/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
13.06.2023	7/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Arbeidsmiljø på sykehjem og i boliger voksne	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
18.10.2023	8/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget
18.10.2023	9/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Administrasjonsutvalget

Årsmelding 2023

18.10.2023	10/23	Orientering om hvordan utgiftene til det lovpålagte kompetansekravet i barneverntjenesten skal dekkes	Effektuert	Administrasjonsutvalget
15.11.2023	1/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet et vedtak i saken	ADM-Partssammensatt utvalg (25.10.2023 - 31.10.2027)

Hovedutvalg for helse og sosial

Møtedato	Saksnr	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg	Behandlingstyp e
18.01.2023	1/23	Oppfølging - Gjennomgang NAV Ås	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
18.01.2023	2/23	Bosetting av flyktninger 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
18.01.2023	3/23	Vertskommuneavtale om responscenter - Helsevakta	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
18.01.2023	4/23	Evaluering av brukerråd	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
18.01.2023	5/23	Leve hele livet- status 2022	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
26.04.2023	6/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
26.04.2023	7/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling

Årsmelding 2023

07.06.2023	8/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	9/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	10/23	Evaluering av brukerråd	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	11/23	Temaplan for å motvirke vold i nære relasjoner 2023 - 2027	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	12/23	Prøveprosjekt - økte åpningstider ved NAV	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	13/23	Tilstandsrapport om barneverntjenesten i Ås for 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	14/23	Folkehelseloven - delegering til kommunedirektøren	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	15/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Arbeidsmiljø på sykehjem og i boliger voksne	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	16/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Tjenestekvalitet i institusjoner	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
07.06.2023	17/23	Justert anmodning om bosetting av flyktninger	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling

Årsmelding 2023

11.10.2023	18/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
11.10.2023	19/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
11.10.2023	20/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	Saker til behandling
08.11.2023	21/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for helse og sosial (25.10.2023 - 31.10.2027)	Saker til behandling
08.11.2023	22/23	Orientering om brukerstyrt personlig assistanse	Under oppfølging	Hovedutvalg for helse og sosial (25.10.2023 - 31.10.2027)	Saker til behandling
08.11.2023	23/23	På hvilken måte sørger kommunen for å følge opp sin opplysningsplikt?	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (25.10.2023 - 31.10.2027)	Saker til behandling
08.11.2023	24/23	Valg av politisk representant i brukerråd bolig voksne	Effektuert	Hovedutvalg for helse og sosial (25.10.2023 - 31.10.2027)	Saker til behandling
08.03.2023			Møte avholdt uten ordinære saker	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	
23.08.2023			Møte avholdt uten ordinære saker	Hovedutvalg for helse og sosial (23.10.2019 - 31.10.2023)	

Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Møtedato	Saksnr.	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg
18.01.2023	1/23	Bosetting av flyktninger 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	2/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	3/23	Endring av forskrift om skoletilhørighet - sammenslåing av Rustad og Kroer skolekrets	Effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	4/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	5/23	Strømstøtte til private barnehager i Ås	Effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	6/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	7/23	Ny avtale for Ås seniorsenter	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	8/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Årsmelding 2023

				(23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	9/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	10/23	Revidering av forskrift om skoleskyss	effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	11/23	Temaplan for å motvirke vold i nære relasjoner 2023 - 2027	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	12/23	Forskrift til barnehage- og skolerute for 2024-2025	Effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	13/23	Eierskapsavtale for Follo barne- og ungdomsskole 2023	Effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	14/23	Barnehagebehovsplan 2023-2025	Effektuert	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	15/23	Tilstandsrapport om barneverntjenesten i Ås for 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	16/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Tjenestekvalitet i institusjoner	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

07.06.2023	17/23	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport - Arbeidsmiljø på sykehjem og i boliger voksne	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	18/23	Justert anmodning om bosetting av flyktninger	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	19/23	Orientering om hvordan utgiftene til det lovpålagte kompetansekravet i barneverntjenesten skal dekkes	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	20/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	21/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	22/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	23/23	Tilstandsrapport barnehage 2022 med utviklingsmelding 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	24/23	Tilstandsrapport for grunnskolen i Ås 2022, med utviklingsmelding for 2023	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	25/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur

Årsmelding 2023

				(23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	26/23	Veinavn - Pershytteveien	Under oppfølging	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.11.2023	27/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (25.10.2023 - 31.10.2027)
08.11.2023	28/23	Forslag om fredning etter kulturminneloven § 15, jfr. § 22. Gbnr 42/119 - Solstua i Herumveien 17	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for oppvekst og kultur (25.10.2023 - 31.10.2027)

Hovedutvalg for teknikk og miljø

Hovedutvalg for næring og miljø, og Hovedutvalg for teknikk og plan ble etter valget slått sammen til Hovedutvalg for teknikk og miljø. Alle sakene i utvalget ligger samlet i tabellen under.

Møtedato	Saksnr.	Behandlingsaktivitet	Beh. status	Utvalg
17.01.2023	1/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune - Høringsutkast	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
17.01.2023	2/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.03.2023	3/23	Landbruks- og viltforvaltningsaker som skal legges fram for vedtak på politisk nivå, ny behandling basert på kommunestyrets vedtak 26.10.2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.03.2023	4/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035, Høringsutkast	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.03.2023	5/23	R-324 Detaljregulering for del av Solbakken - Førstegangsbehandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	6/23	Temaplan næringsutvikling: Mål, innhold og prosess	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	7/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	8/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

25.04.2023	9/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	10/23	R-319 Detaljplan for gang- og sykkelvei fra Brekkeveien/Lyngveien til Holstad - Endring av plan	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	11/23	R-341 - Detaljregulering for terrengregulering og nydyrking på Riis gård - Førstegangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	12/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
25.04.2023	13/23	Fritak for leie av bod- og torgplasser på kommunal grunn 2023	Effektuert	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
06.06.2023	14/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026 - ny behandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
06.06.2023	15/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune – sluttbehandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
06.06.2023	16/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
06.06.2023	17/23	Nytt forslag til delvis bompengefinansiering av strekningen E18 Retvet-Vinterbro	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
06.06.2023	18/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

06.06.2023	19/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
22.08.2023	20/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
22.08.2023	21/23	Kvalitetsprogram for Ås kommune	Under oppfølging	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	22/23	Søknad om nydyrking på Tangen gnr. 48 bnr. 4	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	23/23	Førstegangsbehandling av forskrift om slamtømming	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	24/23	R-321 - Detaljregulering for Vollskogen - Andregangs behandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	25/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	26/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
10.10.2023	27/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for næring og miljø (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.11.2023	1/23	Gnr 73 bnr 361 - von Øtkens vei 22 - Søknad om endringstillatelse og dispensasjon	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)

Årsmelding 2023

08.11.2023	2/23	Gnr 63 bnr 71 - Idrettsveien 6 - Klage på vedtak om dispensasjon, politisk behandling	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
08.11.2023	3/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune - ny sluttbehandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
08.11.2023	4/23	Gnr 105 bnr 6 - Gamle Kongevei 12 - Klage på vedtak om avslag	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
08.11.2023	5/23	Ås kommune - Handlingsprogram 2024-2027	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
14.12.2023	6/23	R-345 Detaljreguleringsplan for Langbakken Midtre (B3) - 3. gangs behandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
14.12.2023	7/23	Vinterdrift av kunstgressbanen på Nordby vinteren 2023/2024	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
14.12.2023	8/23	Etablering av P-plasser - Drottveien 19b, Gnr 73 bnr 285 - Rustad skole	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
14.12.2023	9/23	Gnr 106 bnr 16 - Nordbyfaret 9 og 10	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)
14.12.2023	10/23	Gnr 58 bnr 1 og bnr 59 bnr 3 - Kongeveien - Klage på vedtak om avslag på søknad om etablering av riggområde og dispensasjon fra arealformål LNF a	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og miljø (25.10.2023 - 31.10.2027)

Årsmelding 2023

18.01.2023	1/23	Ås kommunes VA-norm	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	2/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune - Høringsutkast	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	3/23	Gnr 111 bnr 185 - Nebbaveien 33 - Klage på avslagsvedtak	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	4/23	Gnr 110 bnr 23 - Kjellveien 11 - Klage på avslagsvedtak	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	5/23	Gnr 106 bnr 16 - Nordbyfaret 9 og 10 - Klage på vedtak om rammetillatelse	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	6/23	Gnr 73 bnr 361 - Von Øtkens vei 22 - Ny behandling av klage på vedtak om tillatelse etter oppheving fra statsforvalteren	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	7/23	Gnr 54 bnr 439 og gnr 54 bnr 440-444 - Astrid Frisaks vei - Klage på dispensasjonsvedtak	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
18.01.2023	8/23	Temaplan for kulturmiljø	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	9/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Klage på vedtak om pålegg om stans med øyeblikkelig virkning	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	10/23	Høringsutkast - Ny kommunal veinorm	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

08.03.2023	11/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035, Høringsutkast	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	12/23	R-335 Detaljregulering for Moerveien 7-9 (BS6) -Andregangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	13/23	R-333 Detaljplan for Langbakken B1 - Sluttbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	14/23	Kommuneplanen 2022-34: Mikrohus – oppfølging av vedtak av 15.06.2022	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
08.03.2023	15/23	Åsgård skole. Dropsone	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	16/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Søknad om rammetillatelse for oppføring av våningshus	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	17/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Søknad om tillatelse til oppføring av driftsbygning	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	18/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Søknad om tillatelse til tiltak for oppføring av lagerbygning	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	19/23	R-319 Detaljplan for gang- og sykkelvei fra Brekkeveien/Lyngveien til Holstad - Endring av plan	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	20/23	R-341 - Detaljregulering for terrengregulering og nydyrking på Riis gård - Førstegangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

26.04.2023	21/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	22/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	23/23	Kommunedelplan Fysisk aktiv i Ås: Planprogram 1.gangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	24/23	Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer i Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	25/23	Gnr 106 bnr 16 - Nordbyfaret 9 og 10 - Klage på vedtak fra HTP	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
26.04.2023	26/23	Ås kommunes årsmelding med årsberetning 2022	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	27/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	28/23	Parkeringsstrategi for Ås kommune – sluttbehandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	29/23	Parkeringshus ved Åsgård skole - parkeringsbestemmelser	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	30/23	1. tertialrapport - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

07.06.2023	31/23	Budsjettreguleringer 1. tertial 2023 - Ås kommune	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	32/23	R-345 Detaljreguleringsplan for Langbakken Midtre (B3) - Sluttbehandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	33/23	R-339 Detaljreguleringsplan for Brekkeveien 12-18 (BS9) - Andregangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	34/23	R-335 Detaljregulering for Moerveien 7-9 (BS6) - Ny andregangsbehandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	35/23	Avklaring om endring av R-301 Detaljregulering for Grenseveien/Myrfare	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	36/23	R-317 Detaljreguleringsplan for Åsgård skole - Endring av plan	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	37/23	Gnr 42 bnr 174 - Kirkeveien 15 - Klage på avslag på søknad om dispensasjon fra kommuneplanen § 18.2 om hyblifisering	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	38/23	Modulskolen. Plan for å benytte uteareal ved modulskolen til idretten	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
07.06.2023	39/23	Anskaffelsesstrategi for Ås kommune 2023-2026 - ny behandling	Det er fattet et vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	40/23	Temaplan for vannforsyning, avløp og vannmiljø 2023 - 2035	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

23.08.2023	41/23	Oppgradering Myråsdalen/ Kveldroveien	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	42/23	Kvalitetsprogram for Ås kommune	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	43/23	R-339 Detaljregulering for Brekkeveien 12-18 (BS9) - Omgjøring av vedtak uten klage	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	44/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Klage på avslag på lagerbygning	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	45/23	Gnr 48 bnr 4 - Tangen - Klage på avslag på driftsbygning	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	46/23	Gnr 42 bnr 208 - Lyngveien 9 - Klage på avslag på søknad om bruksendring	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	47/23	Gnr 108 bnr 93 - Nordskogenveien 4B - Klage på vedtak om avslag på søknad om garasje og dispensasjon	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	48/23	Gnr 107 bnr 261 - Rørmyrveien 11B - Klage på vedtak om avslag på dispensasjon	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
23.08.2023	49/23	Sjøskogenveien 7, politisk behandling	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	50/23	R-321 - Detaljregulering for Vollskogen - Andregangs behandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

11.10.2023	51/23	R-328 Områderegulering for frittliggende småhusbebyggelse - Andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	52/23	R-341 Detaljregulering for terrengregulering og nydyrking på Riis Gård - andregangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	53/23	Eierskap i Glitrevannverket IKS og Oppegård vannverk - Oppstart forhandlinger	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	54/23	Kommunedelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftliv: Planprogram, 2.gangsbehandling	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	55/23	2. tertialrapport Ås kommune	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	56/23	Budsjettreguleringer 2. tertial 2023 Ås kommune	Det er fattet vedtak i saken	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	57/23	Gnr 34 bnr 42 - Søråsveien 58 - Klage på avslag på søknad på bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	58/23	Gnr 106 bnr 16 - Nordbyfaret 9 og Nordbyfaret 10 - Politisk sak	Under oppfølging	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	59/23	Gnr 73 bnr 361 - Von Øtkens vei 22 - Klage på fratakelse av ansvarsrett, politisk behandling	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
11.10.2023	60/23	Gnr 48 bnr 4 og bnr 1? - Tangen - Klage på vedtak om pålegg om retting og tvangsmulkt	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)

Årsmelding 2023

11.10.2023	61/23	Førstegangsbehandling av forskrift om slamtømming	Effektuert	Hovedutvalg for teknikk og plan (23.10.2019 - 31.10.2023)
------------	-------	---	------------	---